Alexandre Dumas
Pauline

Bibliotek 1800

Alexandre Dumas

Pauline

eBibliotek 1800

2022

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Alexandre Dumas: *Pauline* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Alexandre Dumas: *Pauline* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

1

En lørdag aften, i slutningen af året 1834, var vi forsamlet i en lille salon, som stod i forbindelse med Grisiers fægtesal, og hørte, med fleuretten i hånden og cigaren i munden, på vor professors lærde teorier, som tid efter anden afbrødes af nogle til emnet passende anekdoter, da døren åbnedes og Alfred de Nerval trådte ind.

De, der har læst min rejse i Schweiz, husker måske denne unge mand, som ledsagede en hemmelighedsfuld tilsløret kvinde, som jeg første gang så ved Fruelen, da jeg sammen med Francesco skyndte os for at nå en båd, der skulle føre os til Vilhelm Tells mindesmærke. De har sikkert ikke glemt, at Alfred de Nerval, som jeg ved dette tilfælde håbede på at få til rejsekammerat, i stedet for at vente på mig, tværtimod påskyndede fartøjets afgang, samt at han, da han forlod stranden, mens jeg endnu var trehundrede skridt derfra, gav mig et tegn med hånden, som på en gang udtrykte afsked og venskab, hvilket jeg oversatte således: "Tilgiv mig, bedste ven! Jeg ville gerne hilse på dig; men jeg er ikke alene, og ..." På dette svarede jeg med et andet tegn, som skulle betyde: "Jeg forstår tilstrækkeligt." – Jeg standsede og føjede mig villigt i dette hans forehavende, hvor hårdt det end faldt mig, da jeg, i mangel på båd og roere, ikke kunne rejse før dagen efter. Ved min tilbagekomst til hotellet forespurgte jeg, om man kendte til denne kvinde, og jeg fik til svar, at alt, hvad man vidste om

hende, var det, at hun syntes at lide meget, samt at hun hed Pauline.

Jeg havde helt og holdent glemt dette møde, da jeg, på en udflugt til de varme bade i Pfaffers, i det lange underjordiske galleri mødte Alfred de Nerval, som ledsagede den samme dame, som jeg forud havde set ved Fruelen, og som der på forannævnte måde viste sit ønske om at forblive ukendt. Også denne gang syntes hun at ville bibeholde sit inkognito; for hendes første beslutning var at vende om. Uheldigvis kunne man hverken komme til højre eller til venstre fra den vej på hvilken vi gik; det var en bro af to møre og fugtige planker, hvilke, i stedet for at gå tværs over floddybet, hvor Tamina brusede over sin sorte marmorseng, lå langs med en af væggene i grotten, hen ved fyrretyve fod højt over floden, kun støttet af nogle lægter, som var stillet imod klippen. Min vens hemmelighedsfulde ledsagerske, som indså at al flugt var umulig, tog mod til sig og gik frem imod mig. Jeg har omtalt det besynderlige indtryk, det gjorde på mig ved synet af denne kvinde, hvid og luftig, gående på bredden af afgrunden, uden at ænse faren derved. Da hun nærmede sig, stillede jeg mig tæt ind imod klippevæggen for at indtage så lidt plads som muligt. Alfred ville lade hende gå alene; men hun vægrede sig ved at slippe hans arm, så at vi alle tre et øjeblik befandt os på en planke, der ikke var mere end en god halv meter bred, men dette øjeblik var hastigt som lynet.

Det forekom mig som det ikke var første gang jeg så dette ansigt; i min sjæl vågnede et dunkelt minde om en anden tid, en erindring om saloner, baller og fester, det syntes mig som om jeg havde set denne nu så sørgmodige og falmede kvinde som

en glad og rødmende ung pige kranset af blomster, valse gennem salene til musikkens toner, men hvor? Jeg vidste det ikke. Hvornår? Dette var mig umuligt at sige; det var en åbenbaring, en drøm. Et blændværk i min erindring, som intet bestemt eller virkeligt havde ved sig, og som flygtede for mig, ligesom jeg greb efter et luftsyn. Jeg vendte tilbage med det forsæt at se hende endnu en gang, selv om jeg også, for at nå dette mål, skulle forsynde mig imod de mest elementære høflighedsregler; men ved min tilbagekomst, skønt jeg ikke var borte mere end en halv time, var hverken Alfred eller hun ved badene i Pfaffers.

To måneder var forløbet siden vort andet møde. Jeg befandt mig i Baveno, nærved Lago Maggiore. Det var en smuk høstaften; solen havde sænket sig bag ved Alperne, og skumringen kom dragende fra øst, hvor himlen begyndte at blive oversået med stjerner. Vinduet i mit værelse vendte ud mod en terrasse, bevokset med blomster. Jeg gik ned og befandt mig midt i en skov af rosenbuske, myrter og oranger. Jeg kunne ikke modstå fristelsen, men brød en gren af med duftende roser og gik ned mod en balustrade af rød granit, der vendte ud mod søen, kun skilt fra denne ved landevejen, som går fra Geneve til Milano. Jeg var knapt nået frem, før end månen var fremme og belyste bjergsiderne, som begrænsede synskredsen, og vandet, som slumrede ved mine fødder, roligt og skinnende som et stort spejl.

Alt var stilhed; ingen lyd hørtes, hverken fra jorden, søen eller himlen, og natten begyndte i majestætisk og melankolsk stilhed. Roen forstyrredes dog snart af et dæmpet bulder af en vogn, som kom fra Doma d'Ossola og det øgedes hurtigt. Ved

omdrejningen af vejen kom en postvogn til syne, trukket af to heste og styrende hen mod værtshuset. Omtrent to hundrede skridt fra mig smældede kusken med sin pisk for at melde sin ankomst til den ventende postvogn. Straks derpå gik værtshusporten op, og et nyt spand heste kom ud. I det samme standsede vognen under terrassen, mod hvis balustrade jeg stod lænet.

Natten var, som sagt, så ren, så klar og duftende, at de rejsende, for at nyde skønheden og freden, havde ladet kalechen på vognen slå ned. Der var to personer, en ung mand og en ung kvinde. Indsvøbt i et stort sjal eller kappe, sad hun lænet mod den unge mands arm. I samme øjeblik kom postillonen med et lys, for at tænde lygterne på vognen; en lysstråle gik over de rejsendes ansigter, og jeg genkendte Alfred de Nerval og Pauline.

Altid ham og altid hende. Det syntes mere at være en magt end et tilfælde, der bevirkede at vi ustandseligt mødtes. Altid hende, men nu så forandret, mod hvad hun var ved Pfaffers, så bleg, så hentæret, at hun blot var som en skygge. Men dog vakte disse visnede træk de fjerne minder, der slumrede i min sjæl, og svævede over min tanke, som en underskøn luftspejling. Jeg ville tale til Alfred, men undlod det, da jeg vidste, hvor gerne hans ledsagerske ønskede at være ubemærket. Og dog var den følelse af dyb medlidenhed, der drog mig til hende, så stærk, at jeg ikke kunne modstå ønsket om, at hun i det mindste skulle få at vide, at der var et menneske, som fattede hendes lidelser, følte med hende og opsendte en bøn for hende. Jeg tog et visitkort op af lommen og skrev med en blyant på bagsiden: "Gud beskytte de rejsende, trøste de bedrøvede og skænke de

lidende lægedom!" Jeg stak kortet i buketten, som jeg havde plukket, og lod den falde ned i vognen. I det samme satte den sig i bevægelse, men ikke hurtigere, end at jeg kunne se Alfred bøje sig ud over vognen, for at nærme kortet til lyset. Derefter vendte han sig mod mig, vinkede med hånden, mens vognen forsvandt ved drejningen af vejen.

Værtshusets henrivende beliggenhed, mellem Alpernes fod og det vidtstrakte sletteland, den herlige udsigt over Lago Maggiore med sine tre øer, hvoraf den ene er en dejlig have, den anden en by og den tredje et palads, den første sne, som dækkede bjerget, og den sidste høstvarme, som kom fra middelhavet, alt dette holdt mig tilbage i Baveno i otte dage; derefter rejste jeg til Arona og fra Arona til Sesto Calende.

Der ventede mig det sidste minde af Pauline, der var stjernen, som jeg havde set svæve på himlen, for evigt slukket, der var den lille fod for bestandigt standset; og den bortflygtede ungdom, den visnede skønhed, det brustne hjerte, alt var gået til hvile under en sten, der ikke gav verdens nysgerrighed anden oplysning end fornavnet Pauline.

Jeg besøgte denne grav, som, i modsætning til de italienske, der er i kirkerne, lå i en fortryllende have, på skrænten af en skovbevokset bakke, som gik ned mod søen.

Det var om aftenen; stenen begyndte at lyse under månelyset. Jeg satte mig tæt ved graven og anstrengte min hjerne med at samle alle de spredte minder, jeg havde om den unge kvinde; men det ville ikke lykkes mig. Jeg kunne ikke frembringe andet end nogle formløse tåge-billeder, men intet væsen med bestemte former; jeg opgav at gennemtrænge denne gåde, til jeg skulle gense Alfred de Nerval.

Man indser nu let, hvor mange nye forestillinger hans uformodede komme, i et øjeblik hvor jeg mindst tænkte på ham, skulle fremkalde hos mig. I et nu så jeg alt: Båden, som gik fra mig over søen; den underjordiske bro, lig en nedgang til afgrunden, hvor de rejsende lignede skygger: det lille værtshus i Baveno, hvor dødsvognen gik forbi, og endelig den hvide sten, hvor man, ved det gennem grenene kommende månelys, føler nærværelsen af denne unge kvinde, der døde så ung og sikkert så ulykkelig.

Jeg styrtede mig frem mod Alfred, som et menneske, der længe har være indesluttet i et fængsel, kaster sig imod det gennem den åbne dør indtrængende dagslys. Han smilede sørgmodigt og rakte mig hånden til tegn på at han forstod mig; men nu var det mig, som lagde bånd på min bevægelse, og på en måde trak mig tilbage, for at Alfred, der havde været min ven i femten år, ikke skulle tage mine følelser for almindelig nysgerrighed, og at det var det, der havde drevet mig frem mod ham.

Han trådte ind til os. Han var en af Grisiers bedste elever, og alligevel havde han ikke vist sig i fægtesalen i tre år. Sidste gang, han var der, havde han en duel den følgende dag, og uvis endnu med hvilke våben, den skulle ske, kom han, for alle tilfældes skyld, for at øve sig med mesteren. Siden den tid havde Grisier ikke set ham; han havde kun rygtevis hørt, at han havde forladt Frankrig og opholdt sig i London.

Grisier, der er lige så interesseret for sine elevers som for sit eget rygte, havde knapt vekslet de sædvanlige velkomstord med ham, førend han stak ham en fleuret i hånden, og valgte blandt os en modstander af hans egen styrke. Det var, så vidt jeg

erindrer, denne stakkels Labattut, der senere rejste til Italien og i Pisa gik en sørgelig død i møde.

Ved det tredje udfald stødte Labattuts fleuret imod hans modstanders parerplade, gik igennem fæstet og sønderrev skjortelinningen, som farvedes af blod. Labattut kastede hurtigt fleuretten fra sig; han troede, ligesom vi, at Alfred var alvorligt såret.

Heldigvis var det kun en rift; men da Alfred knappede skjortelinningen op, sås et ar, der så ud til at have været ikke helt ufarligt. En pistolkugle var gået tværs igennem armen.

"Hvad," sagde Grisier forbavset, "jeg vidste ikke, at De havde dette sår?"

Grisier kendte os alle, som en amme kender sit barn. Ingen af hans elever havde en skramme på kroppen, uden at han kendte dens årsag. Han skulle kunne skrive en samling af kærlighedseventyr, meget underholdende og meget skandaløse, hvis han ville skrive en fortælling om alle de ar, hvis årsag han kender; men det ville vække for stor opsigt og derved skade hans virksomhed; han lader dem måske udgive efter sin død.

"Jeg fik det dagen efter, at jeg sidst fægtede med dem," svarede Alfred, "og jeg rejste til England samme dag jeg fik det."

"Jeg havde jo frarådet Dem at slås på pistoler – en almindelig regel; sablen er den ædles og den tapres våben; sablen er den dyrebareste erindring, historien bevarer efter de store mænd, som har bragt glans over fædrelandet. Man siger jo Carl den Stores sværd, Bayards sværd, Napoleons sværd; men hvem har nogensinde tale om deres pistoler? Pistolen er stratenrøverens våben: med pistolen for brystet tiltvinger man sig underskrift på falske veksler; med pistolen i hånd anholder man en vogn på

en skovvej; med pistolen gør banksvindleren ende på sine dage. Pistol! … Fy! … Sablen derimod! Det er en ledsager, en fortrolig, en ven til manden; den vogter hans ære eller hævner den."

"Nu vel," svarede Alfred småleende; "men hvorledes har De med de grundsætninger for to år siden kunnet slås på pistoler?"

"Med mig er det noget helt andet. Jeg må slås med hvilket våben man ønsker. Jeg er fægtelærer; og desuden gives der de tilfælde, da man ikke kan afslå de vilkår, der bydes."

"Jeg befandt mig netop i et af disse tilfælde, min bedste Grisier; og De ser, jeg er kommet godt fra det."

"Ja, med en kugle i armen."

"Det er dog altid bedre end en kugle i hjertet."

"Og kan man få årsagen til dette sammenstød at vide?"

"Tilgiv mig, bedste Grisier; men hele denne historie er endnu en hemmelighed. Senere skal jeg fortælle den."

"Pauline?" hviskede jeg.

"Rigtigt," svarede han.

"Og det er sikkert, at De vil fortælle den?" sagde Grisier.

"Ganske sikkert," gentog Alfred; "og beviset er at Alexander souperer hos mig i aften, samt at jeg da vil fortælle ham den, så at en skønne dag, når der ikke er noget til hinder for dens offentliggørelse, får De den at læse i en bog med titel: *Contes Bleus* eller *Contes Bruns*. Hav derfor tålmodighed så længe."

Grisier måtte finde sig i dette, og Alfred tog mig med hjem til sig som han havde sagt, og fortalte mig historien om Pauline.

Nu er den sidste hindring for dens offentliggørelse borte. Paulines moder er død, og med hende er det navn uddødt, som den unge pige bar, hvis livshistorie synes at tilhøre helt andre tider og forhold, end dem, hvorunder vi nu lever.

2

"Du ved," sagde Alfred, "at jeg studerede malerkunsten, da min hæderlige onkel døde og testamenterede min søster og mig hver 30.000 livres i rente."

Jeg bøjede hovedet, dels for at udtrykke at dette var mig bekendt, dels til ære for den mands minde, som havde gjort en så god gerning, da han tog afsked med denne verden.

"Derefter," fortsatte Alfred, "betragtede jeg kunsten blot som et behageligt tidsfordriv, og besluttede at rejse for at se Skotland, Alperne og Italien. Jeg foretog de nødvendige forberedelser med min notar og rejste til Havre, i den hensigt at begynde mine rejser i England.

I Havre modtog jeg den meddelelse, at Dauzats og Jadin opholdt sig på den anden side af Seinen, i en lille by kaldet Trouville. Jeg ville ikke forlade Frankrig, uden at sige farvel til disse to atelier-kammerater, og tog derfor en paketbåd og var to timer efter i Honfleur, samt tidligt den næste dag i Trouville; men uheldigvis var de rejst dagen forud.

Du kender denne lille havneby med sin befolkning af fiskere; det er en af de mindste i Normandiet. Jeg blev der i flere dage, som jeg anvendte til at bese omgivelserne, og om aftenen sad jeg ved kaminen hos min elskværdige værtinde, madame Osscraie, og hørte de sælsomme hændelser berette, der havde tildraget sig i departementerne Calvados, Loiret og La Manche for tre måneder siden.

Det drejede sig om nogle røverier, der var begået med en beundringsværdig dristighed og dygtighed: rejsende var forsvundet imellem byerne Buisson og Salennelly, og man havde siden fundet postillonen med bundne øjne, bundet til et træ, postvognen stående på landevejen, og hestene roligt græssende på en nærliggende eng. En aften, da skattedirektøren i Caën gav en souper for en ung mand fra Paris, ved navn Horace de Beuzeval, der sammen med to af sine venner var kommet for at tilbringe jagttiden hos ham på slottet Burcy, beliggende omtrent 15 *lieues* fra Trouville, havde man opbrudt hans pengeskab og stjålet en sum af 70.000 francs. Endelig var skatteopkræveren i Pont-l'Eveque, der var rejst til Lisieux for at aflevere 12.000 francs, myrdet, kun hans lig, som var kastet i Touques, men af den lille flod var opkastet på stranden, var det eneste, der oplyste om mordet, hvis ophavsmand det var umuligt at finde. Det parisiske politi havde, opskræmt af disse voldsgerninger, afsendt nogle af sine dygtigste opdagere til sagens efterforskning.

Disse tildragelser, og de på samme tid forekommende ildebrande, hvis årsag var ubekendt og som af oppositionsbladene blev tilskrevet regeringen, spredte over hele Normandiet en forfærdelse, der hidtil havde været ukendt i dette fredelige land. For mit vedkommende tilstår jeg, at jeg ikke satte stor lid til disse historier, der snarere syntes mig at tilhøre Sierras vilde pas eller Calabriens øde bjergdal, end Falaises rige sletter og Pont-Audemers frugtbare dale, oversået med byer, slotte og bøndergårde. Jeg havde altid forestillet mig, at røvere havde tilhold i en skov eller på bunden af en underjordisk hule; men i alle tre departementer findes ikke et

sted, som fortjener navn af hule, og ingen park, som kan kaldes for skov.

Snart måtte jeg alligevel tro på sandheden af disse rygter. En rig adelsmand, der kom fra Havre og agtede sig til Alençon, blev bortført med sin hustru en halv mil fra Dives, hvor han skiftede heste. Postillonen, bundet på hænder og fødder og med knebel i munden, kastedes ind i vognen i stedet for dem han kørte for, men hesten, som kendte vejen, gik sin sædvanlige vej til Ranville og standsede ved posthuset, hvor de blev stående hele natten, ventende på at blive fraspændt. Om morgenen fandt en stalddreng, der åbnede porten, vognen endnu forspændt, kun indeholdende den stakkels bundne postillon. Han førtes straks til borgmesteren og forklarede, at han var blevet overfaldet på landevejen af fire maskerede karle, som syntes at tilhøre den allerlaveste klasse i samfundet. De havde tvunget ham til at holde, og nødet de rejsende til at stige ud. Da englænderen forsøgte at forsvare sig, løsnede de et pistolskud. Umiddelbart derefter havde han hørt fortvivlede skrig; men han havde ingenting set, fordi han lå med ansigtet mod jorden.

For øvrigt blev han straks efter bundet og kastet ind i vognen og således ført til posthuset.

Gendarmerne begav sig hurtigt til det angivne sted, og fandt virkelig englænderens lig ved et dige; han var gennemboret af to dolkestik. Af hans hustru fandt man ikke noget spor.

Denne nye tildragelse foregik knapt ti eller tolv *lieues* fra Trouville. Den myrdedes lig førtes til Caën, og over for denne kendsgerning måtte al min tvivl bøje sig, hvis jeg havde været så vantro som Thomas; for på mindre end fem eller seks timer kunne jeg, i lighed med ham, gå hen og sætte fingeren i såret.

Tre eller fire dage efter denne begivenhed og dagen før min bestemte afrejse, besluttede jeg endnu en gang at se de strande, jeg skulle forlade.

Jeg lod sætte båden i stand, den havde jeg lejet for en måned, ligesom man i Paris lejer en vogn, og imedens jeg så efter, at himlen var ren og klar og vejret næsten sikkert, lod jeg føre min middagsmad og mine tegnesager ombord, og satte mig til rors, samt indskrænkede hele besætningen til min egen person."

"Virkelig?" udbrød jeg. "Jeg kender dine anlæg som sømand, og erindrer mig, at du har aflagt din eksamen mellem bryggen ved Tuilerierne og La Concorde-broen ombord på *Pavillon d'Amerique*."

"Ja," fortsatte Alfred leende; "men denne gang havde mine anlæg nær været ulykkebringende. I begyndelsen gik alting godt. Jeg havde en lille fiskerbåd med et eneste sejl, som jeg kunne manøvrere samtidig med roret.

Vinden stod på fra Havre og førte mig over det let oprørte hav med en i sandhed beundringsværdig hurtighed. Jeg tilbagelagde på denne måde omkring ved otte eller ti *lieues* på tre timer; men pludselig stilnede vinden af, og oceanet blev roligt som et spejl.

Jeg befandt mig lige udenfor Ornes munding. Til højre havde jeg Langrunes sletter og klipperne ved Lyon, og til venstre ruinerne af en slags kloster, der tilhørte slottet Burcy. Det var et fuldkomment landskab, jeg behøvede kun at kopiere, for at få et tilfredsstillende billede. Jeg rebede mit sejl og gik til værket.

Jeg var så ivrigt optaget af min tegning, at jeg ikke kan sige hvor længe jeg havde arbejdet, da jeg over mit ansigt mærkede en af disse varmebølger, som bebuder kommende storm. I det

samme forandredes havets udseende, og fra grønt blev det askegråt. Jeg så udover den åbne sø. Himlen, der var overtrukket af sorte, tætte skyer, gennembrødes af lynglimt, og jeg sluttede deraf, at jeg ikke havde et øjeblik at spilde.

Vinden havde, som jeg havde håbet da jeg sejlede ud, vendt sig ved solnedgangen. Jeg satte mit lille sejl til, og styrede lige på Trouville, samt holdt mig nær til kysten, for i tilfælde af fare at lade båden drive på land.

Men jeg havde knapt sejlet en fjerdingvej, førend mit sejl begyndte at flagre mod masten. Jeg tog straks sejlet ned; for jeg stolede ikke på den tilfældige vindstille. Og jeg fik ret, for i løbet af nogle øjeblikke krydsede flere stormbyger hinanden, havet begyndte at bruse, og et tordenskrald lod sig høre.

Dette varsel var kunne jeg ikke sidde overhørig, for orkanen nærmede sig med en fart som den hurtigste kapsejler.

Jeg tog frakken af, greb årerne og begyndte at ro mod stranden.

Der var omtrent to *lieues* dertil; heldigvis var det ved flodtid, og skønt vinden var imod – eller rettere sagt der var ikke nogen egentlig vind, men kun byger, der krydsede hinanden i alle retninger – drev søgangen mig frem imod stranden.

På min side gjorde jeg underværker ved at ro af alle kræfter; imedens gik stormen hurtigt frem og indhentede mig til sidst. For at gøre modgangen værre, begyndte natten at bryde frem; alligevel håbede jeg at komme i land inden det blev fuldstændig mørkt.

Jeg tilbragte en forfærdelig time. Min båd kastedes som en nøddeskal hid og did, fulgte alle bølgernes bevægelser og steg og faldt med dem. Jeg roede uophørligt; men da jeg snart fandt,

at jeg forgæves udtømte mine kræfter, og forudså at jeg måske skulle nødes til at redde mig ved svømning, tog jeg årerne ind og kastede dem i bunden af fartøjet ved siden af masten og sejlet, og med undtagelse af undertøjet og linnedet befriede jeg mig fra alt, som kunne hindre mine bevægelser.

To eller tre gange skulle jeg til at kaste mig i vandet; men selve bådens lethed frelste mig. Den flød som en spån, og tog ikke en dråbe vand ind; det var kun at befrygte, at den hvert øjeblik ville kæntre.

Pludselig følte jeg et heftigt stød. Jeg var strandet; men var det mod en klippe eller på en sandbanke? En bølge fik mig atter flot, og i nogle minutter blev jeg bortført med stor voldsomhed. Endelig slyngedes båden fremad med så stor kraft, at da vandet trak sig tilbage, var kølen ligefrem boret ned i sandet. Jeg spildte ikke et øjeblik, tog min overfrakke og sprang overbord, idet jeg lod resten af mine ejendele tilbage. Vandet gik mig lige til knæene, og inden bølgen, der kom efter, høj som et bjerg, nåede mig, havde jeg fået fast bund under mine fødder.

Du kan nok forstå, at jeg ikke spildte tiden. Jeg kastede frakken over skuldrene og skyndte mig højere op mod land. Snart følte jeg, at jeg gik på disse runde kiselsten, som findes på strandbredden. Jeg vedblev endnu nogen tid at gå fremad, jorden havde på ny forandret natur, jeg gik mellem de høje planter, som skyder op på klitterne. Nu havde jeg intet mere at frygte, men standsede.

Skønt vi endnu var midt i september, var nætterne allerede kølige. Jeg så mig om efter et skjul mod regnen og kom i tanke om ruinerne, som jeg havde set fra havet, og som ikke kunne være langt borte fra det sted på kysten, hvor jeg befandt mig.

Derfor fortsatte jeg med at stige op på en skrænt, og jeg befandt mig snart på en slags bjergslette. Jeg gik videre fremad; for jeg fik øje på en sort masse foran mig, som jeg ikke rigtig kunne se hvad var, men hvad det end var, vel nok kunne tilbyde mig en tilflugt. Endelig oplyste et lyn omgivelserne, og jeg så en forfalden indgang til et kapel. Jeg trådte ind og befandt mig i et kloster, hvor jeg søgte det mindst beskadigede sted og satte mig i at hjørne bær ved en pille, i den hensigt at afvente dagen; for da jeg ikke kendte omegnen, kunne jeg ikke risikere i det vejr at begive mig ud for at opsøge en menneskebolig. For øvrigt havde jeg på mine jagter i Vendée og Alperne i en bretagnisk eller schweizisk bondehytte tilbragt mindst tyve nætter, der var dårligere end den som nu ventede mig. Det eneste som foruroligede mig var et vist sug i maven, der erindrede mig om at jeg ikke havde fået noget at spise siden klokken ti i formiddags; men jeg huskede snart, at jeg havde bedt madame Osscraie forsyne lommerne i min overfrakke med proviant. Hurtigt stak jeg hånden derned, og min herlige værtinde havde fulgt mit ønske: I den ene fandt jeg et lille brød og i den anden en flaske med rom. Det var et måltid, der passede udmærket til situationen. Jeg havde næppe endt det, før jeg mærkede en mild varme strømme gennem mine lemmer, som var begyndt at stivne; mine tanker, som var noget triste ved udsigten til en fastenat, livedes snart op da sulten var blevet stillet. Jeg mærkede søvnen nærme sig og svøbte mig ind i min frakke, og faldt snart i søvn vugget af havets susen, der brødes imod stranden, og af blæstens hvinen, som tabte sig i ruinerne.

Jeg havde vel sovet så meget som et par timer, da jeg vækkedes af en dør, der peb på sine hængsler og slog imod

muren. Jeg spærrede øjnene op, som man gør, når man vækkes af en urolig søvn; derpå rejste jeg mig op og gemte mig instinktivt bag ved pillen. Men forgæves anstrengte jeg mine synsorganer; jeg så intet og hørte intet. Alligevel var jeg på min post, overbevist om at jeg virkelig havde hørt lyden, der vækkede mig, og at det ikke var en drøm, der havde bedraget mig.

3

Stormen havde lagt sig, og skønt himlen endnu var overtrukket med sorte skyer, sendte månen dog af og til en stråle igennem dem. Under en af disse korte belysninger, som straks efterfulgtes af et uigennemtrængeligt mørke, vendte jeg mine øjne fra døren, som jeg syntes høre knage, for at kaste dem videre omkring. Jeg var, efter hvad jeg trods mørket mente at kunne se, midt i ruinerne af et gammelt kloster, og af hvad jeg kunne slutte mig til af de tilbagestående murrester, befandt jeg mig i kapellet. På begge sider af mig strakte sig to buegange, hvor der lå nogle sønderslagne gravmonumenter, kastet omkring i det høje græs.

"Du ved," fortsatte Alfred, "og alle med virkeligt mod ville indrømme, at fysiske indvirkninger har en mærkelig indvirken på de indtryk sjælen modtager. Jeg var netop undsluppet en forfærdelig storm, og var ved at omkomme af kulde, da jeg kom ind i disse ukendte ruiner; trætheden havde sænket mig i en søvn, som forstyrredes af et bulder, uventet i denne ensomhed; og endelig, ved min opvågnen, befandt jeg mig på selve skuepladsen for disse mord og voldsgerninger, der i de sidste to måneder havde hærget Normandiet. Jeg befandt mig der ensom, ubevæbnet og, som jeg har sagt dig, i en tilstand, hvor legemlig udmattelse hindrede hjernen i at optage sin virksomhed. Du vil derfor ikke finde det så underligt, at alle disse historier, som jeg hørte hos madame Osscraie randt mig i hu, samt at jeg blev stående urørlig ved pillen i stedet for at

lægge mig for at forsøge at sove igen. For øvrigt var jeg så overbevist om, at et menneskeligt væsen havde forårsaget dette bulder, som havde vakt mig, at, under min forsken i de mørke buegange og på det mest oplyste sted af begravelsespladsen, mine blikke stadig vendte tilbage til døren i muren, hvorfra jeg var sikker på at nogen var kommet ind. Mindst tyve gange fik jeg lyst til at gå hen og lytte ved døren for at høre, om der ikke skulle være en lyd, der kunne bekræfte min mistanke; men for at komme derhen, måtte jeg gå over en plads, stærkt belyst af månen. Men andre mennesker kunne ligesom jeg være skjult i disse ruiner og undgå mine blikke på samme måde, som jeg undgik deres, ved at forholde sig stille i mørket. I løbet af et kvarter var dette øde sted dog blevet så stille og roligt, at jeg besluttede at drage fordel af det først givne tilfælde, hvor en sky skjulte månen, til at skynde mig frem til fordybningen i muren, og lytte ved døren. Jeg behøvede ikke vente længe på dette tilfælde; månen dækkedes snart, og mørket blev så dybt, at jeg uden fare mente at kunne iværksætte mit forsæt. Jeg gik derfor sagte fra den pille, hvor jeg hidtil havde stået fastgroet som et gotisk stenbillede, og listede mig fra pille til pille med tilbageholdt åndedræt og lyttende for hvert skridt, frem til muren ved buegangen. Jeg fulgte den en stund, idet jeg støttede mig til den, og kom endelig til trappen, der førte ned til døren; kun tre trin ned, og jeg var ved målet.

Ti minutter lyttede jeg uafbrudt uden at høre noget, og min faste overbevisning afløstes af tvivl. Jeg begyndte atter at tro, at en drøm havde bedraget mig og at jeg var det eneste menneske i disse ruiner, der havde tilbudt mig et tilflugtssted.

Jeg ville forlade døren og vende tilbage til min pille, da månen på ny kom frem og oplyste den plads, jeg måtte gå over for at komme tilbage til min plads. Jeg skulle netop til at begive mig på vej, da en sten løsnede sig fra loftet og faldt.

Jeg hørte støjen, og skønt jeg kendte årsagen, blev jeg forskrækket; og i stedet for at følge min første tanke, ventede jeg endnu en tid i skyggen af hvælvingen over mit hoved. Pludselig syntes jeg at høre en dæmpet og vedholdende lyd bagved mig, ligesom af en dør, som blev lukket i dybet af en underjordisk hvælving. Snart hørtes skridt langt borte; de nærmede sig og var snart ud for trappen, hvor jeg stod. I dette øjeblik forsvandt månen på ny. I et eneste spring kastede jeg mig ud i søjlegangen, og baglæns, med armene udstrakt og øjnene stift rettet mod nichen, som jeg havde forladt, kom jeg tilbage til min beskyttende pille og indtog på ny min post.

Efter en kort tids forløb hørtes igen den samme lyd, som havde skræmt mig. Døren åbnedes og blev igen lukket, og nu viste en mand sig, som standsede et øjeblik for at lytte og se sig omkring. Da han fandt alting roligt, gik han ind i søjlegangen og videre fremad, modsat den side, hvor jeg befandt mig. Han havde ikke gået ti skridt før jeg tabte ham af syne, så tykt var mørket.

Efter nogle øjeblikkes forløb kom månen atter frem, og længst borte på begravelsespladsen så jeg den hemmelighedsfulde ukendte med en spade i hånden. Han opkastede en eller to spadefulde jord, og nedsænkede i graven en genstand, som jeg ikke kunne se hvad var, og – sandsynligvis for at udslette alle spor efter sit forehavende – tog han en gravsten og lagde den over gemmestedet. Efter at have taget

disse forsigtighedsregler, så han sig atter omkring; og da han hverken bemærkede eller så noget mistænkeligt, stillede han spaden mod en af pillerne i klostret og forsvandt under en hvælving.

Det hele havde kun varet et øjeblik, og det jeg her har beskrevet skete på nogen afstand fra mig; men trods den hurtighed det hele var foregået med og den mistænkelige persons afstand fra mig, havde jeg dog kunnet se, at det var en mand på en ca. otteogtyve eller tredive år, med lyst hår og middelhøj. Han var klædt i en dragt af simpelt blåt lærred, noget lignende dem, der sædvanligvis bæres af bønderne på helligdagene; men det som røbede at han tilhørte en anden klasse, end det første blik gav anledning til at tro, var en hirschfænger, som hang ved hans bælte, og hvis fæste og beslag lyste i måneskinnet. Hvad hans ansigt angår, vil det være mig vanskelig at give nogen nøjagtig beskrivelse; imidlertid havde jeg set så meget af det, at jeg nok skulle genkende ham, hvis jeg tilfældigvis skulle træffe ham.

Du synes sikkert, at denne sælsomme oplevelse måtte være tilstrækkelig til at forjage al søvn for resten af natten. Jeg blev derfor stående, uden at mærke den mindste træthed, og fortabte mig i de tusinde tanker, som krydsede hinanden i min hjerne, samt fuldt og fast besluttet på at gennemtrænge denne hemmelighed. For øjeblikket var det umuligt. Jeg var, som jeg har sagt, ubevæbnet, og havde hverken nøgle til døren eller dirk til at opbryde den med. Desuden syntes jeg det var bedre at afgive en forklaring om sagen til øvrigheden, end selv at indlade mig på et eventyr. Ved daggry begav jeg mig derfor ud samme vej, som jeg var kommet, og befandt mig snart atter på

skrænten af bjerget. En stærk tåge skjulte havet; jeg gik ned ved stranden og satte mig der, og ventede på at den skulle lette. Efter en halv times forløb stod solen op, og dens første stråler gennemtrængte tågen, som havde skjult det efter gårsdagens storm endnu oprørte hav.

Jeg havde håbet at genfinde min båd, som flodvandet havde opkastet på stranden, og jeg fandt den da også opskyllet blandt stenene. Jeg skyndte mig der hen, men den var allerede slået i stykker mod en klippekant, og jeg måtte derfor opgive al tanke om at benytte den til min hjemrejse til Trouville.

Heldigvis er kysten meget søgt af fiskere, og inden en halv time fik jeg en båd i sigte. Så snart den var så nær at den måtte kunne høre mig, gav jeg signal og råbte. Jeg blev hurtigt observeret, og båden styrede mod land. Jeg tog masten, sejlet og årerne fra mit fartøj med i båden, da det ellers let kunne blive bortført af en ny flod. Selve skroget overlod jeg til sin skæbne.

Fiskerne, der modtog mig som en ny Robinson, var fra Trouville. De genkendte mig og viste sin glæde ved at finde mig i live. De havde set mig rejse dagen forud; og da de vidste at jeg ikke var kommet tilbage, havde de anset mig for at være druknet. Jeg fortalte dem om mit skibbrud, og sagde at jeg havde tilbragt natten bag ved en klippe, samt spurgte dem, hvad man kaldte de ruiner, som hævede sig fra bjergtoppen, og som vi fik i sigte, da vi var kommet et stykke fra stranden. De svarede, at det var det tidligere kloster Grand-Pré og at det hørte til parken ved slottet Burcy, som ejedes af grev Horace de Beuzeval.

Det var anden gang, jeg hørte dette navn, som fik mit hjerte til at slå uroligt, og som vakte et smertefuldt minde. Grev Horace de Beuzeval var gift med Pauline de Meulien.

"Pauline de Meulien!" udbrød jeg og afbrød Alfred, "Pauline de Meulien!" ... og nu vaktes min erindring ... "Ja, nu husker jeg det ... Det er hende jeg mødte med dig i Schweiz og Italien. Vi har set hinanden i prinsesse B ... s saloner, hos hertugen af F ..., hos madame de M .... Men jeg kunne ikke kende hende igen; hun var så bleg og så så træt ud. O, det var en fortryllende kvinde, rig på talenter, behagelig og elskværdig! Et herligt sort hår, og øjne på en gang milde og stolte! Stakkels, ulykkelige pige! Ak, nu husker jeg hende fuldstændigt!"

"Ja," fortsatte Alfred med rørt og grådkvalt stemme, "ja, det var hun. Måske hun genkendte dig, og at det var grunden til at hun undgik dig. Det var en engel, så god, så mild og behagelig. Du ved det, for, som du sagde, vi har ofte begge set hende; men hvad du ikke vidste, var at jeg elskede hende af hele min sjæl, samt at jeg sikkert havde forsøgt at vinde hendes hånd, hvis jeg den gang havde haft den formue, som jeg nu ejer. Men jeg tav; for i sammenligning med hende var jeg fattig. Jeg indså at jeg, hvis jeg fortsatte med at se hende, risikerede hele min fremtidige lykke ved at få et foragteligt blik eller et ydmygende afslag. Jeg rejste derfor til Spanien, og under mit ophold i Madrid fik jeg vide, at Pauline havde giftet sig med grev Horace de Beuzeval.

De nye tanker, dette af fiskerne udtalte navn vakte hos mig, udviskede de indtryk som nattens sælsomme oplevelser havde gjort på mit sind. Desuden bidrog dagen, solen og den ringe overensstemmelse mellem mit sædvanlige liv og sådanne

eventyr at bidrage til at jeg betragtede det hele som en drøm. Min tanke, at jeg for øvrigheden ville indberette mine oplevelser havde jeg opgivet, og mit ønske var nu selv at bringe klarhed i den mystiske hændelse.

Jeg kom til Trouville omkring klokken elleve om formiddagen. Alle mennesker lykønskede mig; for man troede mig enten myrdet eller druknet, og de glædede sig ved at se, at jeg var sluppet med en smule stivhed i lemmerne. Jeg formåede knapt at holde mig oppe af træthed, og lagde mig med den besked at man skulle vække mig klokken fem om eftermiddagen og holde en vogn parat, der kunne føre mig til Pont-l'Eveque, hvor jeg ønskede at tilbringe natten. Mine ønsker blev punktligt opfyldt, og klokken otte var jeg på det ønskede sted. Den følgende morgen klokken seks tog jeg en posthest og red, fulgt af en vejviser, i firspring til Dives. Min plan var fra denne by at begive mig til fods ned til havet og følge stranden, til jeg kom til ruinerne af klostret Grand-Pré, for ved dagslys at betragte dette sted så at jeg kunne genkende det og komme tilbage om natten. En uforudset tildragelse forstyrrede dog denne plan og førte mig til målet ad anden vej.

Da jeg kom frem til postmesteren i Dives – han var samtidig borgmester i byen, fandt jeg gendarmer ved hans port og hele byen i bevægelse. En ny bloddåd var blevet forøvet, men denne gang med en frækhed uden lige: Grevinde de Beuzeval, der nogle dage før var ankommet fra Paris, var blevet myrdet i selve parken ved slottet, der beboedes af greven samt to eller tre af hans venner.

Forstår du? Pauline, den kvinde som jeg elskede, hende hvis minde, tilbagekaldt i mit hjerte, nu levede der på ny og

ufordunklet!

Pauline myrdet … Myrdet om natten, myrdet i parken i sit eget slot, mens jeg opholdt mig i klosterruinerne, det vil sige fem hundrede skridt fra hende!

Dette var næsten ikke muligt af fatte. Men dette syn, denne dør, denne mand, alt dette stod lynsnart for mig. Jeg ville tale, jeg ville åbenbare alt, da, jeg ved ikke hvilken anelse tilbageholdt mig.

Jeg havde endnu ingen vished, og jeg besluttede, inden jeg forklarede noget, at udstrække mine efterforskninger helt frem til målet.

Gendarmerne, der blev tilkaldt klokken fire om morgenen, gik for at hente borgmesteren, fredsdommeren og to læger, for at de i forening skulle opsætte en beretning over tildragelsen. Borgmesteren og fredsdommeren var tilstede; men den ene af lægerne var fraværende på et sygebesøg, og kunne således ikke efterkomme buddet.

Jeg, der for min kunsts skyld havde taget et kursus i anatomi, tilbød mig som kirurg. I mangel af nogen bedre blev jeg antaget, og vi begav os til slottet Burcy.

Hele min handlemåde var instinktiv; jeg ville gense Pauline, inden kistelåget lukkedes over hende, eller rettere, jeg adlød en indre, uforklarlig røst.

Vi kom ud til slottet. Greven var samme morgen rejst til Caën, for hos præfekten at udvirke tilladelse til at føre liget til Paris, hvor hans familiegravsted var beliggende, og havde til sin rejse valgt det tidspunkt, da øvrigheden skulle opfylde sine kolde formaliteter, så smertende for en dybt sørgende.

En af hans venner tog imod os og førte os til grevindens værelse. Jeg kunne kun med møje holde mig oppe, benene vaklede under mig, hjertet slog voldsomt, og jeg var lige så bleg, som det offer, der ventede på os.

Vi trådte ind i værelset; jeg kastede et fortvivlet blik omkring mig og så på en seng en menneskeskikkelse, der skimtedes under det lige udbredte dække, da følte jeg hele mit mod forsvinde. Jeg lænede mig mod døren.

Lægen gik hen til sengen med denne rolige og ubegribelige følelsesløshed, der fremkommer gennem vanen.

Han løftede op i lagenet, der indhyllede den døde krop, og afdækkede hovedet; da troede jeg endnu at drømme eller være under indflydelse af en gådefuld forblindelse. Dette lig var ikke grevinde de Beuzeval; denne myrdede kvinde, hvis død vi var kommet for at undersøge, var ikke Pauline.

4

Det var en blond kvinde, med blå øjne, hvid teint og velformede aristokratiske hænder. Det var en ung og smuk kvinde; men det var ikke Pauline.

Såret var i den højre side; kuglen var gået imellem to ribben, tværs gennem hjertet, så at døden var indtrådt umiddelbart derefter.

Alt dette var en hemmelighed så uigennemtrængelig, at jeg begyndte at fortabe mig i den; min mistanke vidste ikke, hvor den skulle fæste sig; men det sikre holdepunkt var, at denne kvinde ikke var Pauline, som hendes mand forklarede død, og under hvis navn man ville begrave en fremmed.

Jeg ved virkelig ikke, hvad jeg udrettede under hele denne kirurgiske operation, ej heller hvad jeg undertegnede under navn af synsprotokol. Heldigvis påtog lægen fra Dives, som uden tvivl ville vise sin overlegenhed over en elev, sig hele besværet ved forretningen og fordrede blot min underskrift.

Operationen varede næsten i to timer, hvorefter vi gik ned i spisesalen, hvor man havde fremsat nogle forfriskninger. Mens mine fæller besvarede denne artighed ved at gå til bords, gik jeg hen og støttede mig mod et vindue ud til gården.

Jeg havde omtrent stået der et kvarters tid, da en rytter, indhyllet i støv, red i galop ind i gården, kastede sig af hesten, uden at bekymre sig om nogen tog imod den, og ilede op ad trappen. For mig fulgte den ene bestyrtelse oven på den anden.

Denne mand, som jeg kun så flygtigt, havde jeg alligevel, uagtet den forandrede klædedragt, genkendt.

Han var den samme, som jeg havde set komme op af hvælvingen mellem ruinerne: det var manden med de blå underklæder, med spaden og hirschfængeren.

Jeg tilkaldte en domestik og spurgte ham, hvem rytteren var, der lige ankom.

"Det er min husbond," sagde han, "grev de Beuzeval, der kommer tilbage fra Caën, hvor han har været for at udvirke tilladelse til ligets afsendelse."

Jeg spurgte, om han snart skulle rejse til Paris.

"I aften," svarede han; "for ligvognen, hvori grevindens lig skal køres, er i orden og hestene bestilt til klokken fem."

Da vi forlod spisesalen, hørte vi hammerslag; snedkeren sømmede kisten til. Alt gik ordentligt til, men med travlhed, som man ser.

Jeg fo'r tilbage til Dives; klokken tre var jeg i Pont l'Eveque, og klokken fire i Trouville.

Min beslutning for natten var taget. Jeg var beredt på selv at søge at opdage alt og, hvis mit forsøg var frugtesløst, angive forholdet og overlade fuldførelsen af denne sag til politiet.

Følgelig var min første handling at leje en ny båd; men denne gang antog jeg to mand til at føre den. Derpå gik jeg op på mit værelse og stoppede et par ypperlige pistoler i mit rejsebælte; hvilket yderligere var forsynet med en jagtkniv. Jeg tog min overfrakke på og knappede den til for at skjule disse frygtelige udrustninger for værtinden, lod endvidere bære et brækjern og en fakkel ned i båden, og fulgte selv efter med en bøsse på skulderen, idet jeg foregav, at jeg agtede mig ud på søfuglejagt.

Også denne gang var vinden god; på mindre end tre timer var vi på højde med Dives' munding. Vel ankommet dertil, befalede jeg mine folk at ligge bi indtil det blev mørkt; derefter, da natten hurtigt indtraf, styrede jeg lige mod kysten og gik i land. Nu meddelte jeg mine sidste forholdsregler til mine folk. De bestod i at vente på mig bag ved et klippehjørne, skiftevis at holde vagt, og holde sig rede til opbrud ved det første tegn fra mig. Hvis jeg ikke kom tilbage inden det blev dag, skulle de begive sig til Trouville og overlevere en forseglet pakke til borgmesteren. Den indeholdt en skriftlig og omstændelig beretning om mit foretagende og årsagen dertil, tilligemed oplysninger, gennem hvilke man kunne genfinde mig død eller levende. Da disse forsigtighedsregler var taget, kastede jeg bøssen over skulderen, medtog brækjernet, faklen og et ildtøj og forsøgte at finde den samme vej, som jeg fulgte ved min første rejse.

Jeg behøvede ikke at søge længe efter den; jeg klatrede op ad bjerget, og månens første stråler viste mig de gamle klosterruiner. Jeg gik ind og befandt mig lige som første gang i kapellet.

Også denne gang slog mit hjerte voldsomt; men det var mere af uro for, hvad der ville ske end af frygt. Jeg havde haft tid til at træffe min beslutning, ikke gennem den fysiske overlegenhed, som det vilde og øjeblikkelige mod vækker, men gennem den moralske tænkning, der gør en beslutning forsigtig, men uigenkaldelig.

Fremme ved pillen, ved hvis fod jeg havde ligget, standsede jeg for at få overblik over stedet. Alt var roligt, ikke en lyd lod sig høre, kun denne vedvarende susen, der synes at være havets

åndedrag. Jeg besluttede at gå planmæssigt til værks og først undersøge det sted, hvor jeg havde set grev de Beuzeval gemme den genstand, som jeg dengang ikke kunne se hvad var; for nu var jeg fast overbevist om at det var ham. Jeg efterlod derfor faklen og brækjernet ved pillen, og spændte min bøsse, for at jeg om nødigt kunne være parat til mit forsvar. Jeg nåede søjlegangen, og mod en af pillerne der støttede den, stod spaden lænet; jeg bemægtigede mig den, og derpå, efter en stunds stilhed, der overtydede mig om at jeg var ganske ene, vovede jeg mig frem til stedet jeg løftede gravstenen op, på samme måde som greven havde gjort det, og så at jorden nylig havde været gravet; jeg lagde bøssen på jorden, satte spaden ned i samme retning, som der før havde været gravet, og ved første spadestik så jeg en nøgle blinke i jorden. Jeg dækkede hullet til igen, lagde stenen tilbage, tog mit gevær, stillede spaden tilbage på den plads, hvor jeg havde taget den, og standsede et øjeblik på det mørkeste sted, for at bringe mine tanker i orden.

Det var tydeligt, at denne nøgle passede til døren, som jeg havde set greven gå ud af. Nu behøvede jeg ikke brækjernet mere, men lagde det bag ved pillen, og kun forsynet med faklen, begav jeg mig frem mod døren. Jeg gik ned ad de tre trin og satte nøglen i låsen, den passede; ved anden omdrejning åbnedes den og jeg gik igennem. Jeg var ved at lukke døren, da det faldt mig ind, en uforudset tildragelse kunne forhindre mig i atter at åbne den med nøglen; jeg vendte derfor tilbage og hentede brækjernet og gemte det i et hjørne på fjerde eller femte trappetrin. Nu lukkede jeg døren, og mens jeg befandt

mig i det dybeste mørke, tændte jeg min fakkel, hvorved den underjordiske hvælving oplystes.

Stedet lignede nedgangen til en kælder; det var en fem til seks fod bredt; murene og det hvælvede loft var af sten. En trappe på ca. tyve trin lå foran mig; ved foden af denne var en krum gang, der sænkede sig videre nedad. Nogle trin foran mig så jeg endnu en dør; jeg gik frem og satte øret mod egeplankerne i den for at lytte, men hørte intet. Jeg forsøgte nøglen; også denne gang åbnede den, og jeg gik videre, dog uden at låse den sidste dør, og var nu nede i gravhvælvingen, bestemt for klostrets priorer; for de andre munke begravedes på den forudbeskrevne plads oppe i klostret.

Her hvilede jeg et øjeblik; det var tydeligt at jeg nærmede mig målet for min vandring. Min beslutning var for fast fattet til at jeg skulle vakle, men alligevel kan du vel forstå, at selve stedet ikke kunne undgå at gøre indtryk på mig. Jeg strøg med hånden min sveddækkede pande, og standsede en stund for at samle mig. Hvad skulle jeg finde? Uden tvivl en gravsten, der var lagt ned for tre dage siden. Pludselig fo'r jeg sammen! Jeg havde hørt en klynken.

Denne lyd, der ikke mindskede mit mod, men gav mig det helt og holdent tilbage; fik mig til at skynde mig fremad. Hvorfra var dette suk kommet? Mens jeg forskende så mig omkring, hørtes atter en klagelyd. Jeg styrtede frem i den retning, hvorfra det kom, og så efter i hvert gravkammer, uden at se andet end sten, hvis indskrifter viste navnet på dem, som hvilede under dem. Til sidst, fremme ved den sidste og mest afsidesliggende, opdagede jeg en kvinde bag en gitterdør, som sad med foldede hænder og tillukkede øjne, tyggende på en lok

af sit hår. Nær ved hende på en sten var et brev, en slukket lampe og et tomt glas. Var jeg kommet for sent? Var hun død? Jeg forsøgte nøglen, den passede ikke til låsen; men ved den støj der fremkom, åbnede kvinden sine forvildede øjne, kastede krampagtigt håret tilbage, som dækkede hendes ansigt, og rejste sig med en hurtig og mekanisk bevægelse op. Jeg udstødte på en gang et skrig og et navn – Pauline!

Da styrtede hun frem til gitteret og faldt på knæ.

"Oh," skreg hun under smerten af den grusomste dødskamp, "tag mig herfra! Jeg har intet set, jeg skal intet omtale; det sværger jeg ved min moder!"

"Pauline! Pauline!" gentog jeg og greb hendes hænder tværs igennem gitteret. "Pauline, De har intet at frygte; jeg kommer for at redde Dem."

"Oh," sagde hun og sprang op, "for at redde, for at redde mig! Ja, for at redde mig! Luk døren op, luk den straks op; så længe den ikke er åben, tror jeg ikke på, hvad de siger. I Himlens navn, luk denne dør op!" Og hun rystede gitteret med en styrke, som jeg ikke havde troet en kvinde i besiddelse af.

"Vær rolig, vær rolig," bad jeg, "jeg har ikke nøglen til denne dør; men jeg har midler til alligevel at lukke den op. Jeg skal gå efter ..."

"Forlad mig ikke!" skreg Pauline og greb min arm igennem gitteret med uhørt kraft. "Forlad mig ikke, så genser jeg Dem aldrig!"

"Pauline," sagde jeg og holdt faklen nærmere hen til mit ansigt, "kender De mig ikke igen? Se på mig og sig mig, om De tror, at jeg forlader Dem."

Pauline fæstede sine store sorte øjne på mine, søgte et øjeblik i sin hukommelse og udbrød derefter: "Alfred de Nerval."

"Tak!" svarede jeg, "De har heller ikke glemt mig. Ja, det er mig, som har elsket Dem så højt, og som endnu elsker Dem. Tror De nu, at De kan stole på mig?"

En flygtig rødme for hen over hendes blege ansigt, så dybt er blufærdigheden rodfæstet i en kvindes hjerte. Derpå slap hun min arm.

"Bliver De længe borte?" spurgte hun.

"Fem minutter."

"Så gå da; men lad mig beholde denne fakkel, jeg bønfalder Dem, mørket dræber mig." Jeg gav hende faklen. Hun greb den, stak sin arm igennem gitteret, og pressede ansigtet frem imellem jernstængerne for så længe som muligt at følge mig med øjnene, og jeg skyndte mig tilbage den vej, jeg var kommet. Da jeg gik igennem den første dør, vendte jeg mig om og så Pauline stå i samme stilling, ubevægelig som en marmorstatue med faklen i hånden.

Med tyve skridt nåede jeg den anden trappe og fandt brækjernet, hvor jeg havde gemt det; jeg vendte straks tilbage. Pauline stod stadig på det samme sted. Da hun så mig igen, råbte hun højt af glæde. Jeg styrtede frem imod gitteret.

Låsen var så solid, at jeg så mig nødsaget til at brække hængslerne itu. Jeg angreb derfor muren og Pauline lyste for mig. På mindre end ti minutter var begge hængslerne på den ene dør brudt op; jeg greb fat i døren, og den gav efter. Pauline faldt på knæ; først i dette øjeblik anså hun sig for befriet.

Jeg overlod hende et øjeblik til sin andagt; derpå gik jeg ind i graven. Så vendte hun sig ivrigt om, tog det åbne brev og gemte

det ved sin barm. Denne bevægelse fik mig til at huske på det tomme glas, og jeg greb det opfyldt af ængstelse; et hvidligt stof dækkede dets bund i en halv tommes højde.

"Hvad har der været i dette glas?" spurgte jeg forskrækket.

"Gift!" svarede Pauline.

"Og De har drukket det!" udbrød jeg.

"Vidste jeg, at De ville komme?" sagde Pauline og støttede sig mod gitteret; for først nu kom hun i tanker om, at hun havde tømt dette glas en eller to timer før min ankomst.

"Føler De nogen smerter?" spurgte jeg.

"Endnu ikke," svarede hun.

Da vaktes et håb hos mig.

"Har giften stået længe i glasset?"

"Omtrent to døgn; jeg har ikke så nøje kunnet beregne tiden."

Jeg betragtede på ny glasset; bundfaldet beroligede mig noget; på et tidsrum af to døgn havde giften nået at afsætte sig. Pauline havde blot drukket vand, der ganske vist var forgiftet, men måske ikke i den grad, at det kunne bevirke døden.

"Vi har ikke et øjeblik at miste," sagde jeg og greb om hende med den ene arm, "vi må skynde os for at søge hjælp."

"Jeg kan godt gå selv," sagde Pauline og gjorde sig fri med denne hellige blufærdighed, der allerede tidligere havde spredt sin farve over hendes ansigt.

Vi begav os straks på vej til den første dør, som vi låsede efter os, derpå kom vi til den anden som åbnedes uden vanskelighed, og nu befandt vi os i klostret. Månen skinnede midt på den klare himmel; Pauline strakte armene ud og faldt for anden gang på knæ.

"Skynd Dem, lad os gå!" bad jeg, "hvert minut gælder livet."

"Jeg begynder at få ondt," sagde hun og rejste sig op.

En kold sved for hen over min pande; jeg greb hende i mine arme som et barn og ilede frem gennem ruinerne af klostret og løb ned ad bjerget. Da jeg var kommet ned til stranden, så jeg på lang afstand ilden, som mine folk havde tændt.

"Til søs, til søs!" skreg jeg med denne befalende stemme, som tilkendegiver, at man ikke har et øjeblik at spilde.

De ilede ned til båden og førte den så nær ind til stranden som muligt. Jeg gik ud i vandet til knæene; de tog Pauline ud af mine arme og lagde hende ned i båden, jeg sprang op i den bagefter hende.

"Er Deres smerter stærkere?"

"Ja," svarede Pauline.

Jeg følte noget, der lignede fortvivlelse; ingen hjælp, ingen modgift. Hurtigt tænkte jeg på søvandet; jeg fyldte et øsekar, som lå i bunden, og rakte det til Pauline.

"Drik," sagde jeg til hende.

Hun adlød mekanisk.

"Hvad gør De?" råbte en af fiskerne. "Tænker De på at få den stakkels kvinde til at kaste op?"

Det var netop, hvad jeg ønskede; kun det kunne redde hende. Efter fem minutters forløb følte hun en krampagtig smerte, der var så meget voldsommere, som hun i tre døgn ikke havde fortæret andet end giften. Efter flere opkastninger befandt hun sig snart bedre. Jeg gav hende så et glas fersk vand, som hun drak begærligt. Snart formindskedes smerterne og efterfulgtes af den yderste mathed. Vi redte en seng af min og fiskernes frakker, Pauline lagde sig derpå, lydig som et barn. Næsten med det samme lukkedes hendes øjne. Jeg lyttede en stund efter

hendes åndedræt; det var hurtigt, men regelmæssigt. Faren var nu overstået.

"Velan," sagde jeg glad til mine folk, "nu til Trouville, og det så hurtigt som muligt; femogtyve louisdorer, når vi kommer dertil!"

Mine raske rorkarle, som anså sejlet for utilstrækkeligt, greb årerne, og båden fo'r frem som en søfugl over vandspejlet.

5

Da vi løb ind i havnen, slog Pauline igen øjnene op. Hendes første følelse var forskrækkelse, hun troede, at hun blot havde haft en drøm, der indeholdt trøst og strakte hænderne ud ligesom for at forvisse sig om, at de ikke mere rørte ved fængselsmurene. Derpå kastede hun urolige blikke omkring sig og spurgte: "Hvor fører De mig hen?"

"Vær rolig," svarede jeg; "disse huse, som De ser foran dem, hører til en fattig by; de, der bebor dem, har for meget at gøre til at være nysgerrige. De kan forblive ukendt her, så længe De vil. For øvrigt, hvis De ønsker at rejse, så nævn blot stedet, og i morgen, i nat, i dette øjeblik rejser jeg med. Jeg vil følge Dem og være Deres ledsager."

"Til og med bort fra Frankrig?"

"Overalt!"

"Tak!" sagde hun, "giv mig blot en time til at tænke over det. Jeg vil forsøge at samle mine tanker; for nu er både mit hoved og mit hjerte bristet. Alle mine kræfter er på disse to døgn blevet udtømt, og i min sjæl føler jeg en forvirring, som ligner åndssvaghed."

"Som De selv ønsker; når De vil se mig, så lad mig kalde." Hun gjorde en taknemmelig bevægelse. I dette øjeblik var vi nået til værtshuset. Jeg lod et værelse gøre i stand i et hus, der lå helt adskilt fra det, jeg beboede, for ikke at såre Paulines finfølelse, og anbefalede værtinden kun at give hende svag bouillon; enhver anden føde kunne blive farlig i den

overanstrengte og svækkede tilstand, hvori hendes syge mave nu måtte befinde sig. Efter at have afgivet disse ordrer trak jeg mig tilbage til mit værelse.

Her kunne jeg uforstyrret overgive mig til den følelse af glæde, som opfyldte min sjæl, og som jeg ikke havde vovet at lade skinne frem i Paulines nærværelse. Hende, som jeg endnu elskede, hende, hvis minde, trods ti års adskillelse, altid havde levet i mit hjerte, hende havde jeg reddet; hun havde mig at takke for sit liv. Jeg forundrede mig over de mange skjulte omveje og forskellige omstændigheder, gennem hvilke tilfældet eller Forsynet havde ført mig hertil; men pludselig gik en dødelig gysen igennem mine årer. Jeg tænkte på, at hvis blot én eneste af disse tilfældige omstændigheder ikke var indtruffet, dersom en eneste af disse ubetydelige hændelser var udeblevet, som tilsammen havde dannet den ledende tråd, der havde vejledet mig i denne labyrint, ville Pauline nu, indesluttet i en gravhvælving, have vredet sig i giftens eller hungerens krampetrækninger, mens jeg, uvidende herom, beskæftiget andetsteds med en eller anden bagatel, måske ved fornøjelse, havde givet hende til pris for dødskampens marter, uden at en anelse, en stemme havde hvisket til mig – "Hun dør, frels hende!" En sådan tanke er gyselig, og den frygt, man derigennem kommer til at føle, er den forfærdeligste af alle. Det er sandt, at den tillige er den mest trøstende; for efter at den har ladet os gennemflakke tvivlens enemærker, fører den os tilbage til troen, som rykker menneskene ud af tilfældets blinde hænder for atter at bringe dem i Forsynets beskyttende varetægt."

"Jeg tilbragte en time på denne måde," vedblev Alfred. "Jeg var lykkelig, jeg var stolt af at have reddet hende; denne handling medførte sin egen belønning, og jeg forlangte ingen anden end den lykke at være blevet udvalgt til at iværksætte den.

Da denne time var gået, lod hun mig kalde. Jeg sprang op, ligesom for at styrte ind til hende; men ved døren svigtede kræfterne mig, jeg var nødt til at støtte mig mod væggen et øjeblik, og tjenestepigen nåede at komme igen med fornyet indbydelse inden jeg havde formået at bekæmpe min bevægelse. Hun havde lagt sig på sin seng, men uden at klæde sig af. Jeg gik hen til hende med den roligste bevægelse, jeg kunne; hun rakte mig hånden.

"Jeg har endnu ikke," sagde hun, "forebragt Dem min tak; min undskyldning ligger i umuligheden af at finde ord, som kan tolke min erkendtlighed. Forestil Dem forskrækkelsen hos en kvinde i den tilstand, hvori De har fundet mig, og tilgiv mig!"

"Hør mig, frue," sagde jeg og forsøgte at undertrykke min bevægelse, "og tro, hvad jeg agter at sige Dem. Der gives forhold så uventede, så sælsomme, at de fritager os fra alle tilvante former og konventionelle talemåder. Gud har ført mig til Dem, og jeg lovpriser ham for det; men min sendelse er endnu ikke fuldendt, håber jeg, og måske vil jeg endnu kunne være Dem til nytte. Hør mig derfor og overvej nøje mine ord."

"Jeg er fri, jeg er rig, intet binder mig mere til ét punkt på Jorden end til et andet. Jeg tænkte på at rejse, jeg ville tage til England uden noget bestemt mål; jeg kan derfor let forandre min rejseplan og vende min kurs til hvilken egn af Verden det behager tilfældet at føre mig. Måske bør De forlade Frankrig? Jeg ved det ikke, jeg forlanger ikke at blive delagtiggjort i nogen

af Deres hemmeligheder, og vil ikke engang vove en gisning, før De har givet mig lov. Men om De bliver i Frankrig eller ej, så befal over mig under navn af ven eller broder. Byd, at jeg skal følge Dem, på nært hold eller på afstand, gør mig til Deres beskytter, eller forlang, at jeg skal lade, som om jeg ikke kender Dem, og jeg skal øjeblikkelig adlyde. Og dette, tro mig, uden nogen skjult hensigt, uden noget egoistisk håb, uden nogen ond mening. Og glem nu, som sagt, Deres egen alder, glem min, eller forestil Dem, at jeg er Deres broder."

"Tak!" sagde grevinden med en stemme fuld af dyb bevægelse; "jeg modtager Deres tilbud med en tillid, der svarer til Deres redelighed. Jeg overgiver mig helt og holdent i Deres hænder; for jeg har kun Dem her i verden; De alene ved, at jeg er til. – Ja, Deres formodning er rigtig; jeg må forlade Frankrig. De rejser til England, De skal føre mig dertil; men jeg kan ikke komme derhen alene og uden familie. De har tilbudt mig at blive kaldt Deres søster; for alle må jeg herefter være frøken de Nerval."

"Hvor jeg er lykkelig!" udbrød jeg. Grevinden gav tegn til, at jeg skulle høre efter.

"Jeg forlanger mere af Dem, end De måske tror," sagde hun. "Også jeg har været rig; men de døde ejer intet mere."

"Men jeg er det, og alt, hvad jeg ejer ..."

"De forstår mig ikke," afbrød hun, "og når De ikke lader mig tale ud, tvinger De mig til at rødme."

"Oh, tilgiv!"

"Jeg må være frøken de Nerval, en datter af Deres fader, om De vil, en moderløs, som er blevet betroet til Deres omsorg. De har sikkert anbefalingsskrivelser; De må skaffe mig en plads

som lærerinde i et eller andet pensionsinstitut. Jeg taler engelsk og italiensk som mit modersmål; jeg har godt kendskab til musik, i det mindste har man sagt mig det før; jeg må give undervisning i sprog og musik."

"Det er umuligt," indskød jeg.

"Det er mine betingelser," sagde grevinden, "afslår De dem, min herre, eller går De ind på dem, min broder?"

"Alt, hvad De vil; alt, alt!"

"Nuvel, så er der ingen tid at spilde: i morgen må vi rejse; er det muligt?"

"Fuldkommen!"

"Men pas?"

"Jeg har et."

"For *hr.* de Nerval?"

"Jeg tilføjer: *og for min søster*."

"Agter De at lave et falsk pas?"

"Ja, ganske uskyldigt; eller vil De hellere have, at jeg skal skrive til Paris efter et andet?"

"Nej, nej, det ville forårsage for megen tidsspilde. Hvorfra skal vi rejse?"

"Fra Havre."

"På hvilken måde?"

"På paketbåden, om De vil."

"Og hvornår?"

"Når De vil."

"Kan vi rejse nu med det samme?"

"Er De ikke for svag endnu?"

"De tager fejl, jeg er stærk. Så snart De er rejsefærdig, skal De finde mig beredt."

"Om to timer?"

"Det er godt. Farvel, min broder!"

"Farvel, frue!"

"Ah!" fortsatte grevinden smilende, "De bryder allerede vore overenskomster."

"De må give mig tid til at vænne mig til dette navn, hvor kært det end er. – Om to timer," udbrød jeg, "skal alt være i orden efter Deres ønske." Derefter bukkede jeg og gik ud.

For et kvarter siden havde jeg med hele min sjæls oprigtighed tilbudt at spille en broders rolle, og allerede nu følte jeg det vanskelige derved. At omgås som broder med en smuk ung kvinde er allerede vanskeligt; men hvis man har elsket denne kvinde, hvis man har mistet hende, hvis man har genfundet hende ene og forladt, uden at eje nogen anden støtte – når den lykke, som man ikke har vovet at tro på, fordi man betragtede den som en drøm, i virkeligheden ligger os så nær, at man kan gribe den, hvis man strækker hånden ud, da bliver det trods forsætter og trods æresord umuligt at indelukke i sin sjæl den ild, der gløder derinde, og en gnist lyser altid gennem øjnene eller munden.

Jeg genfandt mine rorkarle i færd med at spise og drikke, og meddelte dem mit nye forslag, der gik ud på i løbet af natten at sejle til Havre for at nå frem, inden paketbåden afgik; men de ville ikke vove denne overfart med den samme båd, som vi tidligere havde benyttet. Da de kun forlangte en time for at anskaffe et sikrere fartøj, blev vi straks enige om betalingen, eller rettere sagt, de overlod den til mit eget forgodtbefindende. Jeg lagde fem louisdorer til de femogtyve, de allerede havde fået, og for denne betaling ville de have ført mig til Amerika.

Jeg tog mig derefter for at hilse på min værtindes klædeskab. Grevinden havde reddet sig med den eneste dragt, som hun bar, da hun blev ført i fængsel, og det var alt. Svag og lidende, som hun endnu var, frygtede jeg, at blæsten og nattetågen kunne blive skadelig for hende. Jeg fandt en stor skotsk plaid, som jeg tog, og lod fru Osscraie om at sætte den på min regning. Med dette sjal og min kappe håbede jeg, at min ledsagerske ikke skulle komme galt af sted på vejen. Hun lod os ikke vente; så snart hun fik at vide, at rorkarlene var færdige, kom hun ned. Jeg havde brugt tiden til at afgøre min regning på værtshuset, og der var således kun tale om at nå havnen og gå om bord.

Natten blev, som jeg havde forudset, kølig, men rolig og smuk. Jeg svøbte grevinden ind i plaiden og ville overtale hende til at gå ind i et telt, som rorkarlene havde sat op af et sejl; men den klare himmel og den rolige sø fik hende til at blive oppe på dækket. Jeg anviste hende en bænk og vi satte os ved siden af hinanden.

Vi var begge så optaget af vore tanker, at vi blev siddende uden at tale. Jeg havde ladet mit hoved synke ned på brystet og tænkte forundret over den række af sælsomme tildragelser, som var begyndt for mig, og hvis kæde sandsynligvis ville strække sig ind i fremtiden. Jeg brændte af lyst til at vide, hvorledes grevinde de Beuzeval, ung, rig og efter alt at dømme elsket af sin mand, var kommet så vidt, at hun i en gravhvælving i et forfaldent kloster havde måttet afvente den død, hvorfra jeg havde reddet hende. I hvilken hensigt og med hvilket mål for øje havde hendes mand udspredt rygtet om hendes død og i hendes sted lagt en fremmed på ligbåren? Var det af skinsyge? Dette var den første tanke, som opstod hos mig; den var forfærdelig.

Skulle Pauline elske nogen! Da ville alle mine drømme være tilintetgjort; thi for den mand, som hun elskede, ville hun sikkert komme tilbage til; hvor hun end befandt sig, ville han opsøge hende. Så skulle jeg have frelst hende for en anden; hun ville takke mig som en broder, og det ville være alt. Denne mand ville trykke min hånd og gentage, at han skyldte mig mere end livet. Derefter skulle de nyde en lykke, så meget sikrere, som den ville være ukendt! Og jeg, jeg ville komme tilbage til Frankrig, for der at lide, som jeg allerede en gang havde lidt, og tusind gange mere; for denne salighed, som jeg tidligere blot havde skuet i det fjerne, havde nærmet sig til mig for derpå på en endnu grusommere måde at undfly mig. Og så skulle jeg måske en dag forbande den stund, da jeg befriede denne kvinde, og det skulle smerte mig, at hun, død for alle andre, levede for mig langt borte fra mig, og for en anden nær ved. For øvrigt, hvis hun var skyldig, var grevens hævn retfærdig. I hans sted ville jeg ikke have ladet hende dø således; men jeg ville sikkert have myrdet hende, og den mand, hun elskede. – Pauline elske en anden! Pauline skyldig! Åh, denne tanke nagede min sjæl. Jeg hævede langsomt blikket; Pauline sad med tilbagelænet hoved og så op mod himlen, og to tårer randt ned ad hendes kinder.

"Min Gud!" udbrød jeg, "hvad fejler De?"

"Tror De," sagde hun uden at røre sig, "tror De, at man for stedse forlader sit fædreland, sin slægt, sin moder, uden at hjertet brister? Tror De, at man går, om ikke fra lykke, så i det mindste fra fred, til fortvivlelse, uden at hjertet bløder? Tror De, at man i min alder sejler over oceanet for i et fremmed land at

tilbringe resten af sit liv, uden at en tåre blandes med bølgerne, som fører en langt bort fra alt, hvad man har elsket?"

"Men," sagde jeg, "er det da et evigt farvel?"

"Evigt," hviskede hun og rystede sagte på hovedet.

"Vil De aldrig gense nogen af dem, De savner?"

"Aldrig!"

"Og skal alle uden undtagelse og for stedse forblive i uvidenhed om, at den, de begræder som død, lever og sørger?"

"Alle, for bestandig, uden undtagelse."

"Oh!" udbrød jeg, "oh, hvor jeg er lykkelig; hvilken sten har de ikke taget fra mit hjerte!"

"Jeg forstår Dem ikke," sagde Pauline.

"Aner De da ikke al den tvivl og frygt, som er vågnet hos mig? Ønsker De ikke selv snart at få de sammentrufne omstændigheder at vide, som har ført mig frem til Dem? Takker De Himlen for Deres frelse uden af mig at søge oplysning om, hvilke midler den har benyttet?"

"De har ret, en broder bør ikke have hemmeligheder for sin søster. De skal fortælle mig alt, og jeg på min side skal ikke skjule noget for Dem."

"De vil ikke skjule noget! O, sværg mig det! De vil lade mig læse i Deres sjæl ligesom i en åben bog?"

"Ja. Og De vil deri kun finde ulykke, forsagelse og bøn. Men nu er det ikke det rette øjeblik; desuden er jeg endnu for nær ved disse gyselige hændelser til at have mod til at fortælle dem."

"Når De vil! Bestem selv tiden og øjeblikket; jeg venter."

Hun rejste sig.

"Jeg trænger til hvile," sagde hun; "De har jo sagt, at jeg kunne sove i dette telt?"

Jeg førte hende derhen og bredte min kappe ud på gulvet.

Derefter gav hun mig med hånden et tegn til at lade hende være ene. Jeg adlød og vendte tilbage til den plads, hun havde forladt; jeg lagde mit hoved, hvor hendes havde hvilet og blev siddende der, lige til vi ankom til Havre.

Den påfølgende aften ankom vi til Brighton. Og seks timer senere var vi i London.

6

Min første omsorg gjaldt at skaffe en bolig for min søster og mig; i denne hensigt aflagde jeg samme dag et besøg hos en bankier, hos hvem jeg var kendt. Han gav mig anvisning på et lille hus med møbler, som passede fuldkomment for to personer med hver sin betjening. Jeg overdrog ham afgørelsen heraf, og dagen efter underrettede han mig om, at jeg når som helst kunne flytte ind i mit nye hjem.

Straks derpå, og mens grevinden hvilede, lod jeg mig vise hen til et linnedmagasin og havde på få minutter et helt udstyr i orden af denne vare, enkelt men fuldstændigt og smagfuldt. To timer derefter var det mærket med Pauline de Nervals navn og lagt ind i garderoben i det sovekammer, hvortil det var bestemt. Derefter gik jeg til en modehandlerinde, som skønt hun var fra Frankrig, gav beviser på samme ilfærdighed. Hvad dragterne angik, kunne jeg ikke påtage mig at give mål, men købte nogle stykker tøj, de smukkeste jeg kunne finde, og bad hende sende en syjomfru til mig samme aften.

Omkring klokken tolv middag var jeg igen hjemme. Man underrettede mig om, at min søster var stået op og ventede på mig for at drikke te. Jeg fandt hende klædt i en ganske enkel dragt, som hun havde haft tid til at lade forfærdige i de tolv timer, vi opholdt os i havn. Hun så henrivende ud i denne dragt.

"Se," sagde hun, da hun så mig træde ind, "er jeg ikke allerede klædt efter min virksomhed og vil De nu vægre Dem ved at

præsentere mig som lærerinde?"

"Jeg vil gøre alt, hvad de befaler," svarede jeg.

"Ah, men det er ikke således, De bør tale med mig, og hvis jeg bibeholder min rolle, så synes jeg derimod, at De glemmer Deres. Brødre i almindelighed og i særdeleshed ældre brødre er ikke deres søstres vilje så blindt undergivne. Vær på Deres post; De forråder Dem selv."

"Sandelig, jeg beundrer Deres mod," sagde jeg og betragtede hende. "Med sorgen i hjertet lider De sjæleligt; med blegheden på Deres pande lider De også legemligt; for evigt adskilt fra alt, hvad De elsker – De har selv sagt det – har De endda styrke til at smile. Nej, græd hellere, det er bedre; det gør mig mindre ondt at se."

"Ja, De har ret," sagde hun, "jeg er en dårlig skuespillerinde. Man ser jo tårerne tværs igennem mit smil? Men jeg har grædt, mens De var ude, og det har lettet mig, så at et mindre gennemtrængende øje, en mindre opmærksom broder måske kunne have troet, at jeg allerede havde glemt alt."

"Vær blot rolig, frue!" svarede jeg med nogen bitterhed, for al min mistanke vågnede igen; "vær rolig, jeg vil aldrig tro det!"

"Tror De, at man glemmer sin moder, når man ved, at hun anser en for død og begræder en som sådan? O, min moder; min stakkels moder!" udbrød hun, badet i tårer, og segnede ned på sofaen.

"Se, hvor egenkærlig jeg er," sagde jeg og nærmede mig til hende; "jeg foretrækker Deres tårer for Deres smil. Når De græder, håber jeg, at jeg lidt efter lidt gennem omsorg, opmærksomhed og ærefrygt skal kunne trøste Dem; men hvis

De allerede har fundet trøst, hvilket håb er der da tilovers til mig?"

"Alfred," sagde grevinden med en dyb følelse af velvilje og nævnede mig for første gang ved fornavn, "lad os ikke føre en tom ordstrid med hinanden. Mellem os har så sælsomme hændelser fundet sted, at vi på begge sider er fritagne, De for omsvøb overfor mig, jeg for forstillelse overfor Dem. Vær oprigtig, spørg mig! Hvad ønsker De at vide? Jeg skal svare Dem."

"O, De er en engel!" udbrød jeg, "og jeg er en dåre! Jeg har ikke ret til at få noget at vide eller spørge om noget. Har jeg ikke været så lykkelig, som et menneske kan blive det, da jeg genfandt Dem i denne hule, da jeg bar Dem på mine arme ned ad bjerget, da De lænede Dem mod min skulder i båden? Jeg ved ikke hvorfor, men jeg ville ønske, at en bestandig fare truede Dem, for at jeg altid kunne føle Dem skælve ved mit bryst. En tilværelse, fuld af sådanne følelser, skulle hurtigt forsvinde. Man ville ikke kunne leve mere end et år, og derpå ville hjertet briste; men hvilket langt liv ville man ikke give i bytte mod et sådant år? Da ville De blot tilhøre Deres frygt, og jeg ville være Deres eneste håb. Deres minder fra Paris foruroligede Dem ikke. De foregav ikke at smile for at skjule Deres tårer for mig. Jeg ville være lykkelig, jeg ville ikke mere være skinsyg!"

"Alfred," sagde grevinden med streng alvor, "De har gjort tilstrækkeligt for mig, så at jeg også bør gøre noget for Dem. Desuden må De lide, og det i høj grad, for at tale således; for derved viser De mig, at De har glemt, at jeg er fuldstændig

afhængig af Dem. De får mig til at skamme mig over mig selv og føle medlidenhed med Dem."

"O, tilgiv, tilgiv!" udbrød jeg og kastede mig ned for hendes knæ; "men De ved, at jeg har elsket Dem, inden De blev gift, skønt jeg aldrig har sagt Dem det. De ved, at min ringe formue var det eneste, der afholdt mig fra at anholde om Deres hånd, og De ved også, at denne kærlighed, som måske har været indslumret, men aldrig udslukt, nu efter at jeg har genfundet Dem, er blevet mere levende end nogensinde. De ved det; for alt dette behøver ikke at siges for at blive forstået. Det er årsagen, hvorfor jeg lider lige meget ved at se Dem smile og græde; når De ler, skjuler De noget for mig, og når De græder, tilstår De alt. Å, De elsker, De savner nogen!"

"De tager fejl," svarede grevinden, "om jeg har elsket, så gør jeg det ikke mere; om jeg sørger over nogen, så er det over min moder!"

"O, Pauline! Pauline!" udbrød jeg, "er det sandt? Bedrager De mig ikke? Min gud, min Gud!"

"Tror De, at jeg ville være i stand til at købe Deres beskyttelse med en løgn?"

"Himlen bevare mig for det; men hvorledes opstod Deres mands skinsyge? For kun den har kunnet bevæge ham til hans nedrighed."

"Hør på mig, Alfred! Før eller senere ville jeg i alt fald være nødt til at omtale denne forfærdelige hemmelighed for Dem; for De har ret til at kende den. I aften skal De få alt at vide, i aften skal De få lov til at læse i min sjæl; i aften skal De eje magt over mere end mit liv, for min egen og min families ære skal gives i Deres vold, men på én betingelse."

"Hvilken? Sig det! Jeg antager den på forhånd."

"De må aldrig mere tale om Deres kærlighed; jeg på min side lover Dem ikke at glemme, at De elsker mig." Hun rakte mig hånden, og jeg kyssede den med næsten religiøs ærefrygt.

"Sæt Dem der," sagde hun, "og lad os ikke tale om det før i aften. Hvad har De udrettet i dag?"

"Jeg har søgt efter et enkelt og ensomt lille hus, hvor De kan være uforstyrret herskerinde; for De kan ikke blive boende på et hotel."

"Og De har fundet et?"

"Ja, i Piccadilly. Og om De vil, skal vi bese det efter frokost."

"Gerne. Ræk Deres kop frem!"

Vi drak te og kørte derefter hen for at se på vor fremtidige bolig. Det var et kønt lille hus med grønne jalousier og en have fuld af blomster, et rigtigt engelsk hus med kun tre etager. Stueetagen skal vi have i fællesskab. Første sal var bestemt til Pauline, og anden sal havde jeg tiltænkt mig selv.

Vi gik op i Paulines lejlighed; den bestod af et forværelse, en salon, et sovekammer, et boudoir og et arbejdskabinet, hvor man havde samlet alt, hvad der behøvedes til musik og tegning. Jeg åbnede garderoben; linnedhandlersken havde holdt ord.

"Hvad er dette?" spurgte Pauline.

"Hvis De kommer i en pension," svarede jeg, "behøver De dette; det er mærket med Deres navn, et P. Og et N., Pauline de Nerval."

"Tak, broder," sagde hun og trykkede min hånd. Det var første gang efter vor forklaring, at hun atter gav mig dette navn; men denne gang gjorde det mig ikke ondt.

Vi gik videre ind i sovekammeret; på sengen lå to hatte af fuldstændig parisisk facon og et ganske enkelt kashmirssjal.

"Alfred," sagde grevinden, da hun fik øje på dem, "De burde have ladet mig gå herind alene, når jeg skulle finde alt dette. Ser De ikke, at jeg skammer mig ved at have forvoldt Dem så stort besvær? Desuden ved jeg virkelig ikke, om det er, som det skal være."

"Åh, De kan jo give mig det tilbage senere, ved Deres lektioner," afbrød jeg leende; "en broder bør låne sin søster."

"Han kan oven i købet forære hende, når han er rigere end hun," sagde Pauline, "for i dette tilfælde er giveren den lykkeligste."

"De har ret!" udbrød jeg; "ingen hjertets finfølelse undgår Dem. Tak, tak!"

Vi gik ind i kabinettet; på klaveret lå de nyeste romancer af madame Duchange, Labarre og Plantade, og de mest moderne stykker af Bellini, Meyerbeer og Rossini. Pauline åbnede et hæfte og faldt i dybe tanker.

"Hvad er det?" spurgte jeg og så, at hendes øjne stadig var fæstet på den samme side, samt at hun syntes at glemme, at jeg var til stede.

"Besynderligt," mumlede hun sagte og svarede samtidig på sin egen tanke og på mit spørgsmål; "Det er knap en uge siden, jeg sang dette stykke hos grevinde M …. Da havde jeg familie, et navn, en bestemt tilværelse. Otte dage er gået, og jeg har intet tilbage." Hun blegnede og mere faldt end satte sig i en lænestol, og man kunne virkelig have troet, at hun var nær ved at opgive ånden. Jeg gik hen til hende; hun lukkede øjnene; jeg forstod, at

hun helt og holdent overgav sig til sine tanker. Jeg satte mig ved siden af hende og lænede hendes hoved mod min skulder.

"Stakkels søster!" sagde jeg.

Så begyndte hun igen at græde, men denne gang uden hulken og voldsom bevægelse; det var stille og melankolske tårer, med andre ord, den slags tårer, som rummer en vis charme og som man ikke bør søge at holde tilbage.

Et øjeblik efter åbnede hun atter øjnene med et smil.

"Jeg takker Dem," sagde hun, "fordi De har ladet mig græde."

"Jeg er ikke mere skinsyg," svarede jeg.

Hun rejste sig. "Her er jo en lejlighed til?" sagde hun.

"Ja, fuldstændig mage til denne."

"Og skal nogen bo i den?"

"Dette spørgsmål må De selv være så elskværdig at afgøre."

"Man må føje sig efter skæbnens fordringer. I verdens øjne er De min broder, og det er helt naturligt, at De bor i det samme hus som jeg, mens man derimod sikkert ville finde det besynderligt, om De boede et andet sted. De bør derfor flytte ind i denne lejlighed. Lad os gå ned i haven."

Der var en græsplæne med en blomsterrabat i midten. Vi gik to eller tre gange rundt om den, idet vi fulgte en rund sandbestrøet gang, som omgav den; derefter gik Pauline hen og plukkede en buket.

"Se disse stakkels roser," sagde hun, da hun kom tilbage til mig, "hvor blege de er og næsten uden spor af duft. Ser de ikke ud som landflygtige, som længes efter deres hjemstavn? Tror De, at også de har en forestilling om deres fædreland og bevidsthed om, at de lider?"

"De tager fejl," sagde jeg; "disse roser er opvoksede her, atmosfæren og klimaet passer dem; de er tågens og tusmørkets døtre; en varmere sol ville brænde dem op. For øvrigt er de bestemt til at pryde blondt hår og til at harmonere med den matte farve hos nordens døtre. For Dem og Deres sorte lokker passer disse glødende roser, som blomstrer i Spanien. Vi vil rejse derned og hente nogle, når De har lyst."

Pauline smilede bedrøvet. "Ja," sagde hun, "til Spanien, til Schweiz, til Italien, overalt undtagen til Frankrig."

Hun tav, men vedblev at gå og plukkede mekanisk blomsterne i stykker på vejen.

"Men," sagde jeg, "har De for bestandig opgivet håbet om at vende tilbage dertil?"

"Er jeg ikke død?"

"Men med forandret navn?"

"Ville jeg også kunne forandre mit ansigt?"

"Denne hemmelighed må være forfærdelig."

"Det er en medalje med to sider; på den ene gift, på den anden et skafot. Hør mig, jeg vil fortælle alt; De må vide det jo før jo hellere. Men sig mig først, ved hvilket Forsynets under førtes De til mig?"

Vi satte os, og jeg begyndte min fortælling med min ankomst til Trouville. Jeg omtalte alt; hvorledes jeg var blevet overrasket af stormen og drevet på land; hvorledes jeg søgte ly og kom ind i klosterruinerne; hvorledes jeg, vækket af min søvn ved en dørs knirken, havde set en mand komme op gennem den; hvorledes denne mand havde gemt noget under en gravsten, og hvorledes jeg da straks anede en hemmelighed, som jeg besluttede at opdage. Endvidere omtalte jeg min rejse til Dives, den

ulykkelige nyhed, jeg der fik at vide, min fortvivlede beslutning om endnu en gang at gense hende, min forbavselse og min glæde, da jeg fandt, at ligsvøbet skjulte en anden kvinde, og endelig mit natlige eventyr, nøglen under stenen, min nedgang til gravhulen, min lykke og min glæde, da jeg genfandt hende; og jeg fortalte alt dette med et sjælens udtryk, som uden at nævne ordet kærlighed lader det skælve i hver udtalt sætning. Mens jeg talte, var jeg lykkelig og belønnet; for jeg så, at denne lidenskabelige beretning indgav hende min egen bevægelse, samt at nogle af mine ord hemmeligt sneg sig til hendes hjerte. Da jeg var færdig, greb hun min hånd, trykkede den stumt imellem sine og betragtede mig længe med et udtryk af engleren taknemmelighed. Til sidst brød hun tavsheden og sagde:

"Giv mig Deres ed!"

"Hvilken? Tal!"

"Sværg ved det helligste, De ejer, at De aldrig vil åbenbare for nogen, hvad jeg nu vil betro Dem, før jeg og min moder og ligeledes greven er døde!"

"Jeg sværger det ved min ære!"

"Og nu, hør mig!"

7

"Jeg behøver ikke at sige Dem noget om min slægt; De kender den i forvejen: Min moder, og derefter kun fjerne slægtninge. Jeg ejede nogen formue."

"Å ja," indskød jeg, "Gud give, at De havde været fattig!"

"Min fader," fortsatte Pauline uden at synes at mærke den følelse, der havde aftvunget mig dette udbrud, "efterlod sig ved sin død næsten 40.000 lire i renter. Da jeg var eneste datter, var dette ikke ubetydeligt, og jeg trådte derfor ind i verden som en rig arving."

"Og af sjælden skønhed i forening med en fortræffelig opdragelse," bemærkede jeg.

"De indser vel, at jeg ikke kan fortsætte," svarede Pauline leende, "De afbryder mig jo hele tiden."

"Ja, for De kan ikke, som jeg, beskrive al den opmærksomhed, De vakte ved Deres indtræden i selskabslivet; det er en del af Deres historie, som jeg kender bedre end De selv, idet De uden selv at have nogen anelse om det var dronningen ved alle fester – en dronning med en krone af hyldest, der kun var usynlig for Deres egne øjne. Det var da jeg så Dem første gang hos fyrstinden af Bel … Alt udmærket og talentfuldt var samlet hos denne skønne landflygtige fra Milano. Der blev sunget, og vore salonvirtuoser tog efter tur plads ved klaveret. Derefter var der nogen der talte om Dem og nævnte Deres navn. Hvorfor bankede mit hjerte ved lyden af dette navn, som jeg for første gang hørte blive udtalt? Fyrstinden rejste sig, greb Deres hånd

og førte dem næsten som et offer frem til dette melodiens alter; sig mig, hvorfor fik jeg, da jeg så Deres forvirring, en fornemmelse af frygt, som om De havde været min søster, jeg som knap havde set Dem et kvarter? Deres mund smilede, de første toner af Deres stemme lod sig høre skælvende og usikre; men snart lød tonerne rene og klangfulde, Deres øjne hævede sig fra jorden og rettedes mod himlen. Mængden, som omgav dem, splittedes og jeg ved ikke engang, om bifaldsråbene nåede Dem, så højt syntes Deres sjæl at svæve. Det var en arie af Bellini, simpel og melodiøs, men alligevel fuld af dyb vemod således som kun han alene kan skabe dem. Jeg klappede ikke; jeg græd. Man førte Dem tilbage, overvældet af lykønskninger: jeg alene vovede ikke at nærme mig Dem; men jeg stillede mig således, at jeg hele tiden kunne se Dem. Soiréen fortsattes, musikken vedblev at være hovedsagen, men jeg hørte intet mere. Efter at De havde forladt klaveret, havde alle mine sanser forenet sig i en eneste. Jeg kunne ikke få mine øjne fra Dem. Husker De denne aften?"

"Ja, jeg tror, at jeg erindrer den."

Vi blev begge tavse en stund. Pauline tog først ordet: "Ja, det var den skønneste, den lykkeligste tid af mit liv. I tre år formørkedes min ungdomssol næppe en eneste dag, og næppe svævede nogen af disse uskyldige følelser, som unge piger antager for kærlighed, forbi som skyer på kinden. Om sommeren opholdt vi os på vort slot Meulien; om vinteren kom vi tilbage til Paris. Sommeren henrandt under landlige fester, og vinteren strakte knap længe nok til byens fornøjelser. Jeg anede ikke, at et så rent og roligt liv kunne formørkes. Jeg

levede glad og fortrøstningsfuld videre; på denne måde nåede vi efteråret 1830.

Til nabo ude på landet havde vi en fru Lucienne, hvis mand havde været en særdeles god ven af min fader. Hun indbød en aften min moder og mig til at tilbringe den næste dag på hendes ejendom. Hendes mand og søn tilligemed nogle unge mennesker fra Paris havde samlet sig der for at gå på vildsvinejagt. Vi modtog denne indbydelse og kørte derhen.

Da vi kom dertil, var jægerne allerede draget af sted; men da parken var omgivet af mure, kunne vi let finde dem. For øvrigt hørtes af og til stød i jagthornene; og hvis vi fulgte efter dem, kunne vi have hele fornøjelsen af jagten uden at dele dens anstrengelser. Hr. de Lucienne var blevet hjemme for at holde sin frue og datter samt min moder og mig med selskab; hans søn Paul anførte jagten.

Ved middagstid nærmede jagthornene sig kendeligt, og vi hørte det samme signal blive blæst flere gange. Hr. de Lucienne sagde, at det var tegn på, at vildsvinet lod sig se og begyndte at blive træt, samt at det nu var på tide, at vi steg til hest. I det samme kom en jæger springende i fuldt firspring med en hilsen fra Paul, at dyret sikkert inden ret længe ville vende sig mod hundene. Hr. de Lucienne hænger en riffel om saddelknappen, og vi steg alle tre til hest og red derhen. Begge de ældre damer derimod begav sig til fods hen til en pavillon, omkring hvilken jagten foregik.

Vi nåede den snart, og hvor ringe tilbøjelighed jeg end i begyndelsen havde følt til at deltage, virkede dog hornmusikken, det hurtige ridt, hundeglammet og jagtråbene snart også oplivende på os, og halvt leende, halvt bævende

galopperede Lucie og jeg i lighed med de behændigste ryttere. To eller tre gange så vi vildsvinet styrte frem gennem alleerne, hver gang nærmere efterfulgt al hundene. Til sidst vendte det sig om, støttede sig mod et stort egetræ og gjorde front imod jægerne. Det var i udkanten af en lille slette lige overfor vinduerne i pavillonen, så at fru de Lucienne og min moder havde udmærket lejlighed til at betragte udgangen af jagten.

Jægerne havde ordnet sig i en kreds i 40-50 skridts afstand fra selve kamppladsen; hundene havde, opildnede af den lange forfølgelse, alle på en gang kastet sig over vildsvinet, som næsten skjultes af deres brogede og bevægelige haler. Af og til slyngedes en af angriberne 8-10 fod op i luften og faldt ned igen hylende og blodig; men hvor hårdt den end var såret, kastede den sig atter ind i vrimlen for på ny at anfalde sin fjende. Denne kamp varede næppe et kvarter, og allerede var 10 eller 12 hunde dødeligt sårede. Dette blodige og grusomme skuespil blev mig pinefuldt, og den samme virkning syntes det at have frembragt hos de andre tilskuere, for jeg hørte fru de Lucienne råbe:

"Gør en ende på det, Paul, jeg beder dig!"

Straks kastede Paul sig af hesten, gik med bøssen i hånden nogle skridt nærmere hen imod vildsvinet, sigtede på den midt blandt hundene og gav ild.

I samme øjeblik, for det der skete gik hurtigt som lynet, åbnede hundeskaren sig, det sårede vildsvin styrtede frem, og inden fru de Lucienne nåede at udstøde et skrig, var det over Paul. Han faldt bagover, og i stedet for at fortsætte sit løb, blev vildsvinet stående over sin nye fjende, frådende af raseri.

En forfærdelig tavshed opstod. Fru de Lucienne forsøgte, bleg som døden, med armene udstrakte mod sin søn, at tale, og

mumlede uophørligt: "Frels ham! Frels ham!" Hr. de Lucienne, der alene var bevæbnet, tog sit gevær og ville til at skyde, men Paul lå under vildsvinet, den mindste fejlretning, og faderen dræbte sin søn. En krampagtig skælven rystede ham; han indså sin afmagt, slap bøssen og løb hen imod Paul, idet han råbte: "Hjælp, hjælp!" De andre jægere fulgte ham. I samme øjeblik svang en ung mand sig af hesten og med en herskers faste og bydende stemme råbte han: "Gør plads!" Jægerne gik fra hinanden for at give plads til dette dødsbudskab, som skulle nå frem til dem. Det jeg nu har fortalt, skete på mindre end et minut.

Alles øjne rettedes straks mod skytten og mod det forfærdelige mål, han havde valgt; han selv var fast og rolig, som om han havde haft en almindelig skydeskive foran sig. Bøssepiben hævedes langsomt fra jorden, men da den var kommet til en vis højde, blev både gevær og skytte stående ubevægelig, som om de havde været hugget i sten. Skuddet knaldede og vildsvinet rullede dødeligt såret to eller tre skridt bort fra Paul, som, befriet for sin modstander, rejste sig op på det ene knæ med jagtkniven i hånden. Den behøvedes dog ikke; for kuglen havde fået sin retning af et alt for sikkert øje til ikke at være dødbringende. Fru de Lucienne udstødte et skrig og besvimede. Lucie sank ned på hesten og ville været faldet, hvis ikke en af de omkringstående havde holdt hende oppe. Jeg sprang af hesten og skyndte mig hen til fru de Lucienne; jægerne derimod havde alle som en flokket sig omkring Paul og det døde vildsvin, med undtagelse af den, der havde skudt, som nu ganske roligt stillede sin riffel op ad en træstamme.

Fru de Lucienne kom til sig selv igen i sin søns og sin ægtefælles arme. Paul havde kun fået et let sår på benet; i en sådan fart var det hele foregået.

Efter at den første bevægelse havde lagt sig, så fru de Lucienne sig omkring, hun måtte udtrykke hele sin moderlige taknemmelighed over for én mand, hun søgte jægeren, der havde reddet hendes søn. Hr. de Lucienne gættede hendes hensigt og førte ham hen til hende. Hun greb hans hånd og ville takke ham; men hun smeltede hen i tårer og kunne blot sige: O, hr. de Beuzeval!"

"Det var altså ham?" udbrød jeg.

"Ja, det var ham; da så jeg ham for første gang, omgivet af en hel families taknemmelighed og af stråleglansen i den bevægelse, som var blevet vakt hos mig ved dette optrin, hvori han var helten. Det var en bleg, ung mand, snarere lille end stor, med sorte øjne og lyst hår. Ved første øjekast syntes han knap at være 20 år gammel; men når man så nærmere efter, fandt man nogle lette rynker, som gik ud fra øjet og udvidede sig hen ad tindingen, samt en næppe synlig fure i panden, som tilkendegav den stadige nærværelse af en eller anden dyster tanke i dybet af hans sjæl. Tynde og blege læber, smukke tænder og fine, kvindagtige hænder fuldendte dette billede, som ved den første betragtning snarere indgød mig en følelse af modvilje end af sympati, så koldt forblev under den almindelige livlige bevægelse udtrykket hos denne mand, som en moder takkede for sin søns redning.

Jagten var forbi, og man vendte tilbage til slottet. Ved indgangen til salonen undskyldte grev de Beuzeval sig, han kunne ikke blive der længere, fordi han havde lovet at spise til

middag hos en af sine venner i Paris. Man forestillede ham, at han havde 15 mil at ride og knap fire timer til af nå tidsnok frem, men greven svarede smilende, at hans hest havde måttet vænne sig til sådanne ridt med ham, og befalede sin tjener at føre den frem.

Denne tjener var en malaj, som greven havde haft med sig fra Ostindien, hvortil han havde gjort en rejse for at overtage en betydelig arv. Denne havde bibeholdt sit lands klædedragt, og skønt han havde været 3 år i Frankrig, talte han kun sit modersmål, hvoraf greven kunne nogle ord, ved hvilke han gjorde sig forståelig. Han adlød med beundringsværdig hurtighed, og gennem vinduerne så vi snart to fyrige heste, om hvis ædle blod hele den mandlige del af selskabet udtalte sig berømmende. Det var virkelig, efter hvad jeg kunne dømme, to herlige dyr. Derfor havde også prinsen af Condé attrået at eje dem; men grev Horace havde fordoblet prinsens bud og taget dem for næsen af Hans kgl. Højhed.

Der blev meldt, at middagen var færdig.

Samtalen, der var blevet afbrudt et øjeblik, kom ved desserten i gang igen med fornyet livlighed, og ligesom før var greven samtaleemnet. Men mens denne stadige opmærksomhed om en eneste person syntes uartig overfor de øvrige, eller i virkeligheden nogle af de egenskaber, man tillagde ham, var tvivlsomme, opstod der en ordveksling om hans besynderlige levemåde, hans rigdom, hvis kilde var ukendt, og hans mod, som en af de tilstedeværende tilskrev hans store færdighed i at føre sværdet og pistolen. Paul tog naturligvis dens forsvar, der havde reddet hans liv. Grevens levemåde var ikke anderledes end alle andre unge mænds på

moden; sin formue havde han fået efter sin morbroder, der havde været 15 år i Ostindien. Hvad hans mod angik, så var det, efter hans mening, det, der mindst kunne rejses tvivl om, for han havde ikke alene aflagt beviser på det ved flere dueller, som han altid var gået uskadt ud af, men også ved mange andre tilfælde. Paul opregnede flere af dem, hvoriblandt især et fæstede sig dybt i min erindring.

Grev de Beuzeval fandt ved sin ankomst til Goa sin onkel død; men et testamente var blevet sat op til hans fordel, så at ingen kunne rejse tvivl om det; og skønt to unge englændere, der var i slægt med den afdøde – grevens moder var englænderinde – var lige så nærbeslægtede som han, så han sig alene i besiddelse af den arv, som han var kommet for at gøre fordring på.

For øvrigt var begge de unge englændere rige og beklædte militære poster ved garnisonen i Bombay. De modtog derfor deres fætter, om ikke med velvilje, så dog i det mindste høfligt, og før hans hjemrejse til Frankrig indbød de ham tilligemed deres kammerater, officererne ved det regiment, hvor de gjorde tjeneste, til en afskedsmiddag, hvilken indbydelse han også modtog.

Han var den gang fire år yngre og så næppe ud til være 18 år gammel, skønt han i virkeligheden var 23.

Hans slanke skikkelse, hans blege hudfarve og hvide hænder gav ham udseende af en kvinde, der var forklædt som mand. Derfor målte de engelske officerer også ved første øjekast deres gæsts mod efter hans udseende.

Greven på sin side indså straks med den hurtige fatteevne, der udmærkede ham, hvilken tanke han havde vakt; og sikker på sine værters forsæt om at drive gæk med ham holdt han sig

på sin post, idet han var fast bestemt på, inden sin afrejse fra Bombay, at efterlade et eller andet minde om sit ophold der.

Da de satte sig til bords, spurgte de to unge officerer deres slægtning, om han talte engelsk; men skønt greven kunne dette sprog lige så godt som vort eget, svarede han forlegent, at han ikke forstod et ord af dette sprog, og anmodede disse herrer om, hvis de ønskede, at han skulle deltage i samtalen, da at holde den på fransk.

Denne erklæring gav englænderne frit spil og allerede i begyndelsen af måltidet mærkede greven, at man havde ham til bedste. Imidlertid nedsvælgede han sin harme med smil på læben og glæde i øjet; hans kinder blev blot noget blegere, og to gange knustes kanten af det glas, han førte til munden, mellem hans tænder.

Ved desserten steg munterheden med den franske vin og samtalen faldt på jagt. Man spurgte da greven, hvilken slags vildt han jagede i Frankrig, og på hvad måde han jagede det. Greven, som havde sat sig for at fuldføre sin plan lige til enden, svarede, at han snart jagede på sletten – harer og agerhøns med stående hund, snart i skoven – ræv og hjort med støvere.

"Nå!" sagde en af bordgæsterne leende, "De jager harer, ræve og hjorte? Nuvel; vi derimod jager tigre!"

"Og på hvad måde?" spurgte Horace enfoldigt.

"På hvad måde?" svarede den anden; "ridende på elefanter og med slaver, af hvilke nogle, der er bevæbnede med spyd og økser, stiller sig imod dyret, mens andre lader vore geværer, som vi skyder med."

"Det må være en herlig fornøjelse," svarede greven.

"Det er uheldigt, bedste fætter," ytrede en af de unge englændere, "at De rejser så snart; ellers havde vi kunnet forskaffe Dem denne fornøjelse."

"Virkelig?" svarede Horace, "jeg er ked af at gå glip af en sådan lejlighed, og hvis jeg ikke skulle vente alt for længe, ville jeg blive her så længe."

"Men," sagde den første, "dette træffer sig særdeles heldigt. Tre mil herfra, i et morads, der strækker sig langs bjergene fra Surate, findes der en tigerinde med to unger. Nogle hinduer, fra hvem den har røvet får, fortalte mig det i går. Vi agtede at vente, til ungerne blev stærkere, for at anstille en regelmæssig jagt; men da vi nu har en så god lejlighed til at skaffe Dem en fornøjelse, vil vi iværksætte den fjorten dage tidligere."

"Jeg er Dem meget taknemmelig," sagde greven med et buk; "men er det sikkert, at tigerinden er der, hvor man tror, at hun er?"

"Det er der ingen tvivl om."

"Og ved man bestemt, hvor den har sit leje?"

"Det er let at se, når man stiger op på en klippe, der ligger lige ved moradset; dens veje er kendelige på de knækkede siv og ender alle i et midtpunkt ligesom strålerne i en stjerne."

"Nuvel," sagde greven, fyldte sit glas og rejste sig, ligesom for at foreslå en skål.

"Jeg drikker en skål for den, som går hen og dræber tigerinden midt i dens siv, mellem begge dens unger, alene, til fods og uden andet våben end denne dolk!"

Med disse ord tog han en malajisk dolk ud af bæltet på en slave og kastede den på bordet.

"Er De gal?" spurgte en af bordgæsterne

"Nej, mine herrer, jeg er ikke gal," svarede greven bittert med en blanding af foragt, "og beviset herfor er, at jeg gentager min skål. Hør derfor godt efter, for at den, der modtager den, kan vide, hvortil han forpligter sig, når han tømmer sit glas:

En skål for den, siger jeg, som går hen og dræber tigerinden midt i dens siv, mellem begge dens unger, alene, til fods og uden andet våben end denne dolk!"

Et øjebliks tavshed opstod, hvorunder greven så spørgende på hver enkelt af selskabet; men alle tav og slog øjnene ned.

"Ingen svarer!" fortsatte han med et smil; "ingen vover at modtage min skål; ingen har nok mod til at give mig besked! Nuvel! Så går jeg selv; og hvis jeg ikke gør det, må De kalde mig en usling, ligesom jeg nu kalder Dem feje stakler!"

Med disse ord tømte greven sit glas, stillede det roligt tilbage på bordet og gik sin vej, idet han sagde:

"I morgen, mine herrer!"

Den næste dag klokken seks om morgenen var han færdig til denne forfærdelige jagt, da hele selskabet fra gårsdagen indfandt sig hos ham. De kom for at bede ham om at afstå fra dette forehavende, hvis udgang ikke kunne blive andet end dødbringende for ham. Men greven ville ikke lytte til deres forestillinger. De erkendte, at de havde haft uret, og at de den foregående dag havde opført sig som unge narre. Greven takkede for deres undskyldning, men vægrede sig ved at efterkomme deres ønske.

De tilbød ham da at vælge en af dem til at duellere med ham, hvis han mente sig så forulempet, at sagen nødvendigvis krævede oprejsning.

Greven svarede ironisk, at religiøse grunde forbød ham at udgyde sin næstes blod, at han på sin side tog de bitre ord, han havde sagt, tilbage, men at intet i verden kunne formå ham til at afstå fra denne jagt.

Med disse ord indbød han alle herrerne til at sidde op og følge sig, og forsikrede for øvrigt, at dersom de ikke ville hædre ham med deres selskab, ville han ikke desto mindre ganske alene angribe tigerinden.

Denne beslutning udtaltes med så fast stemme og syntes at være så uigenkaldelig, at de afstod fra alle videre forsøg på at råde ham fra det, og satte sig til hest for at nå ham ved den østlige byport, der var blevet bestemt til samlingssted.

Rytterne begav sig tavse på vej til det omtalte sted; enhver af dem var bevæbnet med en dublet eller en riffel. Greven alene var våbenløs; hans klædedragt, der var yderst elegant, var en ung verdensmands, som agter at foretage sin morgenspadseretur i Boulogne-skoven. Alle officererne så forundrede på hinanden og kunne ikke tro, at han kunne bevare denne ro lige til det sidste.

Ved ankomsten til udkanten af moradset gjorde officererne et nyt forsøg på at fraråde greven at gå videre. Midt under deres forestillinger og ligesom for at komme dem til hjælp, lod en brølen sig høre nogle få hundrede skridt fra dem. Hestene, der var blevet urolige, stejlede vrinskende.

"De ser mine herrer," sagde greven, "at det er for sent; vi er opdaget, dyret ved, at vi er her, og jeg vil ikke, når jeg afrejser fra Indien, som jeg sandsynligvis aldrig mere genser, efterlade en forkert opfattelse af min person, ikke en gang hos en tiger. Fremad, mine herrer!"

Og greven sporede sin hest for langs moradset at nå den klippe, fra hvis top man havde oversigt over den sivgruppe, som tigerinden havde valgt som sit opholdssted.

Da de var nået frem til foden af klippen, hørtes en fornyet brølen, men så stærk og så nær ved, at en af hestene gjorde et spring og var nær ved at kaste sin rytter af. Alle de andre stod med fråde om munden, opspilede næsebor og vildt rullende øjne og rystede og skælvede, som om de var kommet op af iskoldt vand.

Rytterne stod af, overlod hestene til deres tjenere og begyndte med greven i spidsen at klatre op ad klippen, hvorfra han skulle erhverve sig kendskab til stedet.

Fra toppen af klippen fulgte han med øjnene sporene i sivene af det frygtelige dyr, som han agtede at bekæmpe; en slags veje, omtrent af en alens bredde var banet i det høje græs og endte, som officererne havde sagt, i et eneste midtpunkt, hvor den fuldstændig nedtrampede plantevækst dannede en åben plads.

Et tredje brøl, som kom fra dette sted, fjernede enhver tvivl, og greven vidste nu, hvor han skulle søge sin fjende.

Da trådte på ny den ældste af officererne hen til greven; men denne, som gættede hans hensigt, gav ham koldt et tegn med hånden om, at alt ville være forgæves. Derefter knappede han sin overfrakke, bad en af sine fætre låne sig det silkeskærf, han havde om livet, for at vikle det om sin venstre arm, gav tegn til malajen om at give sig dolken, bandt den fast til hånden med et silkelommetørklæde, tog sin hat af, strøg håret sirligt op og gik den nærmeste vej hen til sivgruppen, hvor han straks forsvandt og lod sine ledsagere blive tilbage. De betragtede hinanden forskrækket, ude af stand til at tro på en sådan djærvhed.

Han gik langsomt og forsigtigt frem ad den vej, han var slået ind på, og som var så lige, at man ikke kunne tage fejl.

Efter at have tilbagelagt omtrent 200 skridt hørte han en dump brummen, som godtgjorde, at hans fjende var på sin post, og at han, hvis han ikke allerede var set, i det mindste var blevet hørt; alligevel standsede han kun et øjeblik, og så snart denne brummen var hørt op, fortsatte han med at gå nærmere.

Efter omtrent 50 skridt standsede han på ny. Det forekom ham, at han – selv om han måske ikke allerede var fremme, dog i hvert fald måtte være temmelig nær; for han stod lige i nærheden af den åbne plads, som var oversået med ben, hvoraf der på nogle endnu sad blodige kødstykker. Han så sig derfor om, og i en fordybning, der var rodet op i græsset som en hvælving, der var fire, fem fod dyb, fik han øje på tigerinden, der sad sammenkrøben, med åbent gab og stirrende hen på ham. Dens unger legede under den som kattekillinger.

Hvad der foregik i hans sjæl ved dette syn, kan han alene sige; men hans sjæl er en afgrund, hvorfra intet går ud.

Et øjeblik betragtede tigerinden og han hinanden uden at bevæge sig, og da han så, at den, formodentlig af frygt for at forlade sine unger, ikke kom til ham, gik han hen imod den.

Han nærmede sig lige til en afstand af kun fire skridt, og da han nu så, at den endelig gjorde en bevægelse, styrtede han løs på den. De, der så til og hørte efter, hørte på en gang et brøl og et skrig; de så sivene ryste nogle øjeblikke; derefter blev der stille og roligt; alt var forbi.

De ventede et øjeblik for at se, om greven kom tilbage; men han kom ikke. Så skammede de sig, fordi de havde ladet ham gå alene, og besluttede, selv om de ikke havde reddet hans liv, da i

det mindste at redde hans lig. De gik derfor frem i moradset alle sammen fulde af iver, standsede af og til for at lytte og derefter fortsætte deres gang. Til sidst kom de til den åbne plads og fandt de to modstandere liggende over hinanden, tigerinden død og greven besvimet. De to unger, der var for svage til at æde hans krop, slikkede hans blod. Tigerinden havde fået 17 dolkestik. Greven et bid, der havde knust hans venstre arm, og et slag af den ene pote, der havde sønderslidt brystet.

Officererne førte greven og den dræbte tigerinde bort; de blev på den samme båre transporteret ind i Bombay. Tigerungerne havde den malajiske tjener fanget med sin turban, og de hang ned ved siden af hans sadel.

Da greven fjorten dage senere stod op fra sit sygeleje, fandt han foran sin seng tigerinden med tænder af perler, øjne af rubiner og kløer af guld: Det var en gave fra officererne ved det regiment, hvor hans to fætre gjorde tjeneste.

8

Disse skildringer gjorde et dybt indtryk på min sjæl. Mod er et af de vigtigste forførelsesmidler, manden har overfor kvinden; er det en følge af vor egen svaghed, og fordi vi selv ikke kan noget og stadig behøver støtte? Hvad man end lagde greven til last, så var mindet om disse to jagter, hvoraf jeg selv havde overværet den ene, det eneste, der fæstede sig i min hukommelse. Det vil derfor ikke forbavse dem, at grev de Beuzevals billede, omgivet af denne glorie over for en ung piges sjæl, vedblev at stå tydeligt i hendes fantasi, hvor så få mærkværdige hændelser endnu havde sat deres spor. Da vi derfor nogle dage efter det optrin, jeg har omtalt så to personer komme ridende op ad alléen til slottet, og man meldte Paul de Lucienne og grev Horace de Beuzeval, følte jeg for første gang mit hjerte banke uroligt ved et navn. En sky svævede forbi mine øjne, og jeg rejste mig.

Jeg ved ikke, hvad jeg sagde til dem i begyndelsen; men jeg viste mig sikkert meget bly og forlegen, for da jeg slog øjnene op, var grevens blik fæstet på mig med et underligt udtryk, som jeg aldrig kan glemme. Imidlertid overvandt jeg lidt efter lidt min adspredthed og blev mig selv igen; da kunne jeg betragte og høre på ham, ligesom jeg så og hørte på Paul. Jeg genfandt det samme kølige udtryk hos ham, det samme faste og dybe blik, som havde gjort så stærkt indtryk på mig, og desuden en mild stemme, der, ligesom hans hænder og fødder, snarere syntes at tilhøre en kvinde end en mand. Alligevel antog denne

stemme, når et emne gjorde ham ivrig, en kraft, der syntes uforenelig med dens første tone.

Paul havde som en taknemmelig ven ført samtalen ind på et emne, der var fordelagtigt for greven; han talte om hans rejser. Greven tøvede et øjeblik med at overgive sig til denne egenkærlighedens forførelse; man kunne sige, at han frygtede for at bemægtige sig samtalen og sætte sit eget jeg i stedet for de almindelige emner, som afhandles de første gange, man ser hinanden; men erindringen over de egne, han havde besøgt, oplivedes snart i hans hukommelse. Disse vilde egnes romantiske liv begyndte en kamp mod de civiliserede landes ensformige sædvaner og ligesom besejrede dem. Greven var snart helt og holdent inde i Indiens yppige fauna og Maldivernes vidunderlige udsigter. Han omtalte sine ture i den bengalske bugt, sine kampe mod malajiske sørøvere, og henreves til en strålende beskrivelse af dette på omvekslinger rige liv, hvor hver time medfører ny bevægelse for sjælen. Han skildrede vidtløftigt hele denne originale samfundstilstand, hvor mennesket i sin frihed og styrke bestemmer, hvad han selv vil være, slave eller konge, og ikke har andre bånd end sin vilje, ingen grænser uden synskredsen, og hvorledes han, når landet bliver for trangt, spænder sine sejl ud, ligesom ørnen sine vinger, og går ud på oceanet for at søge dets ensomhed og umådelige rum. Derefter kom han hurtigt tilbage til vor udslidte samfundsorden, hvor alt er snævert tilmålt, dyder såvel som laster; hvor alt er kunstlet, ansigt så vel som sjæl; hvor vi som slaver fængslet af lovene holdes fast af sædvanernes snarer, idet vi hver time på dagen har vore små pligter at opfylde, for hvert øjeblik om morgenen skal vælge vore klæders form og

vore handskers farve, og dette under straf af at synes aparte, hvilket næsten er lig dødsstraf, for i Frankrig pletter det aparte et navn mere grusomt end urenlighed og blod.

Jeg kan ikke sige, hvilken bitter, ironisk og bidende veltalenhed der lå i dette grevens udfald mod vor samfundsorden. Det var virkelig, når man undtager hændelserne, en af disse poetiske figurer – Manfred eller Carl Moor, det var en af disse stormende sjæle, som går ødelæggende frem gennem samfundslivets små hverdagsagtige fordringer; det var geniet i strid med verden, som, når det forgæves er indviklet i dens love, skikke og sædvaner, river dem bort med sig, ligesom en løve ville gøre med de usle snarer, der er sat ud for en ræv eller en ulv.

Jeg lyttede til denne forfærdelige filosofi, som om jeg havde læst en side i Byron eller Goethe; der var den samme kraft i tanken, forøget ved evnen til at iværksætte den. Da havde disse ansigtstræk, der ellers var utilgængelige for al bevægelse, aflagt deres ismaske; de oplivedes af hjertets ild, og øjnene skød gnister. Da hævede denne så milde stemme sig gradvis til mørke og gribende toner; og så på en gang smeltede alt, entusiasme og bitterhed, håb og foragt, sværmeri og kold virkelighed, sammen i et smil, som jeg aldrig har set mage til, og som alene i sig indesluttede mere fortvivlelse og foragt end det dybeste af smerte frempressede suk.

Efter en times besøg tog Paul og greven af sted igen. Da de var taget bort, betragtede min moder og jeg hinanden et øjeblik i tavshed, og jeg følte mit hjerte lettet for en umådelig byrde. Denne mands nærværelse udøvede en lige så trykkende fornemmelse på mig som Mefistofeles på Margarethe.

Det indtryk, han havde gjort på mig, var så iøjnefaldende, at min moder begyndte at tage ham i forsvar, skønt jeg ikke havde ytret noget om ham. I længere tid havde hun hørt tale om greven, og som det sker med næsten alle særlig fremtrædende personer, hørte man de mest modstridende domme om ham. Min moder betragtede ham for øvrigt fra et helt andet synspunkt end jeg. Alle disse af greven så djærvt fremsatte sofismer syntes hun var blot en intelligensens leg, en slags angreb mod hele samfundet, som det, man daglig ytrer om enkelte personer. Min moder satte ham derfor hverken så højt eller så lavt som jeg gjorde det i mit indre; og efter den ulighed i tanker, som jeg ikke ville bestride fandtes, besluttede jeg for fremtiden at give det udseende af, at jeg ikke tænkte på ham.

Efter ti minutters forløb foregav jeg en let hovedpine og gik ned i parken – der kunne intet forstyrre de tanker, der beskæftigede mig; og jeg var ikke gået 100 skridt, før jeg måtte tilstå for mig selv, at jeg ikke havde villet tale om greven, blot for at kunne tænke så meget mere på ham. Denne opdagelse forfærdede mig. Jeg elskede ikke greven, for hvis man havde fortalt, at han var kommet tilbage, ville mit hjerte snarere have banket af frygt end af glæde. Imidlertid frygtede jeg ham heller ikke, eller jeg burde i det mindste ikke frygte ham; for hvilken indflydelse kunne han vel have på min skæbne? Jeg havde set ham en gang ved et tilfælde og en anden gang af artighed; jeg skulle måske aldrig se ham mere.

Med hans lyst til eventyr og forkærlighed for rejser kunne han forlade Frankrig hvilket øjeblik som helst; så ville hans optræden i mit liv blive et syn, der snart forsvandt, en drøm og dermed alt; om fjorten dage, en måned eller måske et år ville jeg

have glemt ham. Imidlertid, da middagsklokken lød, overraskede den mig hensunket i de samme tanker, og det gav et sæt i mig af forbavselse over at høre den slå så snart. Timerne var gået som minutter.

Da jeg kom tilbage til salonen, meddelte min moder mig, at hun havde modtaget en indbydelse fra grevinde M-, som var blevet i Paris sommeren over og på sin datters fødselsdag ville give en stor soiré, halvt musikalsk, halvt dansant. Min moder, der altid var fuld af godhed mod mig, ville spørge mig, inden hun afsendte svaret. Jeg modtog indbydelsen med iver; det ville være en mægtig adspredelse fra den tanke, som forfulgte mig. Vi havde også kun tre dage til at forberede os, og disse var netop tilstrækkelige til forberedelserne til ballet, så at det var tydeligt, at mindet om greven ville blive udslettet eller i det mindste fjernet på grund af klædedragtens vigtige anliggender. Jeg på min side gjorde alt for at opnå dette. Jeg talte om denne soiréer med en iver, som min moder aldrig før havde bemærket hos mig, og bad om samme dag at måtte rejse til Paris under påskud af, at vi knap havde tilstrækkelig tid til at bestille vor klædedragt og vore blomster, men i virkeligheden, fordi jeg mente, at en forandring af opholdssted ville bistå mig i min kamp mod mine tanker. Min moder gav med sin sædvanlige godhed efter for alle mine indfald, og efter middagen rejste vi.

Jeg havde ikke taget fejl. Den omsorg, jeg måtte hellige forberedelserne til soiréen, en levning af denne en ung piges glade sorgløshed, som jeg endnu ikke havde mistet, og håbet om et bal på en årstid, da der ikke var mange af dem, afledte min tåbelige frygt og fjernede for et øjeblik det skræmmebillede som forfulgte mig. Den længselsfuldt ventede dag kom endelig.

Den gik for mig under en slags feberagtig virksomhed, som min moder aldrig før havde lagt mærke til hos mig; hun var lykkelig over den glæde, jeg forventede mig. Stakkels moder!

Klokken slog ti; jeg havde allerede været færdig i 20 minutter. Jeg ved ikke, hvorledes dette gik til; jeg som ellers altid var bagefter, var nu den, der ventede på min moder. Endelig rejste vi.

Næsten hele vor omgangskreds fra vinteren var ligesom vi kommet tilbage til Paris i anledning af denne fest. Jeg genfandt mine pensionskammerater, mine sædvanlige dansekavalerer samt oven i købet denne en ung piges livlige og muntre følelse af fornøjelse, som allerede for et år eller to siden var begyndt at aftage hos mig.

Ballet var overordentlig livligt. Under et øjebliks hvile tog grevinde M- mig om armen, og for at undgå den kvælende hede førte hun mig ind i spilleværelserne. Vi fik samtidig en interessant oversigt over alle øjeblikkets kunstnerisk, litterært og politisk berømte personer. Jeg kendte allerede mange af dem, men imidlertid var nogle mig endnu fremmede. Grevinden nævnte dem for mig med elskværdig artighed og føjede til hvert navn en bemærkning, som den kvikkeste forfatter kunne have misundt hende, da det pludselig ved min indtræden i en af salonerne gav et sæt i mig og jeg imod min vilje lod disse ord falde mig ud af munden: "Grev Horace!"

"Nå ja, grev Horace," sagde grevinde smilende, "kender De ham?"

"Vi har set ham hos fru de Lucienne på landet"

"Ak ja!" fortsatte grevinden, "jeg har hørt tale om en jagt, et ulykkestilfælde med hr. de Lucienne jr., ikke sandt?" I dette

øjeblik slog greven øjnene op og opdagede os. Noget i retning af et smil gik hen over hans læber.

"Mine herrer" sagde han til sine tre medspillere, "vil De tillade mig at gå; jeg påtager at skaffe Dem en fjerdemand."

"Jo vist," sagde Paul, "du har vundet 4000 francs fra os og sender en i stedet, som tager sig det meget nær, hvis han holder 10 louisdorer. Nej tak!"

Greven som havde rejst sig halvt op, satte sig ned igen; men ved første givning, da spillet begyndte, holdt greven hele sin gevinst; den blev besvaret; grevens modspiller lagde sine kort op; greven kastede sine uden at vise dem og sagde: "Jeg har tabt!" skød guldet og banknoterne, som han havde foran sig, hen til vinderen, rejste sig op og sagde til Paul:

"Må jeg nu gå?"

"Nej, endnu ikke, bedste ven," svarede Paul, der havde taget grevens kort op og set hans spil; "for du har fem ruder, og den herre har kun fire spader."

"Mine damer," sagde greven, henvendt til os, "jeg ved, at frøken Eugenie i aften vil foretage en indsamling til de fattige; vil De tillade mig at være den første, der tilbyder min andel?" Med disse ord tog han en sykurv, der stod i nærheden af spillebordet, lagde de 8000 franc, som han havde foran sig, i den og gav kurven til grevinden.

"Men," svarede grevinde M-, "jeg ved virkelig ikke, om jeg bør modtage den; summen er meget betydelig."

"Det er," vedblev grev Horace smilende, "heller ikke alene i mit navn, at jeg tilbyder den; disse herrer har rigeligt bidraget dertil; det er således snarere Dem end mig frøken M- har at takke på sine protegéers vegne."

Med disse ord gik han ind i dansesalen og overgav den med guld og sedler fyldte kurv i grevindens hånd.

"Det er en af hans særheder," sagde grevinde M- til mig. "Han har set en dame, som han gerne vil danse med, og her er den pris, for hvilken han køber denne fornøjelse. Men jeg må gemme denne kurv; tillad mig derfor at følge Dem tilbage til dansesalen."

Grevinden førte mig tilbage til min moder. Næppe havde jeg sat mig, før greven kom hen og bad mig om en dans.

Det, som grevinden netop havde sagt, fremstillede sig straks for min sjæl. Jeg følte, at jeg rødmede, og forudså, at min stemme ville ryste.

Jeg rakte mit balkort frem; seks danse var allerede optaget. Han vendte bladet om, og som om han ikke ville have at hans navn skulle blandes sammen med de andre, skrev han det øverst på næste side ved den syvende kvadrille. Derefter gav han mig kortet tilbage og sagde nogle ord, som min forvirring hindrede mig i at høre, og gik hen og stillede sig ved dørstolpen. Jeg var næsten ved at bede min moder om at forlade ballet; for jeg rystede så heftigt, at jeg kun med besvær kunne holde mig oprejst. Heldigvis lod en hurtig og klar akkord sig da høre.

Dansen opsattes; Liszt satte sig ved klaveret.

Han spillede Webers vals.

Aldrig har nogen kunstner i så høj grad drevet det til underværker i sit foredrag, eller måske havde jeg aldrig været i en sindsstemning, der var så fuldkommen egnet til at forstå denne så melankolske og patetiske komposition. Det forekom mig, som om jeg første gang hørte den lidende sjæl, hvis sidste

sukke "Friskyttens" komponist ånder ud i sine melodier, bønfalde, klage og knuses.

Alt, hvad musikken, dette englenes sprog, ejer af udtryk, håb, tungsind og smerte, syntes at have formet sig i dette stykke, hvortil variationerne, improviseret af kunstneren, fulgte ved slutningen som forklarende noter.

Jeg havde ofte selv udført denne glimrende fantasi og blev nu forbavset ved, da jeg hørte den blive spillet af en anden, at finde ting i den, som jeg den gang ikke havde anet.

Var det kunstnerens beundringsværdige talent, der bragte dem for dagen?

Var det en ny stemning i min sjæl?

Havde den kunstneriske hånd, som ilede hen over tangenterne, arbejdet sig så dybt ned i gruben, at den havde fundet hidtil ukendte malmårer; eller havde mit hjerte fået en så heftig rystelse, at fibre, der hidtil havde slumret, var blevet vækket ved det?

Hvordan det end forholdt sig, var virkningen i alt fald fortryllende.

Tonerne svævede i luften som en sky, og hele mit væsen gennemtrængtes af melodi. I dette øjeblik slog jeg mine øjne op; grevens blik var rettet mod det sted, hvor jeg sad. Jeg bøjede hurtigt mit hoved: Det var for sent. Jeg så ikke mere hans øjne, men følte mig trykket af hans blik; blodet strømmede vildsomt til ansigtet, og jeg blev grebet af en uimodståelig skælven.

Straks derefter rejste Liszt sig op, jeg hørte larmen af dem, der trængte sig omkring ham for at lykønske ham og håbede, at greven ved denne bevægelse havde forladt sin plads.

Jeg dristede mig til at løfte hovedet; han stod ikke længere ved døren. Jeg åndede lettere, men vogtede mig for at strække min undersøgelse videre; jeg var bange for på ny at møde hans blik og ville hellere være i uvidenhed om, hvor han befandt sig.

Nogle minutter senere var der atter stilhed; en anden havde sat sig til klaveret. På den helt til de nærmestliggende værelser forlængede hyssen hørte jeg at nysgerrigheden var heftigt spændt, men jeg vovede ikke at løfte øjnene.

Et skærende løb hen over tangenterne, nogle vidtløftige og vemodige præludier efterfulgte det, og derefter lod en bøjelig, dyb og klangfuld stemme disse ord høre på melodi af Schubert:

"Jeg har studeret alt, filosofi, retsvidenskab og medicin, jeg har ransaget menneskenes hjerter, jeg er steget ned til jordens inderste, jeg har fæstet min tankekraft ved ørnens vinger, for at svæve over skyerne, og hvortil har denne lange forsken ført mig? Til tvivl og nedslåethed. Jeg ejer ikke mere, det er sandt, hverken illusion eller samvittighed; jeg frygter hverken Gud eller Satan; men disse fordele har jeg betalt med al livets glæde."

Ved det første ord genkendte jeg grev Horaces stemme. Man kan let forestille sig, hvilket besynderligt indtryk disse Fausts ord måtte afstedkomme på mig, i dens mund, der sang dem. Virkningen var for øvrigt almindelig. Et øjebliks dyb tavshed fulgte efter den sidste tone, som steg op klagende som en angstfuld sjæl; vanvittige bifaldsytringer brød derefter frem fra alle sider. Jeg dristede mig til at kaste et blik på greven; for alle andre syntes måske hans træk rolige og uden enhver bevægelse; men for mig tilkendegav tydeligt læbernes lette skælven denne feberagtige rystelse, som han havde haft et anfald af under sit besøg på slottet. Grevinde M- nærmede sig for at lykønske ham;

da antog hans ansigt dette rolige og sorgløse udseende, som vanen pålægger den, der er mest beskæftiget af sine tanker. Greven bød hende sin arm og var nu kun et almindeligt menneske som alle andre. Af den måde, hvorpå han betragtede hende, sluttede jeg, at han på sin side, sagde hende artigheder i anledning af hendes klædedragt. Mens han talte med hende, kastede han hastigt et blik, som mødte mit. Jeg var nær ved at lade et skrig undslippe mig; jeg var blevet overrumplet. Han så uden tvivl min angst og havde medlidenhed med den; for han førte grevinde M- ind i værelset ved siden af og forsvandt med hende. I det samme blev der på ny spillet op til kvadrille; den første af mine kavalerer skyndte sig hen til mig. Jeg tog mekanisk hans hånd og lod ham føre mig, hvorhen han ville. Jeg dansede, det er alt hvad jeg kan huske; to eller tre andre danse fulgte efter denne, og det lykkedes mig under dem at komme mig noget. Til sidst kom der en ny pause, der var bestemt til musikalsk underholdning.

Grevinde M- gik hen til mig; hun kom for at bede mig synge duetten fra første akt af Don Juan. I begyndelsen sagde jeg nej, for uden at tage al naturlig frygt i betragtning troede jeg mig i dette tilfælde ude af stand til af synge en eneste tone.

Min moder så denne lille strid, og med sin moderlige egenkærlighed sluttede hun sig til grevinden, som tilbød at akkompagnere mig. Jeg var bange for at min moder skulle mærke noget, hvis jeg blev ved med at sige nej; jeg havde så ofte sunget denne duet, at jeg ikke kunne give en eneste god grund mod deres opfordring. Jeg måtte derfor give efter. Grevinde M- tog min hånd og førte mig hen til klaveret, hvor hun satte sig; jeg stod ved siden af hendes stol med nedslagne øjne uden at

vove at se mig om, af frygt for at møde dette blik, der fulgte mig overalt. En ung mand indtog pladsen på den anden side af grevinden; jeg vovede et blik på ham. En gysen fo'r igennem alle mine årer; det var grev Horace, der sang Don Juans parti.

De kan forestille Dem, hvor oprørt jeg var, imidlertid var det for sent at trække sig tilbage; alles øjne var rettet på os. Grevinde M- præluderede. Greven begyndte. Det var en anden stemme, det var et andet menneske, der sang, og da han begyndte: "Ræk mig din hånd ..." gav det et sæt i mig i håbet om at jeg havde taget fejl, og jeg kunne ikke tro, at den mægtige stemme, der havde fået os til at bæve ved Schuberts melodi, kunne bøje sig til en så behagelig og sprudlende glædes toner. Derfor løb der også straks efter den første sætning en bifaldende summen gennem hele salonen. Det er sandt, at mens jeg, da det var min tur, skælvende sang: "Ak, ak, mit hjerte bæver," lå der et sådant udtryk af frygt i min stemme, at de tilbageholdte bifaldsytringer brød frem. Derefter opstod der en dyb tavshed, for at man kunne høre os. Jeg kan ikke sige, hvor megen kærlighed der lå i grevens stemme, da han vedblev: "Du bør ej nære frygt," og hvilken forførelse og hvilke løfter han lagde i disse ord: "Følg mig en time blot." Alt dette passede så godt på mig, denne duet syntes så godt valgt til mit hjertes tilstand, at jeg virkelig følte mig en afmagt nær, da jeg sagde: "Ak, næppe formår jeg at ånde." Utvivlsomt havde musikken her forandret udtryk; i stedet for Zerlinas behagesyge klage var det et skrig af den dybeste angst. I dette øjeblik følte jeg, at greven var kommet nærmere hen til mig; hans hånd rørte ved min; et ildslør sænkede sig for mine øjne; jeg greb fat i grevindens stol og holdt mig fast ved den. Ved denne støtte lykkedes det mig at

holde mig oppe; men da vi i fællesskab fortsatte: "Hvor lykkelig jeg skal være ved at tilhøre dig!" følte jeg hans åndedræt over mit hår og mine skuldre. En gysen gennemfo'r mine årer, og idet jeg udtalte ordet "amor", udstødte jeg et skrig, hvori alle mine kræfter udtømtes og jeg sank besvimet om.

Min moder skyndte sig frem til mig, men ville være kommet for sent, hvis ikke grevinde M- havde modtaget mig i sine arme. Min besvimelse blev tilskrevet varmen; man førte mig ind i et af værelserne ved siden af; lugtesalt, som man lod mig indånde, et vindue, der blev åbnet, og nogle dråber vand, der blev stænket i mit ansigt, gengav mig bevidstheden. Grevinde M- opfordrede mig til at gå ind og danse, men jeg lyttede ikke til hende; min moder, der selv var urolig, delte denne gang min mening, og vi tog hjem.

Jeg trak mig straks tilbage til mit værelse. Da jeg tog min ene handske af, faldt et papir ud, som var blevet stukket ned i den under min besvimelse; jeg tog det op og læste disse ord, der var skrevet med blyant: "De elsker mig ... Tak, tak!"

9

Jeg tilbragte en forfærdelig nat, en nat, der bestod af sukke og tårer. I mænd ved ikke, og I vil aldrig erfare, hvilke kvaler der må plage en ung pige, som er opfostret under sin moders øjne, hvis hjerte, der er sart som et spejl, endnu ikke er blevet formørket af noget åndedræt, hvis mund aldrig har udtalt ordet kærlighed, og som pludselig, som en stakkels værgeløs fugl ser sig fangen og indsnøret i en vilje, der er mægtigere end hendes modstand; som føler en hånd, der rykker hende bort, hvor ivrigt hun end stræber efter at modstå den, og som hører en stemme, der siger til hende: "De elsker mig", inden hun selv har sagt: "Jeg elsker Dem."

Jeg ved ikke, hvordan jeg kunne undgå at blive vanvittig den nat; jeg anså mig for fortabt. Uophørligt gentog jeg for mig selv: "Jeg elsker ham! Jeg elsker ham!" og dette med en frygt så dyb, at jeg endnu i dag ikke ved, om det ikke var en følelse helt modsat den, jeg troede at mærke.

Imidlertid var det tydeligt, at alle de sindsbevægelser, jeg havde haft, var bevis på kærlighed, eftersom greven, for hvem ingen af dem var forblevet ubekendt, udlagde dem således. Hvad mig angår, var det de første indtryk jeg havde modtaget i den henseende. Man havde sagt mig, at man kun burde frygte eller hade dem, som havde gjort en noget ondt; jeg kunne således hverken hade eller frygte greven; og dersom det, jeg følte for ham, hverken var frygt eller had, så måtte det vel være kærlighed.

Da vi næste morgen satte os til frokostbordet, blev to kort fra grev Horace de Beuzeval bragt ind til min moder; han havde sendt bud for at underrette sig om mit helbred og spørge, om mit ildebefindende havde haft følger. Denne forespørgsel blev, hvor tidligt den end kom, af min moder betragtet som et sædvanligt artighedsbevis. Greven sang sammen med mig da hændelsen indtraf, og denne omstændighed undskyldte hans skyndsomme deltagelse. Min moder lagde da blot mærke til, hvor mat og bleg jeg var. Det foruroligede hende i begyndelsen; men jeg beroligede hende med en forsikring om, at jeg ikke følte nogen smerte, og at for øvrigt luften og stilheden på landet helt ville helbrede mig, hvis hun ville, at vi vendte tilbage dertil. Min moder havde kun en vilje, og det var min, hun gav ordre til at rejse, og omkring klokken to tog vi af sted.

Jeg var lige så ivrig efter at komme bort fra Paris, som jeg for fire dage siden var det efter at komme bort fra landet; for min første tanke, da jeg så grevens kort, havde været, at så snart modtagelsestimen kom, ville han selv indfinde sig. Men jeg ville undgå ham, jeg ville aldrig se ham mere. Efter den tanke, han havde fået om mig, og efter det brev, han havde skrevet til mig, forekom det mig, som om jeg måtte dø af skam, hvis jeg mødte ham igen. Alle disse tanker, som fo'r rundt i min hjerne, jagede blodet så heftigt og ofte til mine kinder, at min moder troede, at jeg ikke kunne få luft i den lukkede vogn og befalede kusken at holde, så at tjeneren kunne slå kalechen ned.

Det var i de sidste dage af september, det vil sige på den yndigste tid af hele året; bladene på visse træer begyndte at blive røde i skovene. Der er noget forårsagtigt ved efteråret, og årets sidste dufte ligner ofte dets første dampe. Luften,

beskuelsen af naturen, alle disse lyde i skoven, som danner noget vist udholdende, melankolsk ubeskriveligt, begyndte at adsprede mit sind, da jeg uventet ved en af sidevejene foran os fik øje på en rytter. Skønt han endnu var langt borte, greb jeg min moders arm i den hensigt at bede hende vende tilbage til Paris, for jeg havde genkendt greven; men jeg opgav det straks. Hvad skulle jeg forebringe som årsag til denne forandring i vilje, som lignede et indfald uden nogen som helst grund? Jeg samlede derfor alt mit mod.

Rytteren lod hesten gå langsomt; derfor nåede vi ham snart; det var, som jeg sagde, greven.

Han havde næppe genkendt os, før han nærmede sig, bad om undskyldning, fordi han så tidligt havde ladet spørge til mit befindende; men da han lidt senere rejste ud på landet til hr. de Lucienne, hvor han agtede at tilbringe nogle dage, havde han ikke villet forlade Paris med den uro, hvori han var; hvis tiden havde været passende, ville han være kommet selv.

Jeg fremstammede nogle ord; min moder takkede ham. – "Vi vender også tilbage til landet," sagde hun. "For den del af årstiden der er tilbage."

"Så tillader De måske, at jeg eskorterer Dem, til De når hjem?" svarede greven.

Min moder bøjede smilende hovedet; for sagen var ganske ligefrem, vor ejendom lå tre *lieues* nærmere end hr. de Luciennes, og den samme vej førte til dem begge.

Greven fortsatte derfor med at galoppere ved siden af os de fem *lieues*, der var tilbage. Den hurtige fart og vanskeligheden ved at holde sig ved siden af vognen bevirkede, at vi kun vekslede få ord.

Ved ankomsten til slottet sprang han af hesten, hjalp min moder med at stige ud og bød derefter mig hånden. Jeg kunne ikke afslå den; jeg rakte skælvende min hånd frem. Han greb den flegmatisk, uden påtagen iver, ligesom enhver andens; men jeg følte, at han lagde en billet i den.

Inden jeg kunne sige et ord eller gøre en bevægelse, havde greven vendt sig til min moder og tog afsked med hende. Derefter satte han sig igen til hest, afslog alle hendes tilbud om at gøre et ophold, slog ind på vejen til hr. de Luciennes ejendom, hvor han sagde, at han var ventet, og var på et øjeblik forsvundet.

Jeg havde stået ubevægelig på samme sted; mine sammenknugede fingre holdt fast på billetten, som jeg ikke vovede at slippe, men som jeg alligevel var fast besluttet på ikke at læse. Min moder kaldte på mig; jeg fulgte efter hende.

Hvor skulle jeg gøre af denne billet? Jeg havde ingen ild til at brænde den i. Rive den i stykker? Man kunne finde stumperne. Jeg gemte den i skærfet på min kjole.

Jeg udstod en overordentlig pine, indtil jeg kom op på mit værelse. Dette brev brændte på mit bryst; det syntes, som om en overnaturlig magt havde gjort hvert af dets bogstaver læseligt for mit hjerte; som næsten berørte det; dette papir havde en magnetisk kraft.

Jeg ville sikkert i samme øjeblik, som jeg havde modtaget det, have revet det i stykker, eller brændt det straks uden tøven, men da jeg kom ind hos mig selv, havde jeg ikke længere mod til det. Jeg sendte min kammerjomfru bort, idet jeg foregav, at jeg selv ville klæde mig af; derefter satte jeg mig på sengen og blev

siddende der en hel time, ubevægelig, med stirrende øjne og billetten sammenklemt i min knyttede hånd.

Til sidst åbnede jeg den og læste:

De elsker mig, Pauline; for De undflyer mig. I går forlod De ballet, hvor jeg var; i dag forlader De byen, hvor jeg er; men det er alt sammen forgæves. Der findes menneskelige skæbner, som sjældent mødes, men som, når de en gang har mødt hinanden, aldrig bør adskilles.

Jeg er ikke en mand som alle andre; i fornøjelsens, sorgløshedens og glædens alder har jeg allerede lidt meget, tænkt meget og frygtet meget; jeg er 28 år. De er den første veninde, jeg har elsket; for jeg elsker Dem, Pauline!

Ved Dem vil jeg, hvis Gud ikke knuser dette mit hjertes sidste håb, kunne glemme det forbigangne og håbe på fremtiden. Det forbigangne er det eneste, hvor Gud er magtesløs og kærligheden trøstesløs. Fremtiden tilhører Gud, nutiden os selv, men ikke fortiden. Hvis Gud, som er almægtig, kunne lade os glemme fortiden, ville der her i verden hverken findes materialister, kættere eller ateister.

Nu er alt sagt, Pauline; for hvad skal jeg underrette Dem om, som De ikke allerede ved, hvad skal jeg sige Dem, som De ikke har gættet? Vi er begge unge, rige og fri; jeg kan tilhøre Dem, De mig, et ord fra Dem, jeg henvender mig til Deres moder, og vi bliver forenede. Om min levevis, ligesom min sjæl er ulig verdens vaner, så tilgiv mig mine særheder og tag mig, som jeg er; De vil gøre mig bedre.

Skulle, tværtimod hvad jeg håber, Pauline, en bevæggrund, som jeg ikke kan forudse, men som ligefuldt kan findes, formå Dem til fremdeles at undfly mig, som De hidtil har

forsøgt at gøre det, så vid, at det alt sammen ville være forgæves. Jeg vil følge Dem overalt, ligesom jeg nu har fulgt Dem; intet binder mig mere til et sted end til et andet; alt drager mig tværtimod derhen, hvor De er. At møde Dem og følge Deres spor skal herefter være mit eneste mål. Jeg har spildt mange år og hundrede gange vovet min timelige og evige velfærd for at komme til et resultat, der ikke lovede mig den samme lykke! Farvel, Pauline! Jeg truer Dem ikke, jeg anråber Dem; jeg elsker Dem, De mig! Hav barmhjertighed med os begge!

Det er mig umuligt at sige, hvad der foregik i mit indre ved læsningen af dette brev. Jeg forekom mig selv at være et bytte for en af disse forfærdelige drømme, hvor man trues af en fare og forsøger at flygte; men fødderne gror fast på jorden og det betrykte bryst savner luft. Man vil skrige, men stemmen kan ikke frembringe en lyd. Så forjages søvnen af forskrækkelsen, og man vågner med bankende hjerte og drivende af sved.

Men her var der ikke den udvej at blive vågen; det var ikke en drøm, men en forfærdelig virkelighed, der greb mig med sin mægtige hånd og slæbte mig bort med sig; og alligevel, på hvad måde var mit liv forandret? En mand havde optrådt deri, det var det hele. Jeg havde knap vekslet et ord og et blik med denne mand. Med hvilken ret troede han da at kunne kæde sin skæbne til min, således som han nu gjorde det, og tale til mig næsten som herre, skønt jeg endnu ikke engang havde tilstået ham en vens rettigheder? Denne mand, jeg kunne i morgen undlade at se på ham, ikke tale med ham, ikke kende ham! Men nej! Jeg kunne intet; jeg var svag; jeg var kvinde; jeg elskede ham!

Men vidste jeg det virkelig? Var det kærlighed, jeg følte for ham? Kommer kærligheden ind i hjertet med så stærk en frygt som forløber? Ung og uvidende, som jeg var, vidste jeg da vel, hvad kærlighed ville sige? Dette ulyksalige brev, hvorfor brændte jeg det ikke i stedet for at læse det? Havde jeg ikke, da jeg modtog det, givet greven ret til at tro, at jeg elskede ham? Men hvorledes skulle jeg have båret mig ad i tyendets nærværelse? Men at give det til min moder, sige hende alt, fortælle hende det hele … fortælle hende – hvad? Barnlige ængstelser og intet andet. Desuden – hvad ville min moder have tænkt om et sådant brev? Hun ville have troet, at jeg med et ord, en gebærde, et blik havde opmuntret ham. Med hvilken ret sagde han ellers, at jeg elskede ham? Nej, jeg vovede aldrig at sige det til min moder.

Men dette brev, frem for alt måtte jeg brænde det straks. Jeg holdt det hen til lyset, der gik ild i det, og ligesom alt det, der har været og ikke mere er til, var det snart kun en smule aske. Derefter klædte jeg mig hurtigt af, skyndte mig i seng og slukkede lysene for at undslippe mig selv og gemme mig i natten.

Oh, hvor jeg i mørket lukkede mine øjne, hvor jeg trykkede hænderne mod mit ansigt, og hvor jeg, trods dette dobbelte slør, så det hele for mig igen! Dette ulykkelige brev stod skrevet på væggene i værelset. Jeg havde blot læst det én gang, og alligevel var det så dybt indridset i min hukommelse, at hver linje, skrevet af en usynlig hånd, syntes at træde synligere frem i samme grad, som den foregående udslettedes, og jeg læste og atter læste det således ti gange, tyve gange i løbet af hele natten.

O, jeg forsikrer Dem, imellem denne tilstand og vanviddet var der kun en liden skillemur, der var meget let at overstige.

Først nærmere hen imod daggry sov jeg ind aldeles udmattet. Da jeg vågnede var det allerede sent; min kammerjomfru meddelte mig, at fru de Lucienne og hendes datter var ankommet. Da fo'r en hastig tanke igennem mig. Jeg burde sige alt til fru de Lucienne; hun havde altid vist mig den største hengivenhed; det var hos hende, at jeg havde set grev Horace; han var ven med hendes søn; det var den bedste fortrolige for min hemmelighed; Gud selv sendte mig hende. I dette øjeblik blev min dør åbnet, og fru de Lucienne kom ind. Da troede jeg virkelig på denne sendelse, jeg rejste mig op i sengen og strakte grædende mine arme ud mod hende; hun satte sig ved siden af mig.

"Nå, mit barn," sagde hun efter et øjebliks forløb og skilte mine hænder, som jeg dækkede mit ansigt med, fra hinanden, "lad os se, hvad der er i vejen med dig?"

"Oh, jeg er ulykkelig!" udbrød jeg.

"Din alders ulykker er lige som stormene om foråret; de er snart ovre og gør himlen endnu renere."

"Ak, om De vidste ..."

"Jeg ved alt," svarede fru de Lucienne.

"Hvem har sagt Dem det?"

"Han!"

"Han har sagt, at jeg elskede ham?"

"Han har sagt, at han i det mindste håbede det; tager han fejl?"

"Jeg ved ikke selv; jeg kendte kun kærligheden af navn; hvorledes vil De, at jeg skal kunne se klart i mit hjerte og under

den angst som piner mig, kunne analysere den følelse, der forårsager den?"

"Nuvel! Jeg ser, at Horace læste bedre i dit hjerte end du selv." Jeg begyndte at græde. "Nå," fortsatte fru de Lucienne, "jeg finder ikke noget særlig grund til tårer i dette. Lad os tale fornuftigt. Grev Horace er ung, smuk og rig; det er tilstrækkeligt til at undskylde den følelse, han indgyder dig. Greven er fri, du er atten år, det ville i alle henseender være et passende parti."

"O, frue!"

"Det er godt; vi vil ikke mere tale derom. Jeg ved alt, hvad jeg behøver. Jeg går tilbage til din moder og sender Lucie herind."

"Ak. Men ikke et ord; ikke sandt?"

"Vær rolig, jeg ved, hvad jeg har at gøre. Farvel mit kære barn; tør disse skønne øjne og omfavn mig."

Jeg kastede mig for anden gang om hendes hals. Straks derefter kom Lucie ind; jeg klædte mig på, og vi gik ned.

Jeg fandt min moder alvorlig, men endnu hjerteligere end sædvanlig. Flere gange under frokosten betragtede hun mig med et udtryk af bedrøvet uro; og hver gang følte jeg skamrødmen farve mit ansigt. Klokken fire rejste fru de Lucienne og hendes datter sig.

Min moder var overfor mig, som hun plejede at være; ikke et ord blev nævnt om fru de Luciennes besøg og det, der havde foranlediget det. Om aftenen gik jeg som sædvanlig hen for at kysse min moder, inden jeg trak mig tilbage til mit værelse. Da jeg trykkede mine læber mod hendes pande, mærkede jeg, at hun græd. Så faldt jeg på knæ foran hende og gemte mit hoved mod hendes bryst. Da hun så denne bevægelse, anede hun den

følelse, som var årsagen, lagde sine hænder på mine skuldre, trykkede mig til sig og sagde: "Vær lykkelig, min datter, det er alt, hvad jeg anråber Forsynet om!"

To dage senere blev der formelt anholdt om min hånd gennem fru de Lucienne, og seks uger senere fejredes mit bryllup med grev Horace.

10

Brylluppet stod på Lucienne i de første dage i november, og i begyndelsen af vinteren kom vi tilbage til Paris.

Vi boede alle i det samme hus. Min moder havde i ægteskabskontrakten givet mig 25.000 *livres* om året, greven havde sat næsten lige så meget ud til mig; der var 15.000 tilbage til min moder. Vort hus var således, om ikke blandt de rigeste, så i det mindste blandt de bekendteste i forstaden Saint-Germain.

Horace præsenterede sig for to af sine venner, som han bad mig modtage, som om de havde været hans brødre. I de sidste seks år havde de været knyttet til hinanden ved et så fortroligt venskab, at man plejede at kalde dem *de uadskillelige*. En fjerde, som de dagligt beklagede tabet af, og om hvem de talte uden ophør, var i oktober måned det foregående år omkommet på en jagt i Pyrenæerne, hvor han havde ejet et landsted. Jeg kan ikke åbenbare navnet på disse mænd, og ved enden af min fortælling vil De indse grunden; men eftersom jeg ofte kommer til at nævne dem hver for sig. Vil jeg kalde den ene Henrik og den anden Max.

Jeg kan ikke sige, at jeg var lykkelig. Den følelse, jeg nærede for Horace, har altid været og vil altid vedblive at være mig uforklarlig. Man kunne kalde det hengivenhed blandet med frygt; det var for øvrigt det samme indtryk, som han efterlod sig hos alle, der kom i berøring med ham. Selv begge hans venner, hvor frie og fortrolige de end var overfor ham,

modsagde ham sjældent og gav altid efter for ham – om ikke just som for et familiehoved, da i det mindste som for en ældre broder. Skønt de var behændige i legemsøvelser, var de alligevel langt fra at eje hans styrke.

Greven havde ladet billardsalonen omdanne til fægtesal, og en af alleerne i haven var indrettet til skydebane; hver dag kom disse herrer for at øve sig med sværdet eller pistolen. Sommetider var jeg nærværende ved disse våbenøvelser. Horace var da snarere deres lærer end deres modstander; han bevarede ved disse lejligheder samme forfærdende ro, som jeg havde set ham give et bevis på hos fru de Lucienne; og flere dueller, som altid endte til hans fordel, beviste, at denne koldblodighed, der er så sjælden i afgørende øjeblikke, aldrig svigtede ham på selve kamppladsen. Horace vedblev således. mærkeligt nok, trods al fortrolighed imellem os, at stå for mig som et alle andre mænd uligt og overlegent væsen.

Hvad ham angår, syntes han at være lykkelig; han ytrede i det mindste gerne, at han var det, skønt rynkerne i hans pande ofte beviste det modsatte. Sommetider forstyrredes endog hans søvn af skrækkelige drømme, og denne mand, der var så rolig og modig om dagen, havde, når han vågnede op efter en sådan drøm, øjeblikke af forskrækkelse, under hvilke han skælvede som et barn. Dette tilskrev han en begivenhed, der var indtruffet, mens hans moder bar ham under sit hjerte; hun var blevet overfaldet af røvere i Sierra og bundet fast ved et træ, hvor hun blev vidne til, at en anden rejsende som kom samme vej, blev myrdet af dem. Heraf fulgte, at det sædvanligvis var voldshandlinger og røveroptrin der foresvævede hans indbildning under søvnen. Mere for at holde disse drømme

borte end af frygt lagde han derfor også altid, inden han gik til ro, ligegyldigt hvor han befandt sig, et par pistoler ved siden af sengen. Jeg blev i begyndelsen forskrækket over dette, for jeg var altid bange for, at han i et anfald af søvngængeri skulle gøre brug af disse våben; men lidt efter lidt beroligede jeg mig og vænnede mig til at se ham tage disse forholdsregler. Et andet, endnu besynderligere, og som jeg først nu forstår, var, at man altid, nat og dag, skulle holde en hest sadlet og bidslet i stalden. Vinteren forløb under fester og baller, Horace havde selv en mængde bekendte, så at vor omgangskreds nu, da vore saloner blev forenede, blev dobbelt så stor. Han fulgte mig overalt med udsøgt artighed, og hvad der forbavsede alle, han var fuldstændig holdt op med at spille. Om foråret rejste vi igen ud på landet.

Der genfandt vi alle vore minder. Dagene henrandt dels hos os, dels hos vore naboer; vi vedblev at omgås fru de Lucienne og hendes familie så vel som vore egne slægtninge. Min stilling som nygift var således næppe forandret, og mit liv var næsten det samme. Om denne tilstand ikke var lykke, så lignede den det i det mindste skuffende. Den eneste omstændighed, der af og til forstyrrede den, var disse anfald af dysterhed, uden nogen synlig anledning, hvoraf Horace mere og mere hjemsøgtes, foruden disse drømme, som blev stadig forfærdeligere. Ofte gik jeg til ham under hans tungsindige øjeblikke om dagen, eller jeg vækkede ham af hans grublerier, som han var slem til. Når han så så på mig, antog hans træk igen dette rolige og kolde udtryk, som havde gjort et så heftigt indtryk på mig. Imidlertid kunne man ikke tage fejl: Forskellen var for stor mellem denne tilsyneladende ro og en sand lykke.

I slutningen af maj måned kom Henrik og Max til os, disse unge mænd, som jeg tidligere har omtalt. Jeg kendte det venskab, der knyttede dem til Horace, og min moder og jeg modtog dem, hun som sine børn, og jeg som mine brødre. De fik deres værelser lige ved siden af vore egne. Greven lod opsætte klokker med en særskilt lyd, som gik fra ham til dem og tilbage igen, samt gav befaling til, at tre heste i stedet for en nu til stadighed skulle holdes opsadlede. Min kammerjomfru fortalte mig desuden, at hun havde hørt af tyendet, at disse herrer havde den samme vane, som min mand, aldrig at sove uden at have et par pistoler liggende ved hovedgærdet.

Efter sine venners ankomst ofrede Horace sig fuldstændig for dem. Deres tidsfordriv var for øvrigt det samme som i Paris: Kapløb til hest og våbenøvelser med sværd og pistol. På denne måde gik juli måned; men midt i august meddelte greven, at han om nogle dage ville være nødt til at forlade mig i to eller tre måneder. Det var første gang, vi skulle skilles efter vort giftermål; derfor blev jeg også forskrækket ved disse ord. Greven søgte at berolige mig og sagde, at denne rejse, som jeg måske anså for lang, kun skulle strække sig til et sted i nærheden af Paris, det vil sige i Normandiet. Han og hans venner skulle rejse til slottet Burcy. Hvor underligt af mig at blive ængstelig over et 3 måneders fravær! Det ville have set besynderligt ud, om jeg blev ved med at bede om lov til at følge med Horace; derfor skjulte jeg min uro og talte ikke mere om denne rejse.

Dagen kom, da vi skulle skilles; det var den 27. august. Herrerne ville være ved Burcy i så god tid, at de kunne begynde at jage den 1. september. De rejste med postvognen og sendte

malajen af sted med ridehestene; han skulle møde dem ved slottet.

Ved det for afrejsen fastsatte tidspunkt kunne jeg ikke afholde mig fra at briste i tårer. Jeg førte Horace ind i et værelse og bad ham endnu en gang om at tage mig med. Jeg tilstod mine ubestemte ængstelser; jeg erindrede ham om hans tungsindige øjeblikke og denne uforklarlige angst, der sommetider kom over ham. Ved disse ord steg blodet ham op i ansigtet, og jeg så ham for første gang gøre en utålmodig gebærde. Han undertrykte den alligevel straks, talte til mig med den største mildhed og lovede, at han, hvis stedet var beboeligt, hvad han dog tvivlede om, ville skrive efter mig. Jeg stolede trygt på dette løfte og dette håb, og jeg så ham fjerne sig med større sindsro, end jeg havde troet.

Imidlertid var de første dage af vor skilsmisse gruelige; og dog, jeg gentager det endnu en gang, det var ikke en smerte, der stammede fra kærlighed; det var den uvisse, men stadige anelse om en eller anden stor ulykke. To dage efter Horaces afrejse fik jeg et brev fra ham, dateret i Caën. Han havde gjort ophold i denne by for at spise til middag, og da han huskede på min uro ved afrejsen, havde han skrevet til mig. Læsningen af dette brev havde i nogen grad haft en heldig indvirkning på mig, men det sidste ord fornyede dels disse ængstelser, der var så meget grusommere, fordi de kun eksisterede for mig alene og kunne synes indbildte for enhver anden. I stedet for at skrive "au revoir!" Havde greven sluttet med "adieu!" – Et oprørt sind hænger sig i den mindste bagatel; jeg var ved at besvime, da jeg læste dette ord. – Jeg fik et andet brev fra greven, dateret i Burcy; han havde fundet slottet, som han ikke havde besøgt i 3

år, i fuldkomment forfald. Der var knap et værelse, hvor det ikke regnede og blæste ind; selvfølgelig var det mig umuligt at tænke på at rejse dertil i år. Jeg ved ikke hvorfor, men jeg ventede dette brev; det gjorde derfor mindre virkning end det første.

Nogle dage derefter læste vi i bladene den første efterretning om de mord og voldshandlinger, der satte skræk i Normandiet. Et tredje brev fra Horace nævnte selvfølgelig dette med nogle ord; men han syntes ikke at lægge så stor vægt på disse rygter, som de offentlige blade. I mit svar bad jeg ham om at komme tilbage så snart som muligt; disse rygter forekom mig at være begyndelsen til virkeliggørelsen af mine bange anelser.

Snart lød efterretningen endnu mere gruopvækkende; og nu var det mig, der blev overfaldet af angst og grufulde drømme. Jeg vovede ikke mere at skrive til Horace; mit sidste brev var ikke blevet besvaret. Jeg besøgte fru de Lucienne, der siden min første bekendelse for hende var blevet min rådgiverske. Jeg åbenbarede hende min frygt og mine anelser; hun sagde det samme, som min moder havde sagt tyve gange, at alene frygten for, at jeg skulle blive slet behandlet på slottet, havde afholdt Horace fra at tage mig med. Hun vidste bedre end nogen anden, hvor højt han elskede mig; det var jo til hende, at han først havde betroet det, og siden så ofte havde takket for sin lykke. Visheden om, at Horace elskede mig, fik mig til at tage en fast beslutning; jeg bestemte mig til, hvis jeg ikke med næste post fik underretning om hans hjemkomst, selv at rejse hen og opsøge ham.

Jeg fik et brev. Langt fra at tale om at vende tilbage, sagde Horace, at han var tvunget til at være adskilt fra mig endnu i

seks uger eller to måneder. Hans brev var fuldt af forsikringer om hans kærlighed; de overfor hans venner indgåede forpligtelser hindrede ham i at vende tilbage, og visheden om, at jeg ikke ville kunne udholde livet i disse ruiner, forbød ham at bede mig om at komme der hen. Hvis jeg endnu havde været i tvivl, ville dette brev have bestemt mig. Jeg gik ned til min moder, sagde til hende, at Horace havde bedt mig rejse til ham og at jeg agtede at rejse næste dag. Hun ville absolut følge med mig, og jeg havde alverdens besvær med at overbevise hende om, at hvis han nærede bekymring for mig, ville han i endnu højere grad gøre det for hende.

Jeg rejste med postheste og medtog min kammerjomfru, som var fra Normandiet. Da vi var kommet til Saint Laurent-du-Mont, bad hun mig om tilladelse til at tilbringe tre eller fire dage hos sin familie, som boede i Crèvecœur. Jeg gav hende tilladelsen uden hensyn til at jeg netop ved ankomsten til et sted, som kun var beboet af herrer, i særdeleshed ville få brug for hendes tjeneste. Tillige ville jeg vise Horace, at han havde gjort mig uret ved at drage min stoicisme i tvivl.

Jeg ankom til Caën ved syvtiden om aftenen. Postmesteren, som hørte at en kvinde, der rejste alene, forlangte heste til slottet Burcy, kom selv ud til vognen og gjorde mig så indtrængende forestillinger om, at jeg burde blive natten over i byen, og fortsætte rejsen næste dag, at jeg gav efter. For øvrigt ville jeg i hvert fald først være kommet til slottet på en tid, da alle var gået til ro, og måske ville dets porte, i anledning af de begivenheder, i hvis midtpunkt det lå, være så forsvarligt lukkede, at jeg ikke kunne slippe ind. Det var mere af denne

grund end af frygt, at jeg bestemte mig til at blive på værtshuset.

Aftenerne begyndte at blive kølige, og jeg gik ind i krostuen, mens man gjorde et værelse i stand til mig. For at jeg ikke på nogen måde skulle angre min beslutning og den forsinkelse, den forårsagede, fortalte værtinden alt, hvad der var sket der på stedet i de sidste fjorten dage eller tre uger. Rædslen havde nået sit højdepunkt; man vovede sig ikke en kvart mil udenfor byen efter solnedgang.

Jeg havde en skrækkelig nat; i samme grad, som jeg nærmede mig slottet, mistede jeg min selvtillid. Greven havde måske andre grunde til at opholde sig fjernt fra mig end dem, han havde fortalt; hvorledes ville han da modtage mig? Min upåregnede og uventede ankomst var jo en ulydighed mod hans udtrykkelige vilje, en overtrædelse af hans ret. Den utålmodige gebærde, som han ikke havde kunnet holde tilbage og som var den første og eneste, han nogensinde havde ladet undslippe sig, tilkendegav den måske ikke en uigenkaldelig beslutning? Engang besluttede jeg at skrive til ham, for at underrette ham om, at jeg var i Caën, og vente, til han opsøgte mig der; men alle disse betænkeligheder, der var fremkommet og vedligeholdt af den feberagtige nattevågen, forsvandt, da jeg havde sovet i nogle timer og dagslyset faldt ind i mit værelse. Jeg fik da alt mit mod igen og forlangte heste. Ti minutter senere afrejste jeg.

Klokken var ti om morgenen, da postillonen standsede to *lieues* fra Buisson og viste mig slottet Burcy, hvis park nåede indtil 200 skridts afstand fra landevejen. En sidevej førte hen til en jernlåge. Han spurgte, om det var der, jeg ville hen. Jeg

besvarede spørgsmålet bekræftende og vi kørte bort fra den store landevej.

Vi fandt porten lukket; vi ringede flere gange uden at få noget svar. Jeg begyndte at angre, at vi ikke i forvejen havde meldt min ankomst. Greven kunne være ude på en jagttur sammen med sine venner, og hvorhen skulle jeg da vende mig i det øde slot, hvis porte jeg ikke kunne få lukket op? Skulle det være nødvendigt at afvente deres hjemkomst i en elendig landsbykro? Det var umuligt. Til sidst steg jeg i min utålmodighed ud af vognen og ringede selv af alle kræfter. Et levende væsen kom da til syne bag træernes løvværk; ved krumningen af en allé genkendte jeg malajen. Jeg vinkede til ham om at skynde sig, og han kom og lukkede op.

Jeg gjorde mig ikke den ulejlighed atter at sætte mig op i vognen, men skyndte mig frem ad samme allé, hvor jeg havde set ham komme; snart fik jeg øje på slottet. Ved første øjekast forekom det mig at være i temmelig god stand, jeg ilede frem til trappen, gik ind i vestibulen, hørte nogen tale inden for, stødte en dør op og befandt mig i spisesalen, lige foran Horace, som sad ved frokostbordet sammen med Henrik. De havde begge et par pistoler liggende ved siden af sig på bordet.

Da greven fik øje på mig, rejste han sig op og blev dødbleg. Jeg selv rystede således, at jeg kun havde kraft til at strække armene ud imod ham. Jeg var ved at falde, da han sprang frem og holdt mig oppe.

"Horace," sagde jeg, "tilgiv mig! Jeg kunne ikke udholde at være så langt borte fra dig … Jeg var for ulykkelig og urolig … Jeg har været dig ulydig."

"Og De har handlet urigtigt," sagde greven med dump stemme.

"Om du vil," udbrød jeg, forskrækket af tonen i hans stemme, "skal jeg øjeblikkelig vende tilbage. Jeg har set dig igen, det er alt hvad jeg behøver!"

"Nej," sagde greven, "nej. Siden De nu er her, så bliv her og vær velkommen!"

Med disse ord omfavnede han mig, og idet han betvang sig selv fik han umiddelbart dette rolige udseende, som nogle gange gjorde mig mere bange end det mest urolige udseende ville have gjort.

11

Imidlertid forsvandt lidt efter lidt det isslør, som greven syntes at have trukket ned over sit ansigt. Han havde ført mig til den bolig, han tiltænkte mig; det var et værelse der var fuldstændigt møbleret i den smag, der var fremherskende på Ludvig den XV's tid.

"Jeg kender det," afbrød jeg, "det er det, jeg også har været i. O, min Gud, min Gud! Jeg begynder at forstå det hele!"

"Der," fortsatte Pauline, "bad han mig om undskyldning for den måde, hvorpå han havde modtaget mig; men den overraskelse, som min uventede ankomst havde forårsaget hos ham, og frygten for de ubehageligheder, jeg ville blive nødt til at udholde under et to måneders ophold i denne gamle stenruin, havde været stærkere end han. Da jeg imidlertid havde trodset alt, var det meget godt, og han skulle søge at gøre mit ophold på slottet så lidet ubehageligt som muligt.

Uheldigvis havde han for samme dag eller dagen efter bestemt sig for en jagttur, og han ville måske blive nødt til at forlade mig for en eller to dage; men han ville nu ikke være med til flere aftaler af denne slags, og jeg skulle kunne være ham en gyldig grund til at afslå dem. Jeg svarede, at han var fuldkommen fri, samt at jeg ikke var kommet for at forstyrre hans fornøjelser, men for at berolige mit hjerte, som var blevet forskrækket ved alle disse blodige begivenheder der på egnen. Greven smilede.

Jeg var træt efter rejsen, lagde mig og faldt i søvn. Klokken 2 trådte greven ind i mit værelse og spurgte, om jeg ville være med til en lysttur på havet, og jeg modtog hans tilbud.

Vi gik ind i parken, som blev gennemstrømmet af Orne-floden. Ved den ene bred af denne lille flod var en udsøgt smuk båd fortøjet; dens form var lang og usædvanlig. Jeg spurgte om grunden. Horace fortalte mig, at den var bygget efter javanesisk mønster, og at denne bygningsmåde forøgede dens hurtighed betydeligt. Vi gik om bord i den, Horace, Henrik og jeg; malajen satte sig ved årerne, og vi gled hurtigt frem, hjulpet af strømmen. Da vi var kommet ud på havet, udspilede Henrik og Horace det lange trekantede sejl, som var fastgjort til masten, og ved årernes hjælp ilede vi af sted med forbavsende hastighed.

Det var første gang, jeg så oceanet; dette prægtige skuespil optog mig så fuldstændigt, at jeg ikke lagde mærke til, at vi styrede hen imod en lille båd, som gav os signaler. Jeg blev først vækket af mine drømmerier, da Horace råbte en af mændene i båden an.

"Hola! he! hr. sømand," skreg han; "hvad nyt fra Havre?"

"Intet særligt, sandelig," svarede en stemme, der var mig bekendt, "og på Burcy?"

"Som du ser, er en uventet kammerat kommet til os, en gammel bekendt af dig, madame de Beuzeval, min hustru."

"Hvad behager! Madame de Beuzeval?" svarede Max, som jeg nu genkendte.

"Hende selv; og hvis du tvivler, bedste ven, så kom her hen og giv hende din hyldest."

Båden kom nærmere; dens besætning udgjordes af Max og to matroser. Han bar en smuk sømandsdragt og havde over skulderen et net, som han netop skulle til at kaste ud i havet.

Da han var kommet hen til os, udvekslede vi nogle høflighedsfraser, hvorpå Max kastede sit net ud, gik om bord hos os og talte dæmpet nogle ord med Horace. Derefter tog han afsked med mig og gik tilbage i sit fartøj.

"God fangst!" sagde Horace.

"Lykkelig rejse!" svarede Max; og bådene skiltes fra hinanden.

Middagstimen nærmede sig, vi nåede mundingen af floden; men det var blevet ebbe, og vandet var ikke dybt nok til at ro tilbage til parken. Vi måtte derfor gå fra borde ved stranden og gå op gennem klitterne.

Da gik jeg samme vej, som De tre eller fire nætter senere betrådte; først over en strækning med små toppede stene, derefter igennem højt græs og til sidst op ad bjerget. Vi gik igennem ruinerne, jeg så klosteret med dets lille begravelsesplads, fulgte korridoren, og da jeg var kommet på den anden side af den lille skov, befandt jeg mig atter i slotsparken.

Aftenen gik, uden at der skete noget mærkeligt. Horace var i særdeles godt humør. Han talte om forskønnelser, som han agtede at lade udføre til vinter på vort hus i Paris, og om en rejse, vi skulle foretage om foråret. Han ville føre mig og min moder til Italien, og måske i Venedig købe et af de gamle marmorpaladser, for at tilbringe karnevalstiden der. Henrik var ikke i så godt humør; han syntes tankefuld og urolig ved den mindste støj. Alle disse små omstændigheder, som jeg dengang ikke skænkede nogen opmærksomhed, viste sig senere for min

sjæl, sammen med alle deres årsager, som den gang var skjult for mig, men som de senere begivenheder gjorde tydelige for mig.

Vi trak os tilbage til vore værelser og forlod Horace i salonen. Han skulle sidde oppe og skrive, sagde han. Man bragte ham blæk og penne, og han satte sig i nærheden af ilden.

Næste morgen, da vi sad ved frokostbordet, hørte vi, at der blev ringet på en særlig måde på porten til parken. – "Max!" sagde Horace og Henrik samtidig; og i samme øjeblik sprængte også den, de havde nævnt, ind i borggården.

"Velkommen!" sagde Horace leende. "Jeg er meget glad ved at se dig igen; men en anden gang må du spare mine heste lidt mere. Se, hvordan du har behandlet den stakkels Pluto!"

"Jeg var bange for, at jeg ikke skulle komme tidsnok," svarede Max. Derefter afbrød han sig selv, vendte sig imod mig og sagde: "Undskyld, at jeg viser mig således for Dem med støvler og sporer; men Horace har glemt – og det er let at forstå – at vi har en parforcejagt for i dag sammen med nogle *englændere*." Han lagde særligt eftertryk på det sidste ord. "De kom i går aftes med dampskibet, og det går ikke an, at vi tøver eller bryder vort løfte."

"Godt," sagde Horace, "vi skal komme!"

"Imidlertid," fortsatte Max og vendte sig igen til mig, "ved jeg ikke, om vi nu kan holde vort løfte; denne jagt er alt for trættende for en dame."

"Å, vær rolig, mine herrer," svarede jeg hurtigt. "Jeg er ikke kommet hertil for at være nogen hindring i Deres fornøjelser. Gå, og under Deres fraværelse skal jeg bevogte fæstningen."

"Du ser," sagde Horace, "at Pauline er en virkelig borgfrue fra svundne tider. Hun mangler blot terner og pager; for hun har ikke en gang en kammerjomfru. Hendes egen har gjort et ophold på vejen og kommer ikke hertil før om otte dage."

"For øvrigt," sagde Henrik, "hvis du vil blive hjemme, Horace, så skal vi undskylde dig hos vore øboer; intet er lettere."

"Nej," svarede greven livligt; "I glemmer, at det er mig, der har den største andel i væddemålet. Jeg må derfor selv bidrage til at vinde det. Som jeg har sagt, Pauline vil undskylde os."

"Fuldkomment," sagde jeg; "og for at give Dem al mulig frihed, går jeg nu op på mit værelse."

"Jeg kommer straks derop," sagde Horace, og med udsøgt artighed bød han mig armen, fulgte mig helt hen til døren og kyssede min hånd.

Jeg gik ind på mit værelse; få minutter senere trådte Horace ind. Han var allerede jagtklædt og kom for at sige mig farvel. Jeg fulgte ham til trappen og tog afsked med jagtselskabet; de foreslog igen, at Horace skulle blive hjemme hos mig. Men jeg forlangte bestemt, at han skulle følge med dem; til sidst drog de af sted, idet de lovede at være tilbage næste morgen.

Jeg var alene på slottet sammen med malajen. Dette besynderlige selskab ville måske have skræmt enhver anden end mig, men jeg vidste, at dette menneske havde været Horace fuldstændig hengiven, lige siden han havde set ham angribe tigerinden med en dolk.

Dybt betaget af denne mægtige beundring, som naturmennesket føler for tapperheden, havde han fulgt ham fra Bombay til Frankrig og siden aldrig forladt ham. Jeg ville derfor have været ganske rolig, hvis jeg ikke havde haft nogen anden

grund til uro end hans ville udseende og usædvanlige klædedragt; men jeg befandt mig på et sted, som i nogen tid havde været skuepladsen for de mest uhørte misgerninger, og skønt jeg ikke havde hørt hverken Horace eller Henrik, der som mænd foragtede eller foregav at foragte en sådan fare, tale om det, trådte disse beklagelige og blodige skildringer tydeligt frem for min hukommelse, så snart jeg blev alene. Men da jeg alligevel ikke havde noget at frygte om dagen, gik jeg ned i parken og besluttede at tilbringe formiddagen med at betragte omgivelserne omkring det sted, hvor jeg skulle bo i et par måneder.

Mine skridt vendte sig naturligvis til den omegn, jeg allerede kendte: jeg besøgte igen klosterruinerne og beså dem denne gang nøje. De kender dem; jeg behøver derfor ikke at beskrive dem for Dem. Jeg gik ud gennem den forfaldne forstue og kom snart til bakken nede ved havet.

Det var anden gang, jeg nød dette syn; det havde således endnu ikke mistet noget af sit velbehag for mig, og jeg sad i to hele timer ubevægelig og hensunken i stum beskuelse af det. Derefter gik jeg derfra, skønt ugerne; men jeg ville også bese de andre dele af parken. Jeg vendte tilbage til den lille flod og fulgte en stund langs med bredden af den. Jeg fandt kanoen, hvori vi havde foretaget vor lille tur dagen før, fortøjet på sin plads og fuldt udrustet, så at man kunne benytte den, når man havde lyst. Jeg ved ikke, hvoraf det kom sig, men det erindrede mig om den altid opsadlede hest i stalden. Denne tanke fik mig til at huske den stadige mistro, som Horace viste, og som deltes af hans venner: Disse pistoler, han altid havde ved sit hovedgærde, og dem, som lå på bordet ved min ankomst. Under

skin af at foragte faren tog de således alligevel forsigtighedsregler imod den. Men når de to herrer ikke engang troede, at de kunne spise frokost uden våben, hvorfor lod de da mig være alene, mig, som ikke havde noget forsvar? Alt dette var uforståeligt, men netop derfor kom disse pinefulde tanker ustandselig tilbage, hvor meget jeg end bestræbte mig for at forjage dem.

Eftersom jeg under disse grublerier stadig gik fremad, befandt jeg mig snart i den fjerneste del af parken.

Her midt i en skov af egetræer hævede sig en ensom og forsvarligt aflåset pavillon. Jeg gik rundt om den; men døre og vinduesskodder var så godt aflukkede, at jeg trods min nysgerrighed ikke kunne kaste blot et blik ind i dens indre. Jeg satte mig for, at jeg første gang Horace gik med ud, ville rette min vandring derhen ad; for jeg havde allerede, dersom det ikke var greven imod, udset dette lysthus til mit arbejdsværelse, eftersom dets beliggenhed var særdeles passende til dette formål.

Jeg vendte tilbage til slottet. Efter denne udvendige undersøgelse fulgte en indvendig. Det værelse, jeg beboede, lå imellem salonen og biblioteket; en korridor gik på langs gennem hele bygningen og delte den i to dele. Den lejlighed, hvori mit værelse lå, var den mest fuldstændige; det øvrige af bygningen var inddelt i ca. 12 særskilte mindre lejligheder, bestående af et forværelse, et soveværelse og toilet, alt i god stand, hvad greven så end havde sagt og skrevet.

Eftersom biblioteket syntes mig at være den bedste modgift mod den ensomhed og kedsomhed, der ventede mig, ville jeg straks gøre bekendtskab med de udveje, det havde at tilbyde.

Det bestod for størstedelen af romaner fra det attende århundrede, som viste, at de tidligere ejere havde haft en afgjort forkærlighed for Voltaire, Grebillon den Yngre og Marivaux. Nogle nyere bøger, der syntes at være købt af den nuværende indehaver, så afstikkende ud i samlingen; det var værker om kemi og historie samt rejsebeskrivelser. Blandt de sidste opdagede jeg en smuk engelsk udgave af Daniels værk om Indien. Jeg valgte denne til mit selskab om natten, da jeg kun nærede et svagt håb om at kunne sove. Jeg tog et bind ned fra hylden og bar det ind på mit værelse.

Fem minutter senere kom malajen ind og lod mig ved et tegn forstå, at middagen var færdig. Jeg gik ned og fandt bordet dækket i den umådelige spisesal.

Det er mig umuligt at beskrive, hvilken følelse af frygt og beklemthed der betog mig, da jeg så mig nødsaget til således at spise alene i lyset af to vokslys, hvis skin ikke nåede hjørnerne af værelset, men lod skyggen give de genstande, den dækkede, de sælsomste former. Denne pinefulde fornemmelse forøgedes yderligere ved nærværelsen af denne mørkhudede tjener, som jeg ikke kunne meddele mine ønsker på anden måde end ved tegn, som han alligevel adlød med en hurtighed og forståelse, som gjorde dette måltid endnu mere fantastisk. Flere gange var jeg ved at tale til ham, skønt jeg vidste, at han ikke kunne forstå mig; men ligesom børn, der ikke tør skrige i mørke, var jeg bange for lyden af min egen stemme. Da desserten var båret ind, gav jeg ham tegn til at gå ind og tænde en stor ild i mit værelse. Ilden i ovnen er et godt selskab for dem, der ikke har noget andet. Desuden agtede jeg ikke at gå til ro før sent, for jeg

følte en frygt, som jeg ikke havde næret om dagen, men som havde indfundet sig med skumringen.

Da jeg blev alene i denne store spisesal, forøgedes min angst. Jeg troede at se de hvide gardiner, der hang foran vinduerne som ligklæder, bevæge sig frem og tilbage. Imidlertid var det ikke spøgelsesfrygt, der ængstede mig. Munkene og abbederne, hvis grave jeg havde betrådt, sov deres velsignede søvn, de første i deres kloster, de sidste i deres gravkor; men alt hvad jeg havde lært på landet, og alt, hvad jeg havde hørt fortælle i Caën, stod levende for min erindring, og det gav et sæt i mig ved den mindste lyd. Det eneste, man hørte, var dog kun løvets raslen, havets fjerne brusen og det monotone og melankolske hyl af blæsten, der brød sig mod bygningens hjørner og fo'r ned i skorstenen som flokke af natfugle.

Jeg sad ubevægelig i omtrent ti minutter, og jeg turde ikke se hverken til højre eller til venstre for mig, da jeg hørte en let støj bag ved mig. Jeg vendte mig om; det var malajen. Han lagde hænderne overkors på brystet og bukkede dybt; det var hans måde at udtrykke, at han havde udført de hverv, man havde givet ham. Jeg rejste mig; han tog lysene og gik foran mig. Mit værelse var bragt fuldstændigt i orden af min besynderlige kammerjomfru, som stillede lysene på bordet og lod mig ene.

Mit ønske var iværksat bogstaveligt. En umådelig ild luede i den store ovn af hvidt marmor, som holdtes oppe af forgyldte amoriner; dens skin spredte sig rundt i værelset, og gav det et fornøjeligt udseende, der dannede en så stærk modsætning til min frygt, at den begyndte at forsvinde. Væggene i dette værelse var beklædt med rosenfarvet damask og loftet og dørene var prydet med en mængde arabesker og

gruppebilleder, det ene mere fantastisk end det andet, forestillende dansende fauner og satyrer, hvis groteske forgyldte ansigter grinede imod ilden, der belyste dem. Jeg var alligevel ikke tilstrækkelig rolig til at gå til hvile; for øvrigt var klokken kun otte om aftenen. Jeg ombyttede derfor blot min dragt med en morgenkjole, og da jeg havde set, at vejret var smukt, ville jeg åbne vinduet for ved den rolige og stille beskuen af den i hvile sænkede natur at blive fuldstændig herre over mig selv; men på grund af de forsigtighedsregler, som jeg mente kunne tilskrives de på stedet verserende mord- og røverhistorier, var skodderne lukket på den indvendige side. Jeg gik derfor tilbage og satte mig ved bordet foran ilden for at læse i min indiske rejse, da jeg gjorde den opdagelse, at jeg havde taget anden del i stedet for første. Jeg rejste mig for at gå ind og rette denne fejltagelse, da min frygt på ny angreb mig ved indgangen til biblioteket. Jeg tøvede et øjeblik; til sidst skammede jeg mig over min barnagtige ængstelighed, åbnede døren og gik hen til reolen, hvor de andre bind stod.

Da jeg holdt lyset hen imod bøgerne for at se deres nummer, faldt mit blik ind i det tomme rum, der var opstået ved, at bøgerne var taget bort, og bag ved reolen fik jeg øje på en messingknap mage til dem, der findes på dørlåse, og som ellers skjultes af bøgerne. Jeg havde ofte set løndøre i biblioteker; intet var således mere naturligt end at der også var sådan en her. Imidlertid gjorde den retning, den var anbragt i det næsten umuligt. Biblioteksvinduerne var de sidste i bygningen; denne knap sad i panelet på den anden side af det andet vindue, og en dør på dette sted ville således åbnes ud af ydervæggen. Jeg gik bagved reolen for ved hjælp af lyset at undersøge, om man ikke

kunne se noget mærke, der kunne antyde en døråbning; men det var forgæves, jeg så intet. Jeg greb da med hånden om knappen og forsøgte at dreje den rundt, men den sad fast; jeg trykkede hårdere, og foran mig sprang med nogen støj en dør op. Denne dør førte til en lille vindeltrappe, som var anbragt midt i selve muren. De vil forstå, at en sådan opdagelse ikke tjente til at formindske min frygt. Jeg holdt lyset hen over trappen og så, at den gik næsten lodret nedad. Et øjeblik tænkte jeg på at gå ned ad den og gik virkelig to trin ned; men mit mod svigtede mig. Jeg vendte baglæns tilbage til biblioteket og trykkede døren til igen; den lukkede sig så yderst nøjagtigt, at jeg, uagtet jeg med sikkerhed vidste, at den var der, ikke kunne opdage dens sammenføjninger. Jeg stillede straks bogen tilbage, så at ingen kunne se, at jeg havde rørt ved den, for jeg vidste ikke, hvem denne hemmelighed egentlig angik. Jeg tog på må og få en anden bog, gik tilbage til mit værelse, låste biblioteksdøren og satte mig igen hen til ilden.

Uventede begivenheder får eller mister deres vægt efter ens glade eller bedrøvede sindsstemning, eller efter de mere eller mindre kritiske omstændigheder, hvori man befinder sig. Ganske vist var intet mere naturligt end en løndør i et bibliotek og en vindeltrappe i en mur, men hvis man opdager denne dør og denne trappe om natten i et ensomt slot, som man bebor alene og uden forsvar, og hvis dette slot er beliggende midt i en egn, som hver dag genlyder af rygtet om et nyt røveri eller mord; hvis en hemmelighedsfuld skæbne i nogen tid har omgivet en; dersom anelser om ulykker tyve gange midt under et bal har jaget én en dødelig angst gennem hjertet, så bliver alt om ikke til virkelighed, så dog i det mindste truende

skræmmebilleder; og enhver ved af erfaring, at en fare, man ikke kender, er tusinde gange værre og mere gruopvækkende end en synlig og virkelig fare.

Jeg begyndte at angre den forhastede tilladelse, jeg havde givet min kammerjomfru til at forlade mig. Frygt er noget, der er så vidt adskilt fra al eftertanke, at den vækkes og stilnes uden nogen som helst virkelig årsag. Det svageste væsen, en hund, der logrer for en, et barn, som ler imod en, bliver i sådanne tilfælde, skønt ingen af dem kan forsvare os, om ikke våben for armen, så i det mindste støtte for hjertet.

Havde jeg haft denne pige hos mig, som i fem år ikke havde været adskilt fra mig, og hvis hengivenhed og venskab jeg kendte, ville sikkert al min frygt være forsvundet, mens jeg nu, fordi jeg var alene, forekom mig selv at være overladt til ulykken og troede, at intet kunne redde mig.

To timer sad jeg således, ubevægelig og med angstens sved på min pande. Jeg hørte uret slå ti, derefter elleve, og ved denne lyd, der dog var så naturlig, greb jeg hver gang krampagtigt fat i armlænet på min stol. Mellem elleve og halvtolv troede jeg at høre den fjerne lyd af et pistolskud. Jeg rejste mig halvt op, støttet til overarmen; men da alt igen var stille, sank jeg tilbage og lod hovedet falde ud over ryggen på stolen. Jeg sad således i nogen tid med spændt blik og vovede ikke at flytte det fra det punkt, jeg betragtede, af frygt for at møde en eller anden virkelig grund til forskrækkelse. Pludselig forekom det mig midt under denne skrækkelige stilhed, at jernlågen, som lå lige overfor slotstrappen og adskilte parken fra haven, peb i hængslerne. Tanken om, at Horace kom hjem, forjog øjeblikkelig al min frygt. Jeg styrtede frem til vinduet uden at

huske på, at skodderne var lukket. Jeg ville åbne døren ud til korridoren; men malajen havde formodentlig af forsigtighed låst den, da han gik sin vej. Jeg var fanget. Jeg kom da i tanker, om, at biblioteksvinduerne i lighed med mine vendte ud imod gården. Jeg skød slåen fra, og ved en af disse besynderlige omskiftelser, som lader den yderste svaghed give plads for det største mod, gik jeg derind uden lys; for de, der kom ved denne tid, kunne ikke være andre end Horace og hans venner, og mit lys viste jo, at værelset var beboet. Skodderne var kun skudt for. Jeg trak den ene til side, og i måneskinnet så jeg tydeligt en mand, der holdt lågen åben, mens to andre, som bar en genstand, som jeg ikke kunne se rigtigt, gik ind ad den, hvorefter den igen blev lukket af den første. Disse tre mænd gik ikke hen imod slotstrappen, men bøjede af omkring hjørnet af bygningen. Imidlertid, efterhånden som de kom nærmere hen til mig, begyndte jeg at kunne skelne formen på deres byrde; det var et menneske indsvøbt i en kappe. Uden tvivl indgød synet af et hus, der kunne være beboet, den, der således blev bortført, noget håb. En slags brydekamp opstod under mit vindue; under denne kamp frigjordes en arm; denne arm var dækket med et kjoleærme; der var ingen tvivl mulig, ofret var en kvinde. Men alt dette foregik hurtigt som lynet; armen blev grebet af en af de tre mænd og igen gemt under kappen; genstanden antog atter det samme ubestemte udseende som enhver anden byrde, og derefter forsvandt det hele ved hjørnet af bygningen i skyggen af en kastanjeallé, som førte til den aflåsede lille pavillon, som jeg dagen før havde opdaget i egelunden. Jeg havde ikke været i stand til at genkende disse tre mænd; dog bemærkede jeg, at de var klædt som bønder; men

hvis de virkelig var, hvad de syntes at være, hvorledes var de så kommet til slottet? Hvorledes havde de fået en nøgle til jerngitteret? Var dette en bortførelse eller var det et mord? Jeg vidste det ikke, med det var sikkert en af delene. Alt dette var desuden så underligt og uforklarligt, at jeg spurgte mig selv, om jeg ikke drømte. For øvrigt hørte man ikke en lyd. Natten fortsatte sin stille og rolige gang, og jeg blev stående ved mit vindue, ubevægelig af skræk, uden at vove at skifte plads af frygt for, at lyden af mine skridt skulle vække faren, hvis en sådan truede mig. Hurtigt kom jeg i tanker om løndøren og den hemmelighedsfulde trappe; jeg troede at høre en dump larm fra den side; jeg styrtede ind i mit værelse, slog døren i og låsede den, og kastede mig igen i min lænestol uden at lægge mærke til, at et af lysene var slukket under mit fravær.

Denne gang var det ikke en tom og ugrundet frygt, der ængstede mig; det var en alt for virkelig forbrydelse, som sneg sig omkring mig, og hvis gerningsmænd jeg havde set med mine egne øjne. Hvert øjeblik ventede jeg at se en løndør blive åbnet, eller en faldlem blive skudt til side. Alle disse ubetydelige lyde, som bliver så tydelige om natten, og som hidrører fra et møbel, som springer, eller en gulvfuge, som åbner sig, fik mig til at ryste af skræk, og i den dybe stilhed hørte jeg mit hjerte slå i takt med vægurets tikken. I det samme tog flammen af det nedbrændte lys fat i papiret, som omgav det forneden; et kortvarigt lysskær bredte sig over hele værelset; derefter blev det svagere. En sagte knitren hørtes nogle sekunder, og derefter faldt vægen ned i holderen, slukkede med et og efterlod mig uden andet lys end det, der kom fra ildstedet.

Jeg søgte omkring mig efter brænde for at vedligeholde ilden, men fandt intet. Jeg lagde brændestykkerne tættere sammen, og for en lille tid fik ilden igen ny kraft; men den vaklende lue frembragte ikke en belysning, der var egnet til at berolige mig. Alle genstandene var blevet bevægelige, ligesom det nye skær, der belyste dem. Dørene vuggede, gardinerne syntes at flagre, og lange bevægelige skygger svævede frem og tilbage på loftet og over væggene.

Jeg følte, at jeg var lige ved at få ondt, og forskrækkelsen alene hindrede mig i at falde i afmagt; i dette øjeblik slog uret på væggen tolv.

Jeg kunne imidlertid ikke tilbringe hele natten i denne stol; jeg mærkede, at jeg allerede så småt begyndte at fryse. Jeg besluttede at lægge mig påklædt, nåede hen til min seng uden at se mig omkring, krøb ned under tæppet og trak lagenet op over hovedet. Næsten en hel time tilbragte jeg på denne måde, uden blot at tænke på muligheden af at sove. Hele mit liv igennem vil jeg huske denne time. En edderkop var i færd med at væve sit net i hjørnet af alkoven, og jeg hørte den natlige lille bygmesters fortsatte arbejde. Pludselig blev den stille, afbrudt af en anden lyd; jeg troede at høre den sagte knirken, der opstod, da jeg trykkede på låsen i løndøren i biblioteket. Jeg strakte hurtigt hovedet frem over tæppet, og med fremstrakt hals, tilbageholdt åndedræt og hånden trykket imod hjertet for at dæmpe dets slag forsøgte jeg at lytte, endnu tvivlende. Snart tvivlede jeg ikke mere.

Jeg havde ikke taget fejl, gulvet knirkede under vægten af et legeme, skridt nærmede sig og stødte mod en stol; men uden tvivl var den, der kom, bange for at blive hørt, for støjen hørte

straks op, og den fuldstændigste stilhed trådte i dens sted. Edderkoppen genoptog sit arbejde. O, alle disse enkelte omstændigheder står så livagtigt for min erindring, som om jeg endnu var der, liggende på sengen i dødelig skræk!

Jeg hørte på ny en bevægelse i biblioteket; skridtene begyndte atter og nærmede sig trævæggen, hvor min seng stod; en hånd støttede sig imod den; jeg var kun adskilt fra den, der kom, ved en tynd planke. Jeg troede at høre, at en luge åbnedes; jeg holdt mig ubevægelig og lod, som om jeg sov; søvnen var mit eneste våben. Røveren, hvis det var en sådan, ville måske, i den tro, at jeg hverken hørte eller så ham, anse min død for overflødig og skåne mig; mit ansigt, der var vendt ind mod væggen, lå i mørke, hvilket tillod mig at holde øjnene åbne. Da så jeg lærredet bevæge sig, en hånd skilte det langsomt ad; derefter kom et blegt hoved frem, omgivet af det røde draperi; kaminens sidste skær, som skælvede inde i alkovens dyb, belyste i det samme dette syn. Jeg genkendte grev Horace og lukkede øjnene.

Da jeg atter slog dem op, var synet forsvundet, skønt sengegardinerne endnu bevægede sig. Jeg hørte den sagte skuren af lugen, som blev lukket igen, den forsvindende lyd af skridtene og dørens knirken. Til sidst blev alt igen stille og roligt. Jeg ved ikke, hvor længe jeg lå således uden at trække vejret eller røre mig; men omtrent ved daggry faldt jeg, martret af denne pinefulde vågen, i en søvnlignende dvale.

12

Jeg blev vækket af malajen, der bankede på min dør, som jeg havde låset indvendig fra. Jeg havde, som jeg før sagde, lagt mig med klæderne på; derfor skød jeg slåen fra døren. Han åbnede skodderne, og jeg så dagslyset og solskinnet stråle ind i mit værelse igen. Jeg skyndte mig hen til vinduet.

Det var en af disse smukke høstmorgener, hvor himlen, inden den indhyller sig i sit skyslør, sender et afskedssmil til jorden; alt var så stille og roligt i denne park, at jeg næsten begyndte at tvivle på mig selv. Imidlertid stod nattens begivenheder fuldt livagtige for mig, og selve de genstande, der mødte mit syn, genkaldte deres mindste omstændigheder i min erindring. Jeg så atter gitteret, som havde åbnet sig for at slippe disse tre mænd ind tillige med kvinden, alléen, som de havde fulgt, sporene, som endnu kunne ses ude i sandet, tydeligst på det sted, hvor ofret havde søgt at gøre modstand; for de, som bar hende, havde strittet kraftigt imod for at betvinge hendes bevægelser. Disse spor gik i den retning, jeg har angivet, og forsvandt under platanalléen. For om muligt yderligere at stadfæste mine sansers vidnesbyrd, ville jeg se efter, om nogle ny beviser skulle være at se. Jeg gik ind i biblioteket; lugen var halvt åben, sådan som jeg havde forladt den; en væltet stol midt i værelset var den, jeg havde hørt falde. Jeg gik hen til løndøren, og ved at anstrenge mit syn fandt jeg dens umærkelige sammenføjning. Jeg trykkede på låsen; den gav efter; i dette

øjeblik gik døren til mit værelse; jeg nåede akkurat at trække løndøren til og tage en bog ud fra reolen.

Det var malajen, der kom for at melde, at frokosten var serveret; jeg fulgte ham.

Da jeg trådte ind i spisesalen, fo'r jeg sammen af overraskelse. Jeg ventede at finde Horace der, men han var der ikke, og der var kun sat en kuvert frem. "Er greven ikke kommet hjem?" udbrød jeg.

Malajen gjorde et benægtende tegn.

"Ikke?" mumlede jeg bestyrtet.

"Nej," gentog han med sin gebærde. Jeg sank ned på stolen; greven var ikke kommet hjem! Og jeg havde dog selv set ham; han var kommet hen til min seng og havde trukket forhænget til side en time efter, at disse tre mænd .... Men disse tre mænd, var det ikke netop greven og hans to venner, Horace, Max og Henrik, som bortførte en kvinde! ... Kun de kunne være i besiddelse af nøglen til parken og gå så frit ind uden at blive set eller forstyrret. Det var alt for tydeligt til, at der kunne være nogen tvivl. Det var altså grunden til, at greven ikke havde villet tillade mig at komme til slottet; det var derfor, han havde modtaget mig så koldt; det var derfor, at han havde foregivet et jagtparti. Bortførelsen af denne kvinde var blevet besluttet, før jeg kom; nu var den blevet iværksat. Greven elskede mig ikke mere; han elskede en anden kvinde, og denne kvinde var her i slottet, uden tvivl i pavillonen! Ja, og for at forvisse sig om, at jeg hverken havde hørt eller set noget, at jeg med andre ord var uden mistanke, var greven gået op ad bibliotekstrappen, kommet ind gennem løndøren, havde trukket sengeforhænget fra, og overbevist om at jeg sov, var han vendt tilbage til sine

fornøjelser. Alt var nu udredt, klart og tydeligt, som jeg selv havde set det. På et øjeblik havde min skinsyge gennemtrængt mørket, revet murene ned; der var ikke mere, jeg brød mig om at få at vide. Jeg styrtede ud; jeg var nær ved at kvæles.

Man havde allerede udslettet sporene; riven havde jævnet sandet. Jeg gik hen ad alléen og nåede egelunden; jeg så pavillonen og gik rundt om den; den var tillukket og syntes ubeboet ligesom dagen før. Jeg vendte tilbage til slottet, gik op på mit værelse, kastede mig i den samme lænestol, hvor jeg sidste nat havde tilbragt så forfærdelige timer, og forbavsedes nu over min frygt! Det var skyggen, det var mørket, eller snarere fraværelsen af en heftig lidenskab, der således havde svækket mit mod!

Jeg tilbragte en del af dagen med at gå frem og tilbage i mit værelse, at lukke vinduet op og i, og ventede aftenens komme med lige så stor utålmodighed, som jeg dagen før havde været bange for at se den nærme sig. Man meldte mig, at middagen var serveret; jeg gik ned. Ligesom om morgenen var der kun dækket for en; men på bordet lå der et brev. Jeg genkendte Horaces skrift og sled forseglingen.

Han bad om undskyldning, fordi han måtte lade mig alene to hele dage; men han havde ikke kunnet komme tilbage, hans ord var givet før min ankomst, og han måtte holde det, hvad det end skulle koste. Jeg krammede brevet sammen imellem hænderne uden at læse det til ende, og kastede det i kakkelovnen; derefter tvang jeg mig selv til at spise for ikke at give malajen anledning til mistanke, og vendte derefter tilbage til mit værelse.

Mine ordrer fra den foregående aften var ligeledes nu blevet efterkommet; jeg fandt en stor ild i kakkelovnen, men denne gang brød jeg mig ikke om det. Jeg havde en plan at udarbejde, og satte mig ind for at tænke over den. Gårsdagens frygt var fuldstændig forsvundet.

Grev Horace og hans venner var kommet ind gennem jernlågen; for disse mænd kunne ikke være andre. De havde båret kvinden hen til pavillonen; derefter var greven gået op ad løntrappen for at forvisse sig om, at jeg sov og ikke havde mærket noget. Jeg behøvede således blot at følge trappen; nu var det mig, som gik samme vej som han; jeg gik der hen, hvorfra han var kommet. Jeg var fast besluttet på at gå ned ad denne trappe.

Jeg så på uret; det viste et kvarter i ni; jeg gik hen til skodderne; de var ikke lukket. Uden tvivl var der ikke noget at se i nat, siden gårsdagens forholdsregel ikke igen var blevet iagttaget; jeg åbnede vinduet.

Natten var stormfuld; i det fjerne rullede tordenen, og havets brusen, som brød sig mod stranden, nåede mine øren. I mit hjerte rasede en storm, der var endnu forfærdeligere end naturens, og de tanker, der fo'r rundt i mit hoved var mere dystre og voldsomme end oceanets bølger. På denne måde gik to timer, uden at jeg rørte mig, uden at mine øjne vendtes bort fra en lille billedstøtte, som var opstillet midt i en trægruppe. Jeg stod hele tiden uden at se den.

Til sidst troede jeg, at tiden var inde. Jeg hørte ikke mere nogen støj i slottet; den samme regn, som natten mellem den 27. og 28. september tvang Dem til at søge beskyttelse i ruinerne, begyndte at falde i strømme. Jeg holdt et øjeblik mit

hoved ude i regnen; derefter lukkede jeg vinduet igen og satte skodden for.

Jeg gik ud af værelset og gik nogle skridt hen ad korridoren. Alt var stille i slottet; malajen var sikkert gået til ro eller betjente sin herre et andet sted i bygningen. Jeg gik tilbage til mit værelse. Klokken var nu halv elleve; man hørte kun stormens hylen, som kom mig til nytte, idet den dæmpede den støj, jeg muligvis kunne gøre. Jeg tog et lys og gik hen til biblioteksdøren; den var aflåset.

Man havde set mig der om morgenen; man havde været bange for, at jeg kunne opdage trappen; nu havde man lukket indgangen til for mig. Heldigvis havde greven gjort sig den ulejlighed at vise mig en anden.

Jeg gik bag ved min seng og stødte til panelet, væggen åbnede sig, og jeg befandt mig i biblioteket.

Jeg gik med faste skridt og uden tøven hen til løndøren, tog bogen væk, som skjulte låsen, trykkede på fjederen, og denne vej var ligeledes åben.

Jeg gik ned ad trappen; der var akkurat plads til en person. Jeg gik tre etager ned; ved hver afsats lyttede jeg, men hørte intet.

Ved foden af den tredje trappe fandt jeg igen en dør, som kun var lukket ved en slå. Ved mit første forsøg på at åbne den, gav den efter.

Jeg befandt mig i en hvælving, som gik lige indad. Jeg fulgte den i omtrent fem minutter; derpå fandt jeg en tredje dør. Heller ikke denne lagde mig nogen hindring i vejen; den førte til en anden trappe, der lignede den i biblioteket, men som kun havde to dele. Ved enden af den var der en firkantet jerndør; da

jeg åbnede den på klem, hørte jeg stemmer. Jeg slukkede mit lys og stillede det på det nederste trappetrin; derefter sneg jeg mig ind igennem åbningen, som ved hjælp af en bevægelig plade var anbragt ved ildstedet. Jeg skød den sagte til og befandt mig nu i en slags kemisk laboratorium, der var ganske svagt oplyst; for lyset fra værelset ved siden af trængte kun derind gennem en rund åbning, som var anbragt oven over en dør, og som var dækket af et lille grønt forhæng. Vinduerne var så omhyggeligt tillukkede, at selv ved højlys dag ville alt lys udvendig fra være fuldstændigt udelukket.

Jeg havde ikke taget fejl, da jeg troede at høre stemmer; samtalen i værelset var støjende; jeg genkendte grevens og hans venners stemmer. Jeg bar en stol hen til døren og stod op på den; på denne måde nåede jeg åbningen og kunne se ind i værelset.

Grev Horace, Max og Henrik sad til bords; men måltidet var dog næsten forbi. Malajen opvartede dem, stående bag ved greven. Hver af bordgæsterne var iført blå bluse og havde en hirschfænger i bæltet samt et par pistoler liggende ved siden af sig. Horace rejste sig ligesom for at gå.

"Allerede?" spurgte Max.

"Hvad skal jeg gøre her mere?" svarede greven.

"Drik," sagde Henrik og hævede sit glas.

"En herlig fornøjelse at drikke med jer," vedblev greven; "ved den tredje flaske er I fulde som brandvagter."

"Lad os spille!"

"Jeg er ingen gavtyv, som vil vinde jeres penge, fordi I ikke er i stand til at passe på dem," sagde greven, trak på skuldrene og vendte sig halvt om.

"Nu vel! Så vil vi gøre vor skønne englænderinde vor opvartning; din tjener har sørget for, at hun ikke vil være grusom. Minsandten, han er en ren tyrk, som forstår sig på sligt. Der, min ven!" Max gav malajen en håndfuld guldpenge.

"Rundhåndet som en røver!" ytrede greven.

"Nå, men det er ikke noget svar," fortsatte Max og rejste sig fra bordet. "Vil du have hende eller ej?"

"Nej!"

"Så tager jeg hende."

"Vent!" råbte Henrik og strakte hånden ud. "Det forekommer mig, at jeg også er nogen eller noget i dette tilfælde, og at jeg har rettigheder lige så vel som en anden. Hvem var det, der dræbte hendes mand?"

"Til sagen; det kommer ikke det ved," indskød greven leende.

En klagende lyd lod sig høre ved disse ord.

Jeg kastede blikket i den retning, hvorfra den kom. En kvinde lå udstrakt på en seng, med arme og ben fastbundet ved de fire sengestolper. Min opmærksomhed havde så udelukkende fæstet sig ved et eneste punkt, at jeg ikke havde bemærket hende før.

"Ja," fortsatte Max, "men hvem ventede på dem i Havre? Hvem red hertil i fuldt firspring for at underrette jer om det?"

"Ved Djævlen! Dette bliver vanskeligt!" indskød greven, "og man må være kong Salomon selv for at afgøre, hvem der har mest ret, spionen eller morderen!"

"Imidlertid er det en sag, som må afgøres," sagde Max ivrigt. "Du har bragt denne kvinde i mine tanker, og nu er jeg forelsket i hende."

"Det er jeg også," sagde Henrik. "Da du altså selv ikke bryder dig om hende, så giv hende til hvem af os, du vil."

"For at den anden skulle gå hen og angive mig efter et eller andet orgie, når han ligesom nu ikke længere ved, hvad han gør, eller hvad? Å nej, mine herrer! I er unge og ser godt ud; I får 10 minutter at gøre kur i. Gå, mine Don Juan'er!"

"Med undtagelse af kurmageriet er ideen god nok," svarede Henrik. "Lad hende selv vælge den hun synes bedst om."

"Lad så være," sagde Max; "men hun må skynde sig. Du må forklare hende det, du som taler alle mulige sprog."

"Gerne," sagde Horace. Derefter vendte han sig til den ulykkelige kvinde og sagde på det reneste engelsk: "Mylady! Her er to stratenrøvere, venner af mig, begge af god familie – det kan De for øvrigt få at se sort på hvidt, om de ønsker – som, opfostrede efter platoniske grundsætninger, hvilket vil sige: Lige fordeling af al ejendom, er begyndt med at ødelægge deres egen; og da de derefter har fundet alt slet ordnet i samfundet, har de fattet den hæderlige beslutning at fremkalde reformer, lægge sig på lur ved vejene for at godtgøre statens uretfærdighed, rette dens vildfarelser og føre dens uligheder tilbage til ligevægt. I fem år har de til største ære for filosofien og politiet uafbrudt og samvittighedsfuldt udøvet dette deres kald, som giver dem fortjeneste nok til på den anstændigste måde at optræde i parisersalonerne, og som vil føre Dem, ligesom det allerede er sket med mig, til et eller andet godt parti, som kan befri dem for videre at spille Carl Moor og Jean Sbogar [Note 1)]. For tiden, og eftersom der ikke findes nogen kvinde her i huset med undtagelse af min hustru, og da jeg ikke har lyst til at overlade hende til dem, anholder de ærbødigt om,

at De selv vil være så elskværdig at vælge den af dem, De synes bedst om; i mangel heraf vil de have Dem begge to. Har jeg udtrykt mig på godt engelsk, mylady, og har De forstået mig?"

"O, hvis De har nogen barmhjertighed," råbte den stakkels kvinde, "så dræb mig! Dræb mig!"

"Hvad svarer hun?" mumlede Max.

"Hun svarer, at det er skændigt, det er alt," sagde Horace, "og jeg tilstår, at jeg til en vis grad er af samme mening."

"Men så!" råbte Max og Henrik på en gang og sprang op.

"Så må I gøre, som I vil," svarede Horace. Han satte sig ned, fyldte et glas med champagne og drak.

"O, dræb mig! Dræb mig!" udbrød kvinden på ny, da hun så de to mænd nærme sig hende.

I dette øjeblik skete, hvad der var let at forudse; Max og Henrik, der var ophidsede af vinen, stod lige overfor hinanden og sendte hinanden vrede blikke, drevet af den samme attrå.

"Du vil altså ikke afstå hende til mig?" sagde Max.

"Nej," svarede Henrik.

"Nuvel, så tager jeg hende alligevel."

"Vi får at se!"

"Henrik! Henrik!" skreg Max og skar tænder; "jeg sværger ved min ære, at denne kvinde skal tilhøre mig!"

"Og jeg lover dig ved mit liv, at hun skal blive min. Jeg tror, at jeg bedre kan svare for mit liv, end du for din ære."

De gik nu begge et skridt tilbage, trak deres hirschfængere og styrtede løs på hinanden.

"Af nåde, af barmhjertighed, for Himlens skyld, dræb mig da!" skreg for tredje gang den fangne kvinde.

"Jeg har sagt," svarede Max, idet han rettede et hug imod Henrik, "at jeg vil have hende."

"Og jeg," råbte Henrik, som nu gjorde et udfald mod sin modstander, "jeg har sagt, at det ikke skal blive ham, men mig; og jeg står ved, hvad jeg har sagt."

"Narre," mumlede Horace, "I har løjet begge to; ingen af jer skal have hende."

Med disse ord greb han en pistol på bordet, hævede den langsomt i retning af sengen og gav ild. Kuglen gik imellem de kæmpende og gennemborede den ulykkelige kvindes hjerte.

Ved dette syn udstødte jeg et forfærdeligt skrig og styrtede besvimet om, tilsyneladende lige så død som hun, der var blevet skudt.

Note 1:

Carl Moor og Jean Sbogar: Figurer i røverromaner af hhv. Fredrich Schiller og Charles Nodier. *Red.anm*.

13

"Da jeg atter kom til bevidsthed, var jeg i gravhvælvingen. Greven havde uden tvivl, ledet af skriget og larmen af mit fald, fundet mig i laboratoriet og under min afmagt, som havde varet flere timer, båret mig derhen. På en sten ved siden af mig fandt jeg en lampe, et glas og et brev, glasset indeholdt gift; brevet skal jeg gentage for Dem."

"Betænker De Dem på at lade mig se det," udbrød jeg; "viser De mig kun halv tillid?"

"Jeg har brændt det," sagde Pauline; "men vær rolig, jeg har ikke glemt et ord:"

> Pauline, De har villet, at forbrydelsens bane skulle fuldbyrdes af mig. De har set alt og hørt alt; jeg har altså ikke noget at forklare dem. De ved, hvem jeg er, eller rettere, hvad jeg er.
>
> Hvis den hemmelighed, De har opdaget, berørte mig alene, hvis intet andet liv end mit stod på spil, ville jeg hellere vove det end krumme et hår på Deres hoved. Det sværger jeg Dem højt og helligt, Pauline! Men et ufrivilligt eller forfløjent ord, en gebærde af rædsel, frembragt af erindringen herom, eller et ord, der kunne undslippe Dem i søvne, ville muligvis føre ikke blot mig, men desuden to andre på skafottet. Deres død skænker tre mennesker livet; derfor må De dø.
>
> Jeg agtede at dræbe Dem under Deres afmagt; men jeg har ikke haft mod til det, for De er den eneste kvinde, jeg har

elsket, Pauline. Hvis De havde fulgt mit råd, eller snarere, hvis De havde adlydt min udtrykkelige vilje, ville De nu have været hos Deres moder. De er kommet her imod mit ønske; De er derfor selv skyld i Deres skæbne.

De vågner i gravhulen, hvor ingen har været nede i tyve år, og hvor måske ingen vil komme i de næste tyve år. Nær derfor ikke noget håb om hjælp; det ville være forgæves. Ved siden af dette brev finder De gift; alt, hvad jeg kan gøre for Dem er at tilbyde Dem en mild og hurtig død i stedet for en langsom og kvalfuld dødskamp. I begge tilfælde, og hvilket De end vælger, er De fra dette øjeblik død.

Ingen har set Dem, ingen kender Dem; denne kvinde, som jeg har dræbt for at forlige Henrik og Max, skal begraves i Deres sted i Deres familiegravsted i Paris, og Deres moder vil græde over hende i den tro, at hun begræder sit barn.

Farvel, Pauline! Jeg forlanger hverken forglemmelse eller medlidenhed. Jeg har længe været forbandet, og Deres tilgivelse ville ikke kunne frelse mig.

"Det er forfærdeligt!" udbrød jeg; "min Gud, min Gud! Hvad De har måttet lide!"

"Ja, og det eneste, der kunne være tilbage at fortælle Dem, ville være min dødskamp, så at ..."

"Fortæl færdig," afbrød jeg ivrigt, "beskriv den!"

Jeg læste dette brev to eller tre gange; jeg kunne ikke overbevise mig om sandheden deraf. Der gives ting, som vor fornuft rejser sig imod; man har dem foran sig, man kan røre dem med hånden og se dem med sine øjne, men man tror ikke på dem. Jeg gik tavs hen til gitteret; det var låset. Jeg gik to eller tre gange i tavshed rundt i min grav og slog på dens fugtige

mure med min tvivlende hånd; derefter gik jeg hen og satte mig i et hjørne af hulen. Jeg var fuldstændig indespærret; ved lampeskinnet så jeg tydeligt brevet og giften, alligevel tvivlede jeg endnu; jeg sagde til mig selv, som man undertiden siger i drømme: "Jeg sover, jeg vil snart vågne!"

Jeg sad ubevægelig på samme sted, lige til min lampe begyndte at sprutte. Da fik jeg pludselig en forfærdelig tanke, som hidtil ikke var opstået hos mig – at den skulle gå ud. Jeg udstødte et skrig af rædsel og kastede mig hen til den; olien var næsten udbrændt. Jeg skulle afvente døden i mørke.

O, hvad ville jeg ikke have givet for at have olie til denne lampe, om jeg kunne have næret dens flamme med mit blod, ville jeg have åbnet årerne med mine tænder. Den spruttede ustandselig, hver gang blev dens flamme mindre livlig, og den kreds af mørke, som den havde holdt på lang afstand, mens den brændte med sin fulde styrke, kom nærmere og nærmere omkring mig. Jeg lå på knæ ved siden af den med sammenfoldede hænder; jeg tænkte ikke på at bede til Gud, jeg bad til den!

Til sidst begyndte den at kæmpe mod mørket på samme måde, som jeg selv skulle begynde at kæmpe mod døden. Måske lånte jeg den mine egne følelser; men det syntes mig, som om den sejt hang ved livet, og at den skælvede for at lade denne ild forsvinde, som udgjorde dens sjæl. Snart kom dens dødskamp med alle dens faser. Sommetider luede den op, ligesom en døende et par øjeblikke får sine kræfter igen; den spredte en glans, klarere end nogensinde, ligesom den febersyge sjæl midt i sin vildelse undertiden skuer ud over de for menneskets blik bestemte grænser; derefter fulgte kraftesløshedens dvale. Luen

blafrede som dette sidste pust, der svævede på en døendes læber; til sidst slukkedes den og berøvede mig lyset, som er halvdelen af livet.

Jeg sank sammen i en krog af min hule. Fra dette øjeblik tvivlede jeg ikke mere; for sælsomt nok, nu da jeg ikke mere kunne se brevet og giften, var jeg ganske sikker på, at de var der.

Så længe jeg havde kunnet se, havde jeg ikke lagt mærke til stilheden; da lyset var slukket, trykkede den mit hjerte med hele mørkets tyngde. For øvrigt havde den noget så skrækkeligt og dybt ved sig, at jeg måske, selv om jeg også havde haft mulighed for at blive hørt, ville have betænkt mig på at råbe. O, det var dødens tavshed, som for evigt lejrer sig over de dødes grave!

En mærkelig omstændighed var det, at dødens nærhed næsten havde fået mig til at glemme, hvad der forårsagede den. Jeg tænkte på min stilling, jeg var stedt i den yderste fare; men jeg kan sige, og Gud ved det, at om jeg måske ikke tænkte på at tilgive ham, så forbandede jeg ham heller ikke. Snart begyndte jeg at lide af sult.

Der gik nogen tid, som jeg ikke kunne beregne, i hvilken dagen sandsynligvis gik til ende, og natten begyndte, for da solen stod op, trængte en stråle ind igennem en revne i jorden og belyste foden af en pille. Jeg opløftede et glædesskrig derved, som om denne stråle havde medført et håb.

Mine øjne fæstedes så ufravendt på denne stråle, at jeg til sidst tydeligt kunne skelne alle genstande, som befandt sig på den oplyste plet. Der lå nogle sten, en træsplint og en klump mos; sollyset havde lokket denne svage vegetation frem af jorden. O, hvad ville jeg ikke have givet for at være i stedet for

disse stene, dette træstykke eller dette mos, for endnu en gang at kunne se solen gennem denne revne i jorden i jeg begyndte at føle en brændende tørst, og mine tanker blev uklare. Tid efter anden svævede blodrøde skyer for mine øjne, og tænderne trykkedes sammen ligesom ved et nerveanfald. Imidlertid holdt jeg uophørligt øjnene fæstede ved lyset. Uden tvivl trængte det ind gennem en ganske snæver åbning; for da solen ikke længere skinnede lige på den, blev strålen svagere og næppe til at se. Dens forsvinden berøvede mig resten af mit mod. Jeg vred mig i raseri og hulkede krampagtigt.

Sulten havde forvandlet sig til en heftig smerte i underlivet. Min mund brændte, og jeg følte trang til at bide i noget; jeg tog en lok af mit hår, lagde den imellem tænderne og tyggede på den. Snart følte jeg mig angrebet af feber, skønt pulsen næppe bevægede sig. Jeg begyndte at tænke på giften. Så faldt jeg på knæ og foldede hænderne for at bede; men jeg havde glemt mine bønner og kunne ikke få andet frem i min hukommelse end nogle enkelte afbrudte sætninger. De mest modstridende tanker kredsede om hinanden i min hjerne; en melodi fra *La Gazza Ladra* trommede uden ophør i mine øren; jeg kunne selv mærke, at jeg var ved at besvime. Jeg faldt til jorden med ansigtet nedad.

En afmagt, fremkaldt ved de rystelser, jeg havde udstået, overfaldt mig. Jeg faldt i søvn, uden at bevidstheden om min tilstand forlod mig i drømme. Der begyndte en række drømme, den ene mere usammenhængende end den anden. Langt fra at skaffe mig nogen hvile knuste denne pinefulde søvn mig aldeles. Jeg vågnede med en sønderrivende sult og tørst; så tænkte jeg for anden gang på giften, som stod ved siden af mig

og kunne skænke mig en mild og hurtig død. Trods min store svaghed, trods mine heftige smerter og trods feberen, som sydede i mine årer, følte jeg, at døden endnu var langt borte, at jeg endnu måtte vente på den i mange timer, og at de skrækkeligste af dem var tilbage. Da fattede jeg den beslutning endnu en gang at se dette glimt af sollyset, som havde besøgt mig dagen før som en trøster, der sniger sig ind i den fangnes hule. Jeg sad med øjnene anspændte mod det sted, hvor den måtte bryde ind; denne venten og denne tanke formindskede i nogen grad mine smerter.

Til sidst viste den længselsfuldt ventede stråle sig.

Jeg så den trænge ind, bleg og mat; himlen var sandsynligvis overtrukket den dag. Da fremstod for min indbildning alt, hvad den belyste på jorden: Disse træer, disse enge, dette spejlklare vand; Paris, som jeg aldrig skulle få at se mere; min moder, som jeg havde forladt for bestandig, min moder, som måske allerede havde modtaget efterretningen om min død, og som begræd sin levende datter. Ved alle disse erindringer svulmede mit hjerte; jeg brød ud i højlydt hulken og smeltede hen i tårer; dette var første gang, siden jeg var kommet ind i denne hule. Efterhånden lagde min ophidselse sig, min hulken ophørte, og mine tårer randt stille. Min beslutning om at tage giften var taget; imidlertid led jeg nu mindre.

Jeg sad ligesom den foregående dag med øjnene rettet mod solstrålen, så længe den spredte sit skær; derefter så jeg den ligesom dagen før blegne og forsvinde. Jeg sendte den med hånden et farvel; for jeg var sikker på ikke at skulle se den mere.

Derefter samlede jeg mine tanker og vendte dem udelukkende mod de højeste og vigtigste emner. Jeg havde

aldrig hverken som ung pige eller som gift begået nogen ond handling; jeg gik ud af livet uden nogen følelse af had og uden nogen attrå efter hævn. Gud ville derefter modtage mig som sin datter; jeg ville forlade jorden for at komme ind i himlen; det var den eneste tanke, som skænkede mig trøst, og jeg holdt fast ved den.

Snart forekom det mig, at denne tanke spredte sig ikke alene inden i mig selv, men også rundt om mig. Jeg begyndte at føle denne hellige begejstring, som udgør martyrernes mod. Jeg rejste mig op med blikket hævet mod himlen; og det forekom mig, at mine øjne gennemtrængte himlen og jorden og nåede helt op til Guds trone. I dette øjeblik undertryktes også mine legemlige smerter af den religiøse beruselse; jeg gik hen imod stenen, hvor giften stod, som om jeg havde kunnet se det midt i mørket. Jeg greb glasset; jeg lyttede efter, om jeg skulle kunne høre nogen lyd; jeg så mig omkring, om jeg skulle kunne opdage noget lys; jeg læste igen i hukommelsen dette brev, som sagde mig, at i tyve år var ingen kommet ned i denne hvælving, og at ingen ville komme derned i de næste tyve år. Jeg bestyrkede min overbevisning om umuligheden af at undslippe de lidelser, jeg havde at udstå; jeg tog glasset, førte det til mine læber og drak, idet jeg i den sidste mumlen af savn og håb sammenblandede min moders navn, som jeg skulle forlade for evigt, og Guds navn, som jeg snart skulle se.

Derefter sank jeg ned i hjørnet af min hule; mine syner var forbi; dødens slør havde udbredt sig mellem dem og mig. Sultens og tørstens smerter havde igen indfundet sig; til disse pinsler kom også de, der forårsagedes af giften. Jeg ventede

med en til angst forøget utålmodighed denne kolde sved, som skulle bebude min sidste kamp.

Pludselig hørte jeg mit navn; jeg slog øjnene op og så et lysskær. De var kommet og stod ved gitteret foran min grav – De, og med Dem dagslyset, livet, friheden! Jeg udstødte et skrig og styrtede frem imod dem. Resten kender De."

"Og nu," fortsatte Pauline, "erindrer jeg Dem om den ed, De har aflagt for mig, at De aldrig må åbenbare noget af dette forfærdelige drama, så længe nogen af de tre hovedpersoner, som har spillet en rolle i det, endnu er i live."

Jeg fornyede mit løfte.

14

Den tillid, Pauline havde vist mig, gjorde hendes stilling overfor mig endnu mere hellig. Siden da følte jeg hele den udstrækning, som denne hengivenhed, hvoraf min kærlighed til hende udgjorde et led, ville komme til at antage, men samtidig indså jeg, hvilken mangel på finfølelse det ville tyde på, om jeg talte til hende om denne kærlighed på anden måde end ved en endnu mere omhyggelig pleje og en endnu ærbødigere opmærksomhed. Den plan, som havde været på tale mellem os, blev antaget; hun gik for at være min søster og kaldte mig sin broder. Imidlertid overtalte jeg hende, idet jeg forestillede hende muligheden af at blive genkendt af nogen, som kunne have set hende i Paris, til at opgive sit forsæt om at give undervisning i sprog og musik. Jeg skrev til min moder og søster, at jeg agtede at blive et år eller to i England. Pauline gjorde endnu nogle ophævelser, da jeg meddelte hende denne beslutning; men da hun så, at jeg fandt så stor glæde derved, havde hun ikke mod til at tale om det, uden at det dog mellem os antog karakteren af en overenskomst.

Pauline havde længe været i tvivl, om hun skulle åbenbare sin hemmelighed for sin moder eller ej, og om hun, død for hele den øvrige verden, skulle leve for den, hun havde at takke for livet. Jeg selv havde opfordret hende til det første, ganske vist kun svagt; for det ville berøve mig min stilling som beskytter, der gjorde mig så lykkelig, i mangel af nogen anden titel; men efter lang betænkning havde Pauline til min store forbavselse

forkastet denne trøst; og hvor indtrængende jeg end havde forlangt at få årsagen til hendes afslag at vide, havde hun vægret sig ved at omtale den under foregivende af, at det ville gøre mig ked af det.

Imidlertid gik tiden for hende i et tungsind, som undertiden syntes ikke at være ubehageligt for mig i håbet, om ikke i virkelig lykke; for jeg så hende daglig komme mig nærmere ved alle disse små hjertets berøringspunkter, og uden selv at mærke det, gav hun mig langsomme, men synlige beviser på den forandring, der foregik hos hende. Sad vi sammen og arbejdede, hun ved et broderi, jeg med en tegning eller et akvarelmaleri, kunne det ofte hænde, at jeg, når jeg hævede mine øjne til hende, fandt hendes hvilende på mig. Gik vi ud sammen, så modtog hun i begyndelsen min arm, som man modtager en fremmeds; men efter nogen tids forløb mærkede jeg, at hun, om det nu var af svaghed eller hengivenhed, støttede sig let derpå. Gik jeg alene ud, så jeg hende ofte, når jeg bøjede om hjørnet af St. James Street, på lang afstand stå i vinduet og se til den side, hvorfra hun vidste, at jeg ville komme. Alle disse tegn, som ganske simpelt kunne tyde på større fortrolighed og voksende taknemmelighed, forekom mig som åbenbaringer om lykke i fremtiden. Jeg var taknemmelig for hvert enkelt af dem og takkede hende i mit indre; for jeg frygtede for, at hvis jeg sagde det højt, at gøre hende opmærksom på, at hendes hjerte lidt efter lidt vænnede sig til et mere end søsterligt venskab.

Jeg havde benyttet mig af mine anbefalingsskrivelser, og hvor tilbagetrukkent vi end levede, modtog vi dog af og til besøg; for vi måtte både undgå verdens tummel og ethvert udseende af

søgt ensomhed. Blandt vore nærmeste bekendte var en ung læge, som i løbet af de sidste tre eller fire år havde skaffet sig en stor anseelse i London for sit grundige kendskab til visse organiske sygdomme. Hver gang, han var hos os, betragtede han Pauline med en alvorlig opmærksomhed, som når han var gået altid efterlod sig nogen uro hos mig. I virkeligheden var denne ungdommens friske og skønne farve, jeg tidligere havde set hendes hud prydet med i så rigt mål, og hvis fravær jeg i begyndelsen havde tilskrevet hendes lidelser og udståede besværligheder, aldrig kommet tilbage siden den nat, da jeg fandt hende døende i gravhvælvingen; og dersom nogen farve et øjeblik oplivede hendes kinder, så var det kun for, så længe den varede, at give dem et feberagtigt udseende, der var endnu mere foruroligende end selve blegheden. Undertiden hændte det også, at hun, uden nogen anledning og på ubestemte tider, fik anfald af spasmer, som sluttede med besvimelser; og dagene efter disse anfald var hun endnu mere tungsindig end ellers. Til sidst gentog de sig ofte og med så åbenbart tiltagende voldsomhed, at jeg en dag, da doktor Jersey aflagde et af sine sædvanlige besøg, vækkede ham af den tankefuldhed, som synet af Pauline næsten altid afstedkom hos ham, greb hans arm og gik ud i haven med ham.

Vi gik flere gange tavse rundt om den lille græsplæne; derefter satte vi os på den samme bænk, hvor Pauline havde fortalt mig sin skrækkelige historie. Der blev vi et øjeblik siddende opfyldt af vore tanker; til sidst ville jeg bryde tavsheden, da doktoren kom mig i forkøbet:

"De er urolig for Deres søsters helbred," sagde han.

"Det indrømmer jeg," svarede jeg, "og De har selv ladet mig mærke en frygt, som forøger min egen."

"Og De har ret," sagde lægen, "hun trues af en kronisk sygdom i underlivet. Har hun været ude for en ulykke, der kan have haft en skadelig indvirkning på denne legemsdel?"

"Hun har haft et forgiftningstilfælde."

Doktoren sad et øjeblik hensunken i tanker.

"Ja, således forholder det sig," sagde han, "jeg har ikke taget fejl. Jeg skal give Dem en recept, som hun bør følge med største nøjagtighed. Hvad den sjælelige del af behandlingen angår, så beror den på Dem; skaf deres søster mest mulig adspredelse. Måske er hun angrebet af dette lands sædvanlige sygdom, og en rejse til Frankrig ville virke velgørende på hende."

"Hun vil ikke vende tilbage til Frankrig."

"Nuvel, en tur gennem Skotland, Irland, Italien, hvor som helst hun vil; men jeg anser det for absolut nødvendigt."

Jeg trykkede doktorens hånd, og vi gik ind igen. Recepten skulle han tilstille mig egenhændigt. Jeg agtede, for ikke at gøre Pauline urolig, at begynde at følge den anbefalede levevis i stedet for vor hidtidige uden at sige noget om det; men denne forsigtighed gavnede intet; næppe havde doktoren forladt os, før Pauline greb min hånd.

"Han har sagt Dem alt, ikke sandt," begyndte hun. Jeg lod, som om jeg ikke forstod hende; hun smilede sørgmodigt. – "Nuvel," fortsatte hun, "det er grunden til, at jeg ikke ville skrive til min moder; hvorfor give hende sit barn tilbage, når døden alligevel om et eller to år igen vil berøve hende det? Det er mere end tilstrækkeligt at begræde det, man elsker, én gang."

"Men," indvendte jeg, "De tager meget fejl med hensyn til Deres tilstand; det er en mild sygdom, det er det hele."

"Å, det er meget alvorligere," sagde Pauline med samme milde og bedrøvede udseende. "Jeg føler, at giften har efterladt sig dybe sår, og at jeg er hårdt angrebet; men hør mig; jeg forkaster ikke alt håb. Jeg nærer et ivrigt ønske om at leve; red mig for anden gang, Alfred. Hvad vil De have, at jeg skal gøre?"

"De skal følge doktorens forskrifter; de er lette at følge. En simpel, men regelmæsig levemåde, adspredelser og rejser."

"Hvor vil De have, at vi skal rejse hen? Jeg er rejseklar."

"Vælg selv det land, de føler Dem mest tiltrukket af."

"Skotland, hvis De vil; vælger vi det, er allerede halvvejen tilbagelagt."

"Skotland, lad gå!"

Jeg begyndte straks at træffe forberedelser til afrejsen, og tre dage senere forlod vi London.

Vi opholdt os en kort tid ved Tweeds bredder, for at hilse dem med disse skønne ord, som Schiller har lagt i Maria Stuarts mund:

"Naturen kastede englændere og skotter ud på en plet midt i havet; den delte den i to ulige dele og dømte dens beboere til en evig fejde om dens besiddelse. Tweeds trange flodseng adskiller de tirrede sind, og mangen gang har de tvende folks blod blandet sig med dens bølger. I tusind år har de truende betragtet hinanden med hånden på sværdfæstet, fra hver sin side af floden. Aldrig har en fjende hjemsøgt England, uden at skotterne har forenet sig med ham; aldrig har en indbyrdes krig hærget Skotlands stæder, uden at en englænder har svunget faklen over deres mure. Og dette skal vedblive på samme vis, og

hadet skal være uforsonligt og evigt indtil den dag, da samme parlament forener begge de fjendtlige nationer, som to søstres, og da et eneste herskerspir strækker sig over hele øen."

Vi drog ind i Skotland.

Vi besøgte, med Walter Scott i hånden, hele dette poetiske land, som han, ligesom en troldmand der fremkalder de hedengangnes skygger, igen har befolket med dets fordums indbyggere, hvormed han har blandet sin egen fantasis originale og indtagende figurer. Vi genfandt de samme stejle hulveje, som den kloge Dalgetty færdedes ad på sin gode hest Gustarus. Vi fulgte bredden af søen, hvorover den Hvide Frue af Avenel svævede ved nattetide som et tågebillede. Vi hvilede os ved ruinerne af slottet Lochleven i den samme time, som dronningen af Skotland flygtede derfra, og vi søgte på Tays strande den valplads, hvor Torquil af Egno så sine syv sønner falde for våbensmeden Smiths sværd uden nogen anden klage end de ord: *Endnu en for Hector!*

Denne rejse vil stadig stå for mig som en lykkelig drøm, der aldrig blev opnået af fremtidens virkelighed. Pauline var en af disse for indtryk modtagelige naturer, som betegner kunstneren, og uden hvilken en rejse blot er en skiften opholdssted, en fremskynden af den sædvanlige bevægelse i livet, et middel til at adsprede sjælen ved selve synet af de genstande, som burde beskæftige den. Aldrig gik hun glip af et historisk mindesmærke, eller et poetisk træk hos genstanden for vor øjeblikkelige opmærksomhed, enten det åbenbarede sig i morgenens dis eller i aftenens skumring, hvad mig angår, så var jeg i en uafbrudt henrykkelse. Om fortiden veksledes mellem os ikke et ord siden den dag, da Pauline meddelte mig

det. For mig forsvandt det forbigangne, som om det aldrig havde været til. Kun det nærværende, som holdt os forenede, var alt i mine øjne. Henkastede på en fremmed jord, hvor jeg kun havde Pauline, og hvor Pauline kun havde mig, knyttedes de bånd som forenede os for hver dag fastere ved ensomheden; hver dag mærkede jeg, at jeg gjorde et skridt i hendes hjerte; hver dag var et håndtryk, et smil, det, at hun støttede sig til min arm, at hendes hoved lænedes mod min skulder, en ny rettighed, som hun gav mig; og jo tiere hun gav sig hen, og jo mere jeg attråede hver ukunstlet meddelelse fra hendes sjæl, desto ivrigere vogtede jeg mig for at nævne ordet kærlighed af frygt for, at hun skulle mærke, at vi for længe siden havde overskredet venskabets grænser.

Med hensyn til Paulines sundhed var doktorens forudsigelse til en vis grad blevet til virkelighed. Denne sjælsvirksomhed, som hos hende blev vedligeholdt ved den stadige forandring af opholdssted, og de erindringer, der opstod derved, afledte hendes tanker fra de mørke minder, som trykkede hende, når ikke andet optog hende. Hun selv begyndte næsten at glemme; og i samme grad som fortidens afgrunde veg tilbage i skyggen, begyndte fremtidens højder at belyses af en klarere dag. Hendes liv, som hun havde troet begrænset af en grav lige i nærheden, begyndte at fjerne sin mørke horisont, og et stadigt mere og mere forfriskende pust blandede sig med den kvælende atmosfære, hun havde følt sig omgivet af.

Vi tilbragte hele sommeren i Skotland; derefter vendte vi tilbage til London. Vi genfandt der vort lille hus i Piccadilly, tilligemed den fornøjelse, som selv den, der holder mest af rejsen, føler i hjemkomstens første øjeblik. Jeg ved ikke, hvad

der foregik i Paulines hjerte; men hvad mig angår, havde jeg aldrig før været så lykkelig.

Den tilbøjelighed, der forenede os, var ren som kærlighed mellem søskende. Jeg havde i et helt år ikke sagt til Pauline, at jeg elskede hende; i et år havde Pauline ikke gjort mig den mindste bekendelse, og imidlertid læste vi i hinandens hjerter som i en åben bog, og vi havde intet mere at sige hinanden. Ønskede jeg mere, end jeg havde fået? Jeg ved det ikke; der var noget så yndigt i dette mit forhold, at jeg måske ville være bange for, at en større lykke ville styrte det hovedkulds ned mod en eller anden ulykkelig og ubekendt udvikling. Selv om jeg ikke var elsker, så var jeg dog mere end en ven, mere end en broder. Jeg var den stamme, til hvilken hun støttede sig som en svag ranke; jeg var den flod, som i sit løb medførte hendes fartøj; jeg var den sol, hvorfra hun hentede sit lys. Alt, hvad der var til hos hende, havde sin tilværelse ved mig, og sandsynligvis var den dag ikke fjern, da det, som eksisterede ved mig, også skulle eksistere for mig.

Så langt var vi nået i vort ny liv, da jeg en dag fik et brev fra min moder. Hun underrettede mig om, at der var udsigt til et ikke alene antageligt, men til og med fordelagtigt ægteskab for min søster. Grev Horace de Beuzeval, som med sin egen formue forenede 25.000 livres i renter, som han havde arvet efter sin første hustru, frøken Pauline de Meulien, anholdt om Gabrielles hånd.

Heldigvis var jeg alene, da jeg åbnede dette brev; for min bestyrtelse ville ellers have røbet mig. Denne meddelelse var i virkeligheden højst sælsom, og skjultes der ikke et nyt hemmeligt spil af Forsynet i denne vidunderlige sendelse, som

førte grev Horace til den eneste mand, der kendte ham? Hvor stort herredømme jeg end havde vundet over mig selv, så mærkede Pauline ikke desto mindre ved sin tilbagekomst, at der var hændt mig noget usædvanligt under hendes fravær. For øvrigt havde jeg ikke vanskeligt ved at skjule den rette årsag til min sindsbevægelse; for så snart jeg havde ytret, at familieanliggender tvang mig til at foretage en rejse til Frankrig, tilskrev hun den ganske naturligt sorgen over, at vi måtte skilles. Hun selv blegnede og måtte sætte sig. Det var første gang, vi skiltes fra hinanden, siden jeg havde reddet hende, altså i næsten et helt år. Desuden opstår der i hjerter, som elsker hinanden, ved den forestående skilsmisse, selv om den tilsyneladende er kort og ikke forenet med nogen fare, disse dybt følte anelser, som gør den foruroligende og pinefuld, hvad vor fornuft end kan anføre til vor beroligelse.

Jeg havde ikke et minut at spilde; jeg udsatte derfor min afrejse til den næste dag. Jeg gik op i min lejlighed for at træffe nogle nødvendige forberedelser. Pauline var ude i haven, hvortil jeg skyndte mig for at træffe hende, så snart mine forberedelser var tilendebragte.

Jeg så hende sidde på den samme bænk, hvor hun havde fortalt mig sit livs hændelser. Som sagt havde vi siden den gang, da hun så virkeligt som man kunne tro det, var indslumret i dødens arme, ikke hørt noget fra Frankrig der kunne forstyrre hendes fred; men måske nærmede hun sig nu grænsen for denne ro, og måske ville hendes fremtid snart smerteligt blive knyttet sammen med fortiden, som alle mine bestræbelser var gået ud på at få hende til at glemme. Jeg fandt hende bedrøvet

og hensunket i dybe tanker. Jeg satte mig ved hendes side; hendes første ord viste årsagen til hendes tankefuldhed.

"De rejser altså?" sagde hun.

"Jeg må, Pauline!" svarede jeg med en stemme, som jeg forsøgte at gøre rolig; "De ved bedre end nogen, at der gives hændelser, der råder over os og fjerner os fra steder, som vi ellers ikke ville forlade, ligesom vinden bortfører et blad. Min moders, min søsters og min egen lykke, som jeg ikke ville tale om, hvis det var den alene der stod på spil, beror på den hurtighed, hvormed jeg foretager denne rejse."

"Rejs da," svarede Pauline bedrøvet, "rejs, eftersom det er nødvendigt; men glem ikke, at De også i England har en søster, som ikke har nogen moder, og hvis eneste lykke beror på Dem, og som ville ønske, at hun kunne gøre noget for Deres lykke!"

"O, Pauline!" udbrød jeg og trykkede hende i mine arme; "sig mig, tvivler De et øjeblik om min kærlighed? Tror de ikke, at jeg skilles fra Dem med et brustent hjerte? Tror De ikke, at det lykkeligste øjeblik i mit liv vil blive det, da jeg kommer tilbage til dette lille hus, som adskiller os fra hele verden. At leve det søskende-lignende liv videre sammen med Dem, med det blotte håb om endnu lykkeligere dage, tror De ikke, at det er en større lykke for mig, end jeg nogensinde har vovet at håbe? O, sig mig, tror De ikke det?"

"Jo, jeg tror det," svarede Pauline, "for det ville være utaknemligt at tvivle. Deres kærlighed har overfor mig været så fintfølende og så ophøjet, at jeg uden at rødme kan nævne den som en af Deres dyder. Hvad denne større lykke angår, som De håber på, Alfred, så fatter jeg den ikke. Vor lykke – det er jeg vis på – beror på renheden i vort forhold, og jo mere sælsom og

måske uden sidestykke min stilling er, og jo mere jeg er fritaget for mine pligter mod samfundet, des strengere bør jeg være med at iagttage dette overfor mig selv."

"O ja … ja," svarede jeg, "jeg forstår Dem, og gid Gud må straffe mig, hvis jeg nogensinde forsøger at rykke en blomst ud af Deres martyrkrone, for i dens sted at sætte et samvittighedsnag; men der kunne jo indtræffe hændelser, som gør Dem fri? Selve den levevis, som greven har antaget – tilgiv, at jeg kommer tilbage til dette emne – gør, at han er mere udsat end nogen anden …"

"Ja – ja, jeg ved det. Tror De vel, at jeg nogensinde kan se i et blad uden at gyse? Forestillingen om, at jeg kunne se det navn, jeg har båret, forekomme i en blodig rettergang, at jeg kunne se den mand, som jeg har kaldt min ægtefælle, truet af en skændig død – nuvel, hvad mener De med lykke i dette tilfælde, forudsat at jeg overlevede ham?"

"O, til en begyndelse – og frem for alt, Pauline, De ville ikke desto mindre være den reneste så vel som den mest tilbedte af kvinder – har han da ikke selv sørget for at sætte Dem i så god sikkerhed for ham, at ingen plet af hans blod kan falde på Dem? Men jeg ville ikke tale om det, Pauline! Ved et natligt overfald, ja til og med i en duel kan greven finde sin død. Og det er forfærdeligt, jeg ved det, ikke at have noget andet håb om lykke end det, som opstår ved den såredes blod og den døendes sidste suk! Men for Deres eget vedkommende, ville en sådan ende ikke være en velgerning af tilfældet, en forglemmelse af Forsynet?"

"Nå?" ytrede Pauline spørgende.

"Pauline, den mand, som uden betingelser er blevet Deres ven, Deres beskytter og Deres broder, havde han i så fald ikke

ret til et andet navn?"

"Men har denne mand nu også vel betænkt, hvortil han forpligter sig, når han stræber efter dette navn?"

"Uden tvivl, og han ser deri ikke løfter om lykke uden også at kunne finde grund til frygt."

"Har han betænkt, at jeg er landflygtig fra Frankrig, at grevens død ikke vil hæve *den* bandlysning, samt at de pligter, jeg har pålagt mig mod ham, mens han var i live, vil jeg også pålægge mig mod hans minde?"

"Pauline," sagde jeg, "jeg har tænkt på alt. Det år, vi har tilbragt sammen, har været det lykkeligste i mit liv. Jeg har sagt Dem, at intet land fæster mig ved én plet på Jorden mere end ved en anden. Det land, hvor De opholder Dem, skal være mit fædreland."

"Nuvel," sagde Pauline med en stemme så yndig, at den mere end noget løfte indeholdt alle forhåbninger, "bliv ved med at tænke således; lad os håbe på fremtiden og stole på Gud."

Jeg faldt til hendes fødder og kyssede hendes knæ. Samme nat forlod jeg London; ved middagstid var jeg i Havre. Jeg tog straks en postvogn, og klokken et om natten var jeg hos min moder.

Hun var på en soiré sammen med Gabrielle. Jeg skaffede mig at vide hvor; det var hos den engelske gesandt, lord G-. Jeg spurgte, om damerne var taget alene derhen; man svarede, at grev Horace havde hentet dem. Jeg klædte mig hurtigt om, satte mig op i en droske og lod mig køre hen til det engelske hotel.

Da jeg kom derhen, var man allerede taget hjem, og salonerne begyndte at blive tomme; alligevel var der tilstrækkeligt mange mennesker til, at jeg kunne gå ubemærket

ind. Snart fik jeg øje på min moder, som sad ned, og min søster, som dansede, den første med sin sædvanlige sindsro, den sidste med barnlig glæde. Jeg blev stående ved døren; jeg var ikke kommet til ballet for at blive modtaget og hilst på; desuden søgte jeg en tredje person; jeg anede, at han ikke var langt borte. Min søgen blev heller ikke langvarig. Grev Horace stod lænet mod en dør lige overfor den, ved hvilken jeg selv befandt mig.

Jeg genkendte ham ved første øjekast; det var den samme mand, som Pauline havde skildret; det var den ubekendte, som jeg flygtigt havde set ved månelyset i klosterruinerne. Jeg fandt alt, hvad jeg søgte hos ham, hans rolige og blege ansigt, hans blonde hår, som gav ham dette ungdommelige udseende, hans sorte øjne, som gav hans træk en så sælsom karakter, og endelig denne fure i panden, som bekymringer, om ikke samvittighedsnag, efter et års forløb burde have gjort endnu bredere og dybere.

Efter at dansen var holdt op, kom Gabrielle tilbage og satte sig hos min moder. Straks bad jeg en tjener gå hen til fru de Nerval og hendes datter og sige dem, at nogen ventede dem i garderoben. Min moder og min søster opløftede et udråb af overraskelse og glæde, da de så mig. Vi var alene; jeg kunne omfavne dem. Min moder turde næppe tro sine øjne, der så mig, og sine hænder, der trykkede mig til hendes bryst. Jeg var kommet med så stor hast, at hun knap troede, at jeg havde fået hendes brev. Dagen før på samme tid var jeg jo også endnu i London.

Hverken min moder eller min søster tænkte på at vende tilbage til dansesalen. De forlangte deres overtøj, tog det på og

gav ordre til at lade vognen køre frem. Gabrielle hviskede da nogle ord til min moder.

"Det er rigtigt," udbrød hun, "og grev Horace ..."

"I morgen skal jeg aflægge ham et besøg og bringe ham jeres undskyldning," svarede jeg.

"Se, der kommer han," sagde Gabrielle.

Greven havde bemærket, at begge damerne var gået ud af dansesalen; og da han ikke så dem komme igen et øjeblik efter, var han gået efter dem og havde fundet dem rede til at tage af sted.

Jeg indrømmer, at en gysen fo'r gennem mig, da jeg så denne mand komme hen imod os. Min moder følte min arm blive spændt under sin; hun så mit blik møde grevens, og med dette moderlige instinkt, som på forhånd aner alle farer, skyndte hun sig, inden nogen af os nåede at tage til orde, at sige:

"Undskyld, hr. greve; det er min søn, som vi ikke har set i et helt år, og som nylig er kommet fra London." – Greven bukkede.

"Frue," sagde han med mild stemme, "skal jeg alene blive bedrøvet ved denne tilbagekomst, og vil den berøve mig den lykke at ledsage Dem herfra?"

"Det er næsten sikkert, min herre," svarede jeg og holdt mig med besvær tilbage; "for der, hvor jeg er, behøver min moder og søster ingen anden ledsager."

"Men det er grev Horace!" Indskød min moder køligt, henvendt til mig.

"Jeg kender den herre," svarede jeg i en tone, hvori jeg søgte at lægge al mulig forulempning.

Jeg kunne mærke, at min moder og min søster skælvede, selvfølgelig. Greven blev forfærdelig bleg; imidlertid forrådte

intet andet end denne bleghed hans rystede sindsstemning. Han så min moders frygt, og med en holdning og belevenhed, som viste mig, hvad jeg selv i et lignende tilfælde burde gøre, bukkede han og gik. Min moder fulgte ham ængsteligt med øjnene; derefter, da han ikke mere var til at se, trak hun mig hurtigt hen imod døren og sagde: "Lad os køre! Hurtigt!"

15

Imidlertid kan man let indse, at vore hjerter var fulde af forskellige tanker, og så snart min moder var kommet ind, gav hun Gabrielle tegn til at trække sig tilbage til sit værelse. Det stakkels barn kom og rakte mig sin pande, som hun tidligere havde været vant til at gøre; men næppe havde hun følt mine læber røre den og mine arme trykke hende til mit bryst, før hun brød ud i tårer. Mit blik, som sænkede sig ned over hende, trængte da lige ind i hendes hjerte, og jeg følte medlidenhed med hende.

"Stakkels lille søster," sagde jeg, "du må ikke tilregne mig ting, som er mægtigere end jeg. Det er Gud, som skaber tilfældet, og tilfældet råder over mennesket. Siden vor fader er død, er det mig, som bærer ansvaret for dig overfor dig selv; det tilkommer mig at våge over dit liv og gøre det lykkeligt."

"O ja, ja, du er den, som har at befale," svarede Gabrielle, "og hvad du foreskriver, vil jeg adlyde. Vær rolig; men jeg kan ikke hindre mig selv i at frygte, uden at vide, hvad jeg frygter, og at græde, uden at vide, hvorfor jeg græder."

"Vær blot rolig," sagde jeg, "den største af disse farer er nu overstået, Himlen være lovet, som vågede over dig! Gå op på dit værelse og bed, som et ungt hjerte bør bede; bønnen spreder frygten og stiller tårerne!"

Gabrielle omfavnede mig og gik. Min moder fulgte hende ængsteligt med øjnene. Da døren var lukket, spurgte hun: "Hvad betyder alt dette?"

"Det betyder, kære moder," sagde jeg i en ærbødig, men fast tone, "at dette giftermål, som De har omtalt i Deres brev er umuligt, og at Gabrielle ikke kan blive grev Horaces ægtefælle."

"Men jeg har allerede næsten givet mit løfte," indvendte min moder.

"Jeg påtager mig at løse Dem derfra."

"Men sig mig da hvorfor, uden nogen grund?"

"Anser De mig for tåbelig nok," indvendte jeg,' "til at ville bryde noget så helligt som et givet ord, hvis jeg ikke havde grund dertil?"

"Men du nævner den vel, håber jeg?"

"Umuligt, umuligt, kære moder, jeg er bundet af en ed."

"Jeg ved, at man taler meget om grev Horace; men man har 'endnu ikke kunnet bevise noget. Tror du på alle disse bagtalelser?"

"Jeg tror mine øjne, moder; jeg har set!"

"Oh!"

"Hør mig! De ved, at jeg elsker Dem og min søster; De ved, at jeg, når det drejer sig om jeres velfærd er i stand til uden tøven at fatte en urokkelig beslutning; De ved endelig, at jeg i et så yderst vigtigt tilfælde som dette er i stand til at skræmme Dem med en usandhed; nuvel, moder, jeg siger, og jeg besværger det, hvis denne forening var blevet til virkelighed, hvis jeg ikke var nået hertil i tide, hvis min fader ikke i mit fravær var stået op af greven for at træde mellem sin datter og denne mand, og hvis Gabrielle nu kaldtes fru de Beuzeval, ville jeg blot have et eneste skridt at gøre, og tro mig, jeg ville gøre det. Det var at bortføre Dem og Deres datter, at flygte fra Frankrig med Dem for aldrig at vende tilbage, og for i et fremmed land at søge glemsel og et

ubemærket fristed i stedet for den vanære, som ventede os i vort fædreland."

"Men kan du ikke sige mig ...?"

"Jeg kan ikke sige noget. Jeg har aflagt en ed på det. Hvis jeg kunne tale, behøvede jeg blot at nævne et ord, og min søster ville være reddet."

"Altså er hun truet af en eller anden fare?"

"Nej, i det mindste ikke, så længe jeg lever."

"Min Gud, min Gud!" råbte min moder, "du forfærder mig!" – Jeg så, at jeg imod min vilje var gået for vidt.

"Hør mig," fortsatte jeg, "måske er alt dette ikke så vanskeligt, som jeg frygter. Intet er jo bestemt afgjort mellem Dem og greven, intet er bekendt ude omkring, et usikkert rygte, nogle gisninger og intet videre, eller hvorledes?"

"Det var i aften anden gang, at greven ledsagede os."

"Nuvel, moder, benyt det første påskud, De kan finde på, til ikke at modtage nogen; luk Deres dør for alle, også for greven. Jeg påtager mig at oplyse ham om, at hans besøg vil være forgæves."

"Alfred," sagde min moder forskrækket, "frem for alt klogskab, skånsomhed og varsomhed. Greven er ikke en mand, som man giver rejsepas på denne måde uden at anføre en antagelig grund."

"Vær rolig, moder; jeg skal i alting strengt iagttage, hvad der er skik og brug. Med hensyn til en antagelig grund, skal jeg give ham en."

"Gør, som du vil; du er familiens overhoved, Alfred, og jeg vil ikke handle imod din vilje; men for Guds skyld, vej hvert eneste af dine ord til greven, og hvis du giver et afslag, så gør dette så

formildende, som du kan." – Min moder så mig tage et lys for at forlade hende. – "Ja, du har ret," sagde hun så, "jeg tænkte ikke på din træthed. Gå ind hos dig selv; der er tid til at tale videre i morgen." Jeg gik hen og omfavnede hende, hun beholdt min hånd. "Du lover mig at skåne grevens stolthed?"

"Det lover jeg, moder." – Jeg omfavnede hende endnu en gang og gik.

Min moder havde ret, jeg var ved at segne af træthed. Jeg lagde mig og sov uafbrudt lige til klokken ti om morgenen.

Da jeg vågnede, fandt jeg et brev fra greven; det ventede jeg. Imidlertid havde jeg ikke troet, at han kunne bevare så megen ro og mådehold. Det var et mønster på artighed og belevenhed. Der stod:

Min herre!

Hvor ivrigt jeg end ønskede at lade dette brev komme Dem i hænde så snart som muligt, har jeg alligevel ikke villet tilstille Dem det hverken ved en ven eller en tjener. Denne måde at sende det på, som imidlertid i sådanne tilfælde er den almindelige, kunne have vakt uro hos personer, som De har kær, og som jeg, trods det, der i går passerede hos lord G-, håber, at De tillader mig at betragte som hverken fremmede eller ligegyldige for mig.

Imidlertid indser De nok, min herre, at De få ord, som blev vekslet imellem os kræver en forklaring. Ville De vise mig den godhed at bestemme tid og sted, hvor De kan give mig den? Sagens natur nødvendiggør, tror jeg, at den forbliver hemmelig, og at den ikke har andre vidner end dem, som den angår direkte. Imidlertid vil jeg, om De ønsker det, tage to af mine venner med mig.

Jeg tror, at jeg i går viste Dem, at jeg allerede betragtede Dem som en broder; vær forvisset om, at det vil falde mig meget svært at afstå fra denne benævnelse, og at jeg ville være nødt til at gøre vold på mine følelser og forhåbninger for nogensinde at kunne behandle Dem som modstander eller fjende.

Grev Horace

Jeg svarede straks:

Hr. greve!

De havde ikke taget fejl; jeg ventede Deres brev, og jeg takker Dem oprigtigt for den varsomhed, hvormed De har ladet det komme mig i hænde. Imidlertid, da denne varsomhed ville være overflødig med hensyn til Dem, og det er magtpåliggende, at De snart får mit svar, beder jeg Dem tillade, at jeg sender det med min tjener.

Som De selv har udtalt Dem, er en forklaring mellem os nødvendig; den kan finde sted allerede i dag, om De ønsker det. Jeg rider ud og befinder mig fra klokken tolv til et i Boulogne-skoven, Allée de la Muette. Jeg behøver ikke at sige Dem, hr. greve, at jeg ville være henrykt ved at træffe Dem der. Hvad vidner angår, så tænker jeg, fuldstændigt i overensstemmelse med Dem, at De ikke behøves ved dette første møde.

For at have besvaret hvert enkelt punkt af Deres brev, er der kun tilbage at omtale mine følelser for Dem. Jeg ville oprigtigt ønske, at De følelser, jeg nærer for Dem, kunne

indgives af mit hjerte; uheldigvis foreskrives de af min samvittighed.

Alfred de Nerval

Da dette var skrevet og afsendt, gik jeg ned til min moder. Hun havde virkelig underrettet sig, om der ikke var kommet noget bud fra grev Horace, og ved det svar, hun havde fået af tjenerskabet, fandt jeg hende mere rolig. Gabrielle havde forlangt og fået tilladelse til at blive inde på sit værelse. Efter frokosten blev min hest ført frem, som jeg havde beordret. Mine befalinger var blevet overholdt. Sadlen var forsynet med hylstre. Jeg gemte der et par ypperlige, skarpladte duelpistoler; jeg havde ikke glemt, at grev Horace aldrig tog ud uden at være bevæbnet.

Jeg var på det aftalte sted klokken 11, så stor havde min utålmodighed været. Jeg red hen ad alléen, så langt som den nåede; da jeg vendte om, fik jeg øje på en rytter ved den modsatte ende. Det var grev Horace. Næppe havde vi genkendt hinanden, før vi begge sprængte frem i galop og mødtes i midten af alléen. Jeg bemærkede, at han ligesom jeg havde pistolhylstre i sadlen.

"De ser," ytrede greven, idet han hilste elskværdigt på mig og med smil på læben, "at mit ønske om at træffe Dem var lige så ivrigt som Deres eget; for vi er begge kommet for tidligt."

"Jeg har rejst hundrede *lieues* på et døgn, hr. greve, for at have denne ære," svarede jeg og gengældte hilsenen; "De ser, at jeg ikke står i gæld til Dem."

"Jeg formoder, at de bevæggrunde, som har foranlediget dette hastværk, ikke vil blive hemmeligholdt for mig; og skønt

min længsel efter at gøre Deres bekendtskab og trykke Deres hånd let kunne bestemme mig til at gøre rejsen på endnu kortere tid, hvis det var muligt, er jeg ikke så indbildsk at tro, at en sådan grund alene har formået Dem til at forlade England."

"De gætter rigtigt, hr. greve. Vigtigere ting, familieinteresser, hvori vor ære var nær ved at blive prisgivet, har været anledning til min afrejse fra London og min ankomst til Paris."

"De udtalelser, De bruger," vedblev grev Horace og bukkede på ny med et smil, hvis udtryk blev mere og mere bittert, "lader mig håbe, at denne rejse ikke er foranlediget af det brev, De har modtaget fra Deres moder, og hvori hun har meddelt Dem et forslag til giftermål mellem frøken de Nerval og mig."

"De tager fejl," svarede jeg og bukkede; "for jeg er kommet hertil alene for at hindre dette ægteskab, som ikke må fuldbyrdes."

Greven blegnede, og hans læber pressedes sammen; men næsten øjeblikkelig fik han sin sædvanlige sindsro tilbage.

"Jeg håber," sagde han, "at De skatter denne følelse, som pålægger mig roligt at modtage Deres mærkelige svar. Denne koldblodighed, min herre, er et bevis på mit ønske om at blive beslægtet med Dem; og dette ønske er så stærkt, at jeg vil være så fri at strække min forespørgsel endnu videre. Vil De bevise mig den ære at sige mig, hvilke de grunde er, som har kunnet vække denne blinde modvilje hos Dem, som De så frimodigt udtaler? Lad os ride ved siden af hinanden og fortsætte samtalen."

Jeg satte min hest i samme gangart som hans, og vi red hen ad alléen, tilsyneladende akkurat som to fortrolige venner.

"Jeg hører efter, min herre," vedblev greven.

"Tillad mig til en begyndelse," svarede jeg, "at berigtige Deres mening om min tanke om Dem; det er ikke blind modvilje, det er overlagt foragt."

Greven rejste sig op i stigbøjlerne, ligesom en, der er drevet til grænsen af sin tålmodighed. Derefter strøg han sig med hånden over panden, og med en stemme, hvori det var vanskeligt at skelne den ringeste sindsbevægelse, sagde han:

"En sådan følelse, min herre, er farlig at fatte, og frem for alt at udtale åbent, førend man nøjagtigt kender den, der har fremkaldt den."

"Og hvem siger Dem, min herre, at jeg ikke kender Dem fuldkomment?" svarede jeg, idet jeg så ham skarpt i ansigtet.

"Hvis min hukommelse ikke svigter mig, så jeg Dem i går for første gang."

"Og ikke desto mindre har tilfældet eller snarere Forsynet allerede tidligere ført os sammen. Ganske vist, det var om natten, og De så mig ikke."

"Hjælp min hukommelse," sagde greven, "jeg er temmelig ubehændig til at løse gåder."

"Jeg var i ruinerne af klostret Grand-Pré natten mellem den 27. og 28. september."

Greven fo'r sammen og førte hånden til sine pistolhylstre; jeg gjorde den samme bevægelse; han bemærkede det.

"Nuvel?" fortsatte han og blev straks herre over sig selv.

"Nuvel! Jeg så Dem komme op fra hvælvingen og grave en nøgle ned."

"Og hvilken beslutning fattede De i anledning af disse opdagelser?"

"Den, at jeg ikke ville lade Dem myrde frøken Gabrielle de Nerval på samme måde, som de har forsøgt at myrde frøken Pauline de Meulien."

"Er Pauline ikke død?" udbrød greven, holdt sin hest an og glemte for denne ene gang sin overnaturlige tryghed, som ikke havde forladt ham et minut før nu.

"Nej, min herre, Pauline er ikke død," svarede jeg og holdt ligeledes min hest an. "Pauline lever, trods det brev, De havde skrevet til hende, trods den gift, De havde blandet til hende, og trods de tre døre, som De havde låset for hende, og som jeg har åbnet med den nøgle, jeg så Dem grave ned. Forstår De nu?"

"Fuldkomment, min herre," vedblev greven med den ene hånd gemt i et af hylstrene; "men hvad jeg ikke forstår, er, at De, når De er i besiddelse af disse hemmeligheder og disse beviser, ikke ganske simpelt har angivet mig."

"Fordi jeg har aflagt en hellig ed, hvorved jeg nu er nødt til at dræbe Dem i tvekamp, som om De var en mand af ære. Lad derfor Deres pistoler være i fred; for hvis De myrder mig, ødelægger De Deres egen sag."

"De har ret," svarede greven, knappede sine hylstre til igen og satte sin hest i skridt; "hvornår skal vi duellere?"

"I morgen tidlig, hvis det passer Dem," sagde jeg og gav slip på tøjlerne.

"Meget vel. Hvor?"

"I Versailles, om De vil."

"Gerne! Klokken 9 venter jeg Dem ved schweizer-springvandet sammen med mine sekundanter."

"Herrerne Max og Henrik, ikke sandt?"

"Har De noget imod dem?"

"Kun det, at jeg nok vil slås med én stratenrøver, men ikke hvis han tager sine to medskyldige med som vidner. Det må ske på en anden måde, hvis De tillader."

"Bestem Deres vilkår, min herre," sagde greven og bed sine læber til blods.

"Eftersom vort møde må være en hemmelighed for alle, på hvilken måde det end slutter, så må vi begge vælge vore sekundanter blandt officererne ved garnisonen i Versailles, for hvem vi vil vedblive at være ukendte. De får ikke årsagen til duellen at vide, og bør være nærværende alene for at forhindre anklage for mord. Er De tilfreds med dette?"

"Udmærket; og nu Deres våben?"

"Eftersom vi med en sabel kunne give hinanden en ubetydelig flænge, som måske kunne hindre os i at afslutte vor strid, synes pistolen mig at burde foretrækkes. Tag De Deres med; jeg skal medbringe mine."

"Men," svarede greven, "vi har jo begge to vore våben her, alle betingelser er fastsatte; hvorfor skal vi opsætte til i morgen en sag, som vi kunne afgøre endnu i dag?"

"Fordi jeg har nogle dispositioner at foretage, som nødvendiggør denne opsættelse. Det forekommer mig, at jeg må kunne forlange denne indrømmelse af Dem. Hvad den frygt angår, som måske gør Dem urolig, så vær fuldstændig rolig; jeg har givet min ed, som jeg allerede har sagt."

"Det er tilstrækkeligt, min herre," sagde greven og bukkede; "i morgen klokken ni."

Vi tog afsked og red derpå fra hinanden i galop til hver sin side af alléen.

Den opsættelse, jeg havde forbeholdt mig, var i sandhed ikke længere end nødvendigt til at ordne mine anliggender. Derfor var jeg næppe kommet hjem, før jeg låsede mig inde på mit værelse.

Jeg søgte ikke at skjule for mig selv, at udfaldet af den kamp, der forestod mig, var højst tvivlsomt. Jeg kendte grevens færdighed og koldblodighed; jeg kunne derfor let falde, og i dette tilfælde måtte jeg sikre Paulines stilling.

Skønt jeg, mens jeg har fortalt dig alt dette, ikke en eneste gang har nævnt hendes navn," vedblev Alfred, "behøver jeg ikke at sige dig, at mindet om hende ikke et eneste øjeblik havde været ude af mine tanker. De følelser, som var vågnet hos mig, da jeg genså min moder og min søster, havde fået plads ved siden af dem, men uden at de derved formindskedes, og jeg følte, hvor højt jeg elskede hende, på den smertelige bevægelse, der betog mig, da jeg greb pennen og forestillede mig, at det måske var sidste gang, jeg skrev til hende. Da brevet var sluttet, tilføjede jeg et pensionsbrev på ti tusinde francs om året, og adresserede det hele til doktor Jersey i London, Grosvenor Square.

Resten af dagen og en del af natten gik under forberedelser af denne art. Klokken to om morgenen gik jeg til ro, idet jeg gav min tjener befaling til at vække mig klokken seks.

Han efterfulgte punktligt denne befaling. Han var en mand, jeg vidste at jeg kunne stole på, en af disse gamle tjenere, som man finder i tyske dramaer, som faderen testamenterer til deres sønner, og som jeg havde arvet efter min fader.

Jeg betroede ham brevet til doktoren, med ordre til selv at bringe det til London, hvis jeg blev skudt. To hundrede

louisdorer, som jeg gav ham, var bestemt til i dette tilfælde at bekoste hans rejse; i modsat fald skulle han beholde dem som gave. Yderligere viste jeg ham en skuffe, hvor mit afskedsbrev til min moder lå forvaret, for at han kunne tilstille hende det, hvis lykken gik mig imod. Desuden skulle han holde en postvogn rede for min regning lige til klokken fem om eftermiddagen, og hvis jeg endnu på den tid ikke var kommen tilbage, skulle han tage til Versailles for at indhente oplysninger om mig. Efter alle disse sikkerhedsforanstaltninger steg jeg til hest; tre kvarter i ni var jeg på mødestedet med mine to sekundanter. Det var, efter aftalen, to husarofficerer, som var mig fuldstændig ubekendte, men som imidlertid ikke tog i betænkning at bevise mig denne tjeneste. Det var dem nok at vide, at det var en affære, hvorved en anset families ære var på spil, til uden et eneste spørgsmål at efterkomme min anmodning. Det er forbeholdt franskmændene alene, samtidigt og alt efter omstændighederne at være enten de mest snaksomme eller de mest ordknappe af alle mennesker.

Vi havde ikke ventet fem minutter, før greven ankom med sine vidner. Vi satte os i bevægelse for at opsøge et passende sted og fandt det snart, takket være vore sekundanters øvelse i at finde et sådant sted. Da vi var nået derhen, meddelte vi disse herrer vore betingelser og bad dem undersøge vore våben. Grevens pistoler var fra Lepage og mine fra Devismes og af samme kaliber, som for øvrigt næsten alle duelpistoler er af.

Greven fornægtede heller ikke nu den anseelse, han havde vundet for mod og elskværdighed. Han ville afstå alle fordelene til mig; men jeg vægrede mig ved at modtage dem. Vi blev derfor enige om, at pladserne og den orden, hvori vi skulle

skyde, skulle afgøres ved lodtrækning. Afstanden fastsattes til 20 skridt; grænsen blev afmærket for hver især af os ved en anden pistol, så at vi kunne fortsætte kampen på samme måde, hvis ingen af kuglerne i første omgang blev dødbringende.

Lykken begunstigede greven to gange i træk; han fik både ret til at vælge sin plads og til at skyde først. Han gik straks hen og stillede sig lige imod solen og valgte således frivilligt den dårligste plads. Jeg gjorde ham opmærksom på det, men han bukkede og svarede, at da skæbnen havde givet ham ret til at vælge, ville han beholde den plads, han havde valgt. Jeg gik hen for at indtage min på det fastsatte sted.

Sekundanterne ladede vore våben; jeg havde altså tid til nøje at iagttage greven, og jeg måtte tilstå, at han uafladelig bevarede den rolige og koldblodige holdning, som udmærker en virkelig tapper mand; ikke en bevægelse, ikke et ord undslap ham, som fortjente at bemærkes. Snart trådte vidnerne frem, rakte os hver sin pistol, lagde den anden ved vore fødder og gik til side. Da fornyede greven for anden gang sin opfordring til mig om at skyde først; for anden gang afslog jeg det. Vi bukkede begge for vore sekundanter; derefter beredte jeg mig på at udholde ilden, trak mig sammen så meget som muligt og dækkede den nederste del af ansigtet med pistolkolben, så at løbet strakte sig nedad brystet i åbningen mellem den forreste arm og skulderen. Jeg havde ikke så snart nået at indtage denne forholdsregel, før vidnerne efter skik og brug hilste på os, og den ældste gav signal med ordene: "Lad gå, mine herrer!" – I samme øjeblik så jeg lynet og hørte knaldet af grevens pistol og følte en dobbelt rystelse i brystet og armen; kuglen havde

truffet pistolløbet, var prellet af og gået ind i min skulder. Greven syntes forbavset ved ikke at se mig falde.

"De er såret?" sagde han og gik et skridt fremad.

"Det gør intet," svarede jeg og greb pistolen med venstre hånd. "Nu er det min tur, min herre." – Greven kastede den afskudte pistol, tog den anden op og stillede sig igen på sin plads.

Jeg sigtede langsomt og roligt og gav ild. Jeg troede i begyndelsen, at jeg ikke havde truffet; for han blev stående ubevægelig, og jeg så ham hæve den anden pistol; men inden mundingen kom i samme højde som jeg, blev han angrebet af en krampagtig rystelse, slap våbnet, forsøgte at tale, kastede en mundfuld blod op og faldt død til jorden. Kuglen havde gennemboret brystet.

Sekundanterne nærmede sig først greven; derefter kom de hen til mig. Der var en feltlæge iblandt dem; jeg bad ham drage omsorg for min modstander, som jeg anså for hårdere såret end jeg.

"Det er forgæves," sagde han, idet han rystede på hovedet; "han trænger ikke mere til nogens omsorg."

"Har jeg handlet som en mand af ære, mine herrer?" spurgte jeg.

De bukkede bekræftende.

"Så, hr. doktor, hvis De vil være så god," sagde jeg og tog min frakke af, "at lægge noget, selv om det er aldrig så lidt, på denne flænge for at standse blodet; for jeg må straks rejse tilbage."

"Apropos," sagde den ældste af officererne, da lægen var færdig med at forbinde mig, "hvorhen skal man lade liget af Deres ven føre?"

"Rue de Bourbon nr. 16," svarede jeg, idet jeg mod min vilje smilede ad denne hædersmands naivitet, "til Hotel de Beuzeval."

Med disse ord svang jeg mig op på min hest, som tillige med grevens blev holdt af en husar, forsikrede disse herrer endnu en gang om min taknemmelighed for deres elskværdige bistand, tog afsked og red i galop tilbage til Paris.

Det var på høje tid, at jeg kom tilbage; min moder var fortvivlet. Da hun ikke havde set mig komme ned til frokost, var hun gået op på mit værelse og havde i en af skufferne i mit chatol fundet det brev, jeg havde skrevet til hende.

Jeg rev det ud af hænderne på hende og kastede det på ilden sammen med det, der var bestemt til Pauline; derefter omfavnede jeg hende, som man omfavner en moder, som man har været lige ved ikke at skulle se igen, og som man skal forlade uden at vide, når man atter kan mødes.

16

"Otte dage efter det optrin, jeg nu har beskrevet," vedblev Alfred, "sad vi i vor lille bolig i Piccadilly og spiste frokost hver på sin side af et lille tebord, da Pauline, som læste et engelsk blad, pludselig blev forfærdelig bleg, slap bladet, udstødte et skrig og faldt i afmagt. Jeg ringede voldsomt; kammerjomfruen kom styrtende ind; vi bar hende ind i hendes soveværelse, og mens man klædte hende af, gik jeg ned for at sende bud efter lægen og i bladet se efter årsagen til hendes besvimelse. Næppe havde jeg åbnet det, før mit blik faldt på disse linjer, der var oversat fra *Courier Français*:"

Vi har lige nu modtaget den sælsomste og hemmelighedsfuldeste meddelelse om en duel, der for nylig har fundet sted i Versailles, og hvis ukendte anledning synes at måtte søges i et voldsomt had.

I forgårs morges, den 5. august 1833, kom to unge herrer, som syntes at tilhøre pariseraristokratiet, til vor by, begge fra forskellige retninger, til hest og uden tjener. Den ene begav sig til kasernen på Rue Royale, den anden til Café de la Régence. De fremsatte hver en anmodning til to officerer om at følge dem til kamppladsen, hver af de stridende havde medført sine våben; betingelserne fastsattes, og duellanterne skød på 20 skridts afstand på hinanden. Den ene faldt på stedet; den anden, hvis navn er ubekendt, vendte straks tilbage til Paris, trods et slemt sår, han havde fået i skulderen af modstanderens kugle.

Den faldne var grev Horace de Beuzeval; man har endnu ikke fået oplyst, hvem hans modstander var.

Pauline havde læst denne artikel, og dens virkning var blevet så meget heftigere, som ingen med forsigtighed havde forberedt hende på den. Siden min tilbagekomst havde jeg ikke i hendes nærværelse udtalt hendes mands navn; og skønt jeg følte, hvor nødvendigt det var snart at meddele hende den hændelse, der gjorde hende fri, uden at lade hende få navnet at vide på ophavsmanden til denne frihed, havde jeg ikke fattet nogen bestemt plan for denne meddelelse, idet det ikke faldt mig ind at tro, at bladene skulle komme min varsomhed i forkøbet og på deres sædvanlige rå måde meddele en nyhed, som krævede endnu mere skånsomhed for at fremføres til hende, hvis helbred stadigt var vaklende, end til enhver anden kvinde.

I det samme trådte doktoren ind. Jeg sagde ham, at en heftig sindsbevægelse havde forårsaget Pauline et nyt sygdomstilfælde. Vi gik sammen op til hende. Hun lå endnu besvimet trods det vand, man havde stænket hende i ansigtet, og det lugtesalt, man havde ladet hende indånde. Lægen talte om at årelade hende og begyndte sine forberedelser; da svigtede modet mig, og rystende som en kvinde flygtede jeg ned i haven.

Jeg blev dernede næsten en halv time med panden lænet mod hænderne og hovedet bestormet af tusinde tanker. Ved alle de senere hændelser havde jeg passivt fulgt den dobbelte interesse af mit had til greven og mit venskab for min søster. Jeg forbandede denne mand fra den dag, da han med Paulines hånd frarøvede mig min lykke, og trangen til personlig hævn,

attråen efter at tilføje et fysisk onde i stedet for den moralske smerte, jeg selv havde lidt, havde blindt revet mig med. Jeg havde villet dræbe eller blive dræbt.

Nu, da det var fuldbyrdet, så jeg alle følgerne udvikle sig.

Der var nogen, der slog mig sagte på skulderen; det var doktoren.

"Og Pauline?" råbte jeg med foldede hænder.

"Hun er igen ved bevidsthed."

"Er det farligt?" udbrød jeg.

"Alt er farligt for en organisme, der er så rystet som hendes. Denne kvinde kunne trænge til en drik, der bragte hende til at glemme fortiden; hun har en eller anden smertelig erindring, en sorg, der tærer på hende?"

"Ja, ja," svarede jeg, "intet er skjult for Dem, og De har set alt med videnskabens øjne. Nej, det er ikke min søster, det er ikke min hustru, det er ikke min elskerinde; det er et englerent væsen, som jeg elsker over alt på jorden, men som jeg alligevel ikke kan gøre lykkeligt, og som vil dø i mine arme med sin dobbelte krone som jomfru og martyr. Jeg skal gøre, som De vil, hr. doktor; jeg skal ikke gå ind, før De tillader det; jeg skal adlyde Dem som et barn. Men hvornår ser jeg Dem igen?"

"Jeg kommer tilbage i dag."

"Og jeg, min Gud, hvad skal jeg gøre?"

"Fat mod, vær en mand!"

"Om De vidste, hvor jeg elsker hende!"

Doktoren trykkede min hånd; jeg fulgte ham til døren; da han var gået, blev jeg stående der, hvor han havde forladt mig. Til sidst vågnede jeg af denne apati; jeg gik mekanisk op ad trapperne og nærmede mig hendes dør; og da jeg ikke vovede at

gå ind, lyttede jeg udenfor. Jeg troede først, at Pauline sov; men snart nåede en kvalt hulken mit øre, jeg lagde hånden på låsen. Da kom jeg i tanker om mit løfte, og for ikke at bryde det, styrtede jeg ud af huset, satte mig i den første droske, jeg mødte, og lod mig køre til Regent Park.

I to timer flakkede jeg næsten som en vanvittig om mellem de spadserende, mellem træerne og billedstøtterne; derefter vendte jeg tilbage. I porten mødte jeg en tjener, som løb af sted for at hente lægen. Pauline havde fået et nyt nerveanfald i forening med feber. Denne gang kunne jeg ikke lægge bånd på mig. Jeg styrtede ind i hendes værelse, kastede mig på knæ og greb hendes hånd, som hang ud over sengekanten. Hun syntes ikke at mærke min nærværelse; hendes åndedræt var hurtigt og afbrudt, hun holdt øjnene lukkede, og nogle meningsløse ord banede sig vej over hendes feberhede læber. Doktoren trådte ind.

"De har ikke holdt ord," sagde han.

"Ak, hun har ikke genkendt mig," svarede jeg.

Ikke desto mindre mærkede jeg, at hendes hånd skælvede ved lyden af min stemme. Jeg overlod min plads til doktoren; han gik hen til sengen, følte på den syges puls og erklærede endnu en åreladning for nødvendig. Imidlertid tiltog sygdommen, trods det aftappede blod; om aftenen havde en hjernefeber udviklet sig.

I otte hele døgn lå Pauline hensunket i denne forfærdelige bevidstløse tilstand, under hvilken hun ikke kunne kende nogen, men uafladelig troede sig truet og uafbrudt råbte om hjælp. Derefter begyndte sygdommen at aftage i heftighed, og den yderste svaghed, en fuldkommen kraftesløshed, efterfulgte

denne overspændte tilstand. Til sidst, da hun den niende morgen efter en noget roligere søvn atter åbnede øjnene, genkendte hun mig og udtalte sagte mit navn. Hvad jeg følte i dette øjeblik er umuligt at beskrive. Jeg kastede mig på knæ med hovedet lænet mod hendes seng, og begyndte at græde som et barn. I det samme kom doktoren ind, og da han frygtede en sindsbevægelse hos hende, pålagde han mig at gå ud. Jeg ville gøre modstand; men Pauline trykkede min hånd og sagde med svag stemme:

"Gå!"

Jeg adlød. I otte døgn havde jeg ikke søgt hvile; jeg lagde mig, og noget beroliget ved hendes tilstand faldt jeg i en søvn, som jeg trængte næsten lige så hårdt til som hun.

Hjernesygdommen forsvandt lidt efter lidt, og efter tre ugers forløb var der blot en hel del svaghed tilbage; men i mellemtiden havde den kroniske sygdom, som Pauline allerede for et år siden havde været truet af, grebet om sig. Doktoren rådede os til det samme middel, som forrige gang havde helbredet hende, og jeg besluttede mig til at drage nytte af de sidste smukke dage af året til sammen med hende at rejse gennem Schweiz til Neapel, hvor jeg ville tilbringe vinteren. Jeg meddelte Pauline dette forslag; hun smilede bedrøvet over det håb, jeg satte til denne rejse, og samtykkede med et barns lydighed i alt. I de første dage af september afrejste vi til Ostende. Vi rejste gennem Flandern, fulgte Rhinen opad til Basel, besøgte Tern og Neuchatelersøen og tilbragte nogle dage i Genève. Derefter gik rejsen videre gennem Berner Oberland over Brunegg, og vi kom fra Altdorf, da du mødte os i Fruelen ved bredden af søen, som adskiller de fire kantoner.

Du forstår nu, hvorfor vi ikke kunne vente på dig. Pauline havde, da hun så, at det var din hensigt at benytte vor båd, spurgt mig om dit navn og var kammet til at huske på, at hun havde truffet dig flere gange, dels hos grevinde M-, dels hos prinsesse Bel-. Ved den blotte forestilling om at befinde sig sammen med dig antog hendes ansigt et sådant udtryk af skræk, at jeg blev bange og befalede rorkarlen straks at lægge ud, hvad du end måtte tænke om min uhøflighed.

Pauline lagde sig i bunden af båden, jeg satte mig ved siden af hende, og hun hældede sit hoved mod mit knæ. Det var nu netop to år siden, at hun forlod Frankrig, syg ligesom nu, og støttende sig til mig. I hele denne tid havde jeg troligt opfyldt den forpligtelse, jeg havde påtaget mig. Jeg havde våget over hende som en broder, jeg havde agtet hende som en søster; al min omsorg var gået ud på at forskåne hende for en smerte eller forskaffe hende en fornøjelse; alle mine ønsker havde drejet sig om håbet om, at hun en gang ville komme til at elske mig. Når man har levet længe sammen med et menneske, er der visse forestillinger, som samtidig opstår hos dem begge. Jeg så hendes øjne blive fugtige af tårer; hun sukkede og trykkede min hånd, som hun holdt imellem sine.

"Hvor De er god!" sagde hun.

Jeg fo'r sammen, da jeg hørte hende så direkte besvare mine tanker.

"Synes De, at jeg har gjort, hvad jeg burde gøre?" sagde jeg.

"O, De har for mig været min barndoms skytsengel, som for et øjeblik var veget fra mig, men som Gud har gengivet mig under navn af broder!"

"Nuvel, vil De så ikke gøre noget for mig som belønning for denne hengivenhed?"

"Ak, hvad kan jeg gøre for Deres lykke?" sagde Pauline. "Elske Dem? Alfred, ved denne sø, disse bjerge, denne himmel, ja, hele denne ophøjede natur, for Gud, som har skabt den, ja, Alfred, jeg elsker Dem! Jeg fortæller Dem ikke noget nyt, når jeg siger Dem dette."

"Ja, ja, jeg ved det," svarede jeg; "men det er ikke nok at elske mig, hele Deres tilværelse må være bundet til mig med uløselige bånd. Den beskyttelse, De har tilladt mig som gunst, må blive min rettighed."

Hun smilede bedrøvet.

"Hvorfor smiler De sådan?" spurgte jeg.

"Fordi de altid tænker på den jordiske fremtid, jeg på den himmelske."

"Hvorledes?" sagde jeg.

"Ingen illusioner, Alfred; De gør ulykken bitter og ulægelig. Hvis jeg havde bevaret nogen illusion, tror De så ikke, at jeg havde tilkendegivet min moder, at jeg endnu var i live? Men så skulle jeg endnu en gang have behøvet at forlade min moder og Dem, og det ville have været for meget. Derfor har jeg også på forhånd haft medlidenhed med mig selv og berøvet mig en stor glæde – for at spare mig for en endnu større sorg."

Jeg gjorde en bedende bevægelse.

"Jeg elsker Dem, Alfred," gentog hun, "jeg vil gentage dette ord, så længe min mund kan udtale en stavelse. Forlang ikke mere af mig og se til, at jeg kan vandre heden med en ren samvittighed."

Hvad kunne jeg sige? Hvad kunne jeg gøre mod en sådan overbevisning? Tage Pauline i mine arme og græde sammen med hende over den salighed, som Gud havde kunnet tildele os, og over den ulykke, som skæbnen gav os.

Vi opholdt os nogle dage i Luzern og rejste derfra til Zürich og videre over søen til Pfaffers. Her agtede vi at tilbringe en uge eller to; jeg håbede, at det varme vand skulle have en gavnlig indflydelse på Pauline. Vi gik ud for at besøge den hede kilde, hvorpå jeg grundede denne forhåbning. På tilbagevejen mødte vi dig på den smalle bro i den dunkle grotte. Pauline rørte næsten ved dig, og dette nye møde forårsagede hende en sådan sindsbevægelse, at hun ville rejse umiddelbart derefter. Jeg vovede ikke at modsætte mig det, og vi tog straks af sted til Konstanz.

Jeg kunne ikke selv være i tvivl længere; Pauline blev tydeligt svagere. Du har aldrig gennemgået og vil forhåbentlig aldrig komme til at gennemgå denne græsselige pine, at føle, at et hjerte, som man elsker, ganske langsomt holder op med at slå, hver dag med fingeren på pulsen at tælle dens forøgede feberslag, og at sige til sig selv, hver gang man i en blanding af kærlighed og smerte trykker dette tilbedte væsen til sit bryst: Om en måned, måske om fjorten dage eller allerede om en uge vil dette Guds værk, som nu lever, tænker og elsker, være et stivnet lig uden liv og følelse!

Pauline syntes på den anden side, jo mere tidspunktet for vor skilsmisse nærmede sig, i disse sidste øjeblikke at have samlet alle sin intelligens' og sit hjertes skatte. Uden tvivl spredte min kærlighed et poetisk skær over denne hendes livsaften; men ser du, denne måned, som forløb mellem den dag, da vi mødte dig

i Pfaffers, og den, da du fra terrassen på et værtshus ved Lago Maggiore lod en orangebuket falde ned i vor vogn, denne sidste måned vil altid foresvæve min erindring, ligesom disse syner af de engle, der åbenbarede dem Guds ord, foresvævede profeterne.

Vi nåede således til Arona. Skønt træt af rejsen, syntes Pauline her at oplives således af disse første pust af Italiens vind, at vi kun blev der natten over; for hele mit håb beroede nu på, at vi nåede Neapel. Imidlertid var hun dagen efter så syg, at hun ikke kunne stå op før temmelig sent, hvorfor jeg i stedet for at fortsætte rejsen til vogns, tog en båd til Sesto Calende. Vi gik om bord kl. fem om eftermiddagen. Efterhånden som vi nærmede os, så vi i det sidste varme, purpurfarvede sollys den lille by, der lå ved foden af sine bakker, og oven over disse bakker herlige lunde af oranger, laurbær- og myrtetræer, Pauline betragtede dem med en henrykkelse, som indgød mig et håb om, at hendes tanker var mindre triste.

"De tænker, at det ville være dejligt at leve i dette herlige land?" spurgte jeg hende.

"Nej," svarede hun, "jeg tænker, at det ville være mindre smertefuldt at dø her. Jeg har altid i mine drømme set gravene således," vedblev Pauline, "liggende midt i en duftende have, omgivet af træer og blomster. Hos os beskæftiger man sig ikke nok med disse sidste hvilesteder for dem, man elsker; vi pynter deres seng for en enkelt dag og glemmer så deres hvilested for evigt! Hvis jeg dør før Dem, Alfred," fortsatte hun smilende efter et øjebliks pause, "og De var ædelmodig nok til også efter døden at fortsætte den omsorg, De har helliget mig i levende live, så ville jeg ønske, at De erindrede, hvad jeg nu har sagt."

"O, Pauline, Pauline!" udbrød jeg, sluttede hende i mine arme og trykkede hende krampagtigt til mit bryst, "tal ikke således; De dræber mig!"

"Nej da!" svarede hun; "men jeg ville engang sige Dem dette, min ven, for jeg ved, at når jeg har sagt det, så glemmer De det aldrig. Nej, De har ret; lad os ikke tale mere om det. Desuden føler jeg mig bedre; Neapel vil virke velgørende på mig. Jeg har længe ønsket at se Neapel."

"Ja," sagde jeg, idet jeg afbrød hende, "ja, vi skal snart være der. Vi vil for vinteren leje et lille hus i Sorrento eller Resina. Der skal De tilbringe vinteren, varmet af solen, som ikke slukkes der; og til foråret vil De vende tilbage til livet med hele naturen. – – Hvad fejler De, min Gud?"

"O, hvor jeg lider!" sagde Pauline, blev stiv af krampe og førte hånden op til brystet. "Der ser De, Alfred, døden er skinsyg selv på vore drømme og sender mig en plage for at vække os af dem!"

Vi sad tavse, lige til vi lagde til land. Pauline ville gå; men hun var så svag, at hendes knæ svigtede. Det begyndte at blive mørkt; jeg tog hende på mine arme og bar hende hen til værtshuset.

Jeg lod mig anvise et værelse ved siden af hendes. I lang tid havde der mellem os hersket et forhold så helligt og søskendeligt, at hun faldt i søvn, mens jeg sad og så på hende som en moder. Da jeg nu så hende mere syg end nogen sinde og tvivlede på, at vi kunne fortsætte vor rejse den følgende dag, afsendte jeg et bud med min vogn til Milano for at afhente doktor Scarpa til Sesto.

Jeg gik atter op til Pauline; hun var gået i seng. Jeg satte mig ved hendes hovedgærde. Man kunne have sagt, at hun havde noget at spørge mig om, men ikke kunne gøre det. For tyvende gang overraskede jeg hendes blik fæstet på mig med et usigeligt udtryk af tvivl.

"Hvad ønsker De?" sagde jeg. "De vil spørge mig og tør ikke. Jeg har allerede flere gange set Dem betragte mig således; er jeg ikke Deres ven, Deres broder?"

"De er meget mere end alt dette," svarede hun, "og der findes ingen benævnelse, der kan udtrykke, hvad De er. Ja, ja, en tvivl piner mig, en forfærdelig tvivl! Jeg skal komme frem med den i et øjeblik, da De ikke vil vove at sige en usandhed, men det øjeblik er endnu ikke kommet. Jeg betragter Dem for at se Dem så længe som muligt – jeg betragter Dem, fordi jeg elsker Dem!"

Jeg tog hendes hoved og lagde det imod min skulder. Således blev vi siddende en time, under hvilken jeg følte hendes skælvende åndedræt gøre min kind våd, og hendes hjerte slå imod mit bryst. Til sidst forsikrede hun, at hun følte sig bedre, og bad mig om at fjerne mig. Jeg rejste mig for at efterkomme hendes vilje, og som sædvanlig førte jeg min mund til hendes pande, da hun kastede sine arme omkring min hals og trykkede sine læber mod mine, idet hun mumlede i et kys: "Jeg elsker dig!" Derefter faldt hun ned med hovedet på puden. Jeg ville omfavne hende, men hun skød mig blidt tilbage og sagde uden at åbne øjnene: "Forlad mig, min Alfred; jeg elsker dig! – jeg har det godt – jeg er lykkelig!"

Jeg gik ud af værelset; jeg kunne ikke være blevet derinde i den eksalterede tilstand, som dette feberglødende kys havde hensat mig i. Jeg gik ind på mit eget værelse, og lod døren stå på

klem, for ved den mindste støj at skynde mig ind til Pauline. I stedet for at lægge mig, tog jeg derefter min frakke af og åbnede vinduet for at trække frisk luft.

Balkonen i mit værelse vendte ud mod disse fortryllende haver, som vi havde set fra søen, da vi nærmede os Sesto.

Midt blandt citron- og laurbærlundene glinsede i måneskinnet nogle billedstøtter, hvide som spøgelser. Jeg stirrede så længe på en af dem, at mit syn forvirredes, og jeg syntes at se den blive levende og vinke med hånden, idet den pegede mod jorden. Snart blev dette synsbedrag så stort, at jeg troede at høre den kalde på mig. Jeg trykkede hænderne mod panden, for jeg troede, at jeg blev vanvittig. Mit navn udtalt for anden gang med en endnu mere klagende stemme, rykkede mig ud af denne drøm; og jeg gik ind i værelset og lyttede. For tredje gang nåede mit navn mine øren, skønt det blev udtalt meget svagt. Stemmen kom fra værelset ved siden af; det var Pauline, der kaldte; jeg styrtede ind til hende.

Ja, det var hende, – hende selv, der var ved at dø, men som ikke havde villet opgive ånden i ensomhed; og da jeg ikke svarede hende, var hun i sin dødskamp stået op af sin seng for at søge efter mig. Hun lå på knæ på gulvet. Jeg styrtede frem til hende og ville gribe hende i mine arme. Hun lod mig ved et tegn forstå, at hun havde noget at spørge om; men da hun ikke var i stand til at tale og følte døden nærme sig, greb hun mit skjorteærme, rev det op med hænderne og blottede det næppe lægte sår, som jeg tre måneder i forvejen havde fået ved grev Horaces kugle, pegede med fingeren på arret, udstødte et skrig, faldt bagover og lukkede øjnene.

Jeg bar hende hen til sengen og nåede kun at trykke mine læber mod hendes for at modtage hendes sidste åndedræt og hendes sidste suk.

Paulines vilje blev efterkommet. Hun hviler i en af disse haver, der hæver sig over søen, omgivet af orangernes duft og i skyggen af myrte, og laurbærskovene."

"Jeg ved det," svarede jeg, "for jeg kom til Sesto fire dage efter, at du havde forladt det, og jeg har knælet ved hendes grav uden at vide, hvem der hvilede i den."

Om "Pauline"

Forfatter: Alexandre Dumas (1802-1870).
Org.udgave: Udgjorde 1. bind af *La Salle d'Armes*, Dumont Libraire-Éditeur, Paris 1838 .
Denne udgave baseret på: Alexander Dumas: *Pauline de Meulien*. F. A. Geisler og Sønners Bogtrykkeri, København u.å. [1909]. Oversætteren er ikke oplyst i bogen.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter usigneret illustration i Alexandre Dumas: *Pauline* (Michel Lévy Frères, Paris 1863).

ISBN 978-87-7979-810-6

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-051-3.

© 2022 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk